REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA TRZEBIEŻ

na okres od 1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2036 r.

Prognozę opracowano

w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Prognozę wykonała:

Magdalena Małecka

Sprawdził:

Adam Bajon

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Akceptuje:

Paweł Guzikowski

Gorzów Wielkopolski 2027 r.

Spis treści

1. Streszczenie *Prognozy* 5
1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów 8
1.2 Zawartość planu urządzenia lasu 14
2. Cel i podstawy sporządzenia *Prognozy*, w tym podstawy prawne i powiązania projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami 17
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko 17
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy* 18
2.3. Główne cele planu urządzenia lasu 19
2.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu 21
2.5. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny 28
3. Opis stanu środowiska przyrodniczego 31
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa 32
3.2. Walory przyrodniczo – leśne Nadleśnictwa 34
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa 40
3.4. Analiza zagrożeń i ich powiązania z ustaleniami projektu planu urządzenia lasu 66
3.5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 72
3.5.1. Obszary Natura 2000 72
3.5.2. Grunty przeznaczone do zalesienia 117
3.5.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej 118
3.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu* 118
3.7. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną 119
4. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 119
4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko 119
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną 119
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi 128
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny i grzyby, w szczególności na gatunki chronione 129
4.1.4. Oddziaływanie na wodę 131
4.1.5. Oddziaływanie na powietrze 131
4.1.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi 131
4.1.7. Oddziaływanie na krajobraz 132
4.1.8. Oddziaływanie na klimat 133
4.1.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne 133

4.1.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej 133
4.1.11. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko 135
4.2 Oddziaływanie planu na prawne formy ochrony przyrody z wyjątkiem ochrony gatunkowej oraz obszarów Natura 2000 135
4.2.1. Oddziaływanie *Planu* na rezerwaty przyrody 135
4.2.2. Oddziaływanie *Planu* na istniejące pomniki przyrody 138
4.2.3. Oddziaływanie *Planu* na istniejący zespół przyrodniczo-krajobrazowy 138
4.2.4. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko 139
4.3 Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk 140
4.4. Oddziaływanie *Planu* na obszary specjalnej ochrony ptaków 147
4.5 Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000 158
5. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu realizacji ustaleń projektu planu urządzenia lasu 159
6. Zbiorcze zestawienie i omówienie działań mitygacyjnych zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu 159
7. Propozycja monitoringu skutków realizacji ustaleń projektu planu urządzenia lasu na środowisko 163
8. Podsumowanie prac 163
8.1. Ogólna ocena oddziaływania ustaleń projektu planu urządzenia lasu na środowisko 163
8.2. Skład osobowy autorów prognozy 164

1. Streszczenie *Prognozy*

Podstawowymi dokumentami formalno-prawnymi opracowania *Prognozy* są *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670 ze zm.) oraz Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2024 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Trzebież na lata 2027-2036.

Prognozę sporządzono do „Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Trzebież na okres od 1.01.2027 do 31.12.2036 r." zwanego dalej *Planem*.

Plan został opracowany na 10 lat zgodnie z wymogami stosownych ustaw, rozporządzeń, instrukcji oraz wytycznych, z uwzględnieniem:

- przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

Plan zawiera następujące części:

- opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierający szczegółowe dane inwentaryzacyjne oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze,
- elaborat zawierający opisanie ogólne stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, podstawy gospodarki przyszłego okresu oraz sposoby ich realizacji,
- zestawienie tabelaryczne zadań do wykonania na kolejne 10-lecie,
- program ochrony przyrody, zawierający kompleksowy opis stanu przyrody, podstawowe zadania oraz sposoby realizacji tych zadań,
- mapy tematyczne.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest spełnianie określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, które zawierają stosowne konwencje, dyrektywy oraz polityki i programy w nawiązaniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące

monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Do istniejących form ochrony przyrody należą:

- Rezerwaty przyrody (1)
- Obszary Natura 2000 (7)
- Pomniki przyrody (8)
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (1)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Analiza zaplanowanych zabiegów wykazała, że *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na powyższe formy ochrony.

Szczególną uwagą objęto obszary Natura 2000, które usytuowane są na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Trzebież:

- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
  - **Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018;**
  - **Dolna Odra PLH320037;**
  - **Jezioro Stolsko PLH320063;**
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
  - **Dolina Dolnej Odry PLB320003;**
  - **Jezioro Świdwie PLB320006;**
  - **Zalew Szczeciński PLB320009;**
  - **Ostoja Wkrzańska PLB320014.**

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu) przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Spośród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną wymieniono realizację użytkowania rębnego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń *Planu* struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów ze stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest możliwe tylko zgodnie z zapisami zawartymi w *Planie*, dlatego też odstąpienie od realizacji tych ustaleń niosłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

I. oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
II. oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślaniu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa;
III. oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
IV. oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody),
V. oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego wpływu na te elementy środowiska;
VI. oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
VII. oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
VIII. oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie stanowisk archeologicznych) mogą przyczynić się do ochrony tych miejsc.

Celem wyznaczenia obszarów siedliskowych jest skuteczna ochrona zagrożonych ekosystemów, poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Przedmiotem ochrony są siedliska oraz gatunki, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (dla których w Standardowym Formularzu Danych, tzw. SDF wskazano „ocenę znaczenia ogólnego" A, B lub C).

Celem ochrony obszarów Natura 2000 są gatunki ptaków oraz ich siedliska, dla których w Standardowym Formularzu Danych wskazano ocenę znaczenia ogólnego A, B, C.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na przedmioty ochrony, dla których ochrony powołano obszary Natura 2000.

Oddziaływanie *Planu* na SOO: Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018, Dolna Odra PLH320037 i Jezioro Stolsko PLH320063 określono na podstawie analiz wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki, dla których ochrony powołano obszar. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony wyżej wymienionych SOO.

Oddziaływanie *Planu* na OSO: Dolina Dolnej Odry PLB320003, Jezioro Świdwie PLB320006, Zalew Szczeciński PLB320009 i Ostoja Wkrzańska PLB320014 określono na podstawie wymagań ekologicznych ptaków oraz stwierdzonych i potencjalnych ich miejsc występowania w powiązaniu z planowanymi czynnościami w drzewostanach, które mogłyby mieć wpływ na te gatunki lub ich siedliska. Wskazano ewentualne ograniczenia dla realizacji *Planu*, związane głównie z przestrzeganiem terminów wykonywania prac w niektórych drzewostanach.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy działań zawartych w *Planie* wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na dostosowanie typów drzewostanów do siedlisk przyrodniczych, przedstawiono propozycje dotyczące zachowania stanowisk gatunków chronionych oraz ochrony stanowisk archeologicznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na etapie ustaleń Narady Wstępnej (NW), przy sporządzaniu optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych, przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych i ostatecznego zestawienia *Planu* przyjętych na NPP. Pewnym modyfikacjom realizacja ustaleń *Planu* zostanie poddana również na podstawie wniosków wynikających z niniejszej *Prognozy*.

Wynik przeprowadzonej *Prognozy* pozwala stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000.

1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Użyte w *Prognozie* skróty i terminy oznaczają:

Tabela 1. Wykaz skrótów i terminów użytych w *Programie*

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
Ogólne		
Baza danych		Baza w formacie .mdb (MS Access) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze.
Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	DGLP	
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	GDOŚ	

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
Klasa wieku drzewostanu		Umowny okres, zwykle 20-letni, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów według ich wieku. W praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku, przyjmując następujące oznaczenia podklas: Ia – wiek od 1-10 lat; Ib – wiek od 11-20 lat; IIa – wiek od 21-30 lat; II b – wiek od 31-40 lat; IIIa – wiek od 41-50 lat; IIIb – wiek od 51-60 lat; IVa – wiek od 61-70 lat; IVb – wiek od 71-80 lat; Va – wiek od 81-90 lat; Vb – wiek od 91-100 lat; VI klasa – wiek od 100-120 lat; VII klasa – wiek od 121-140 lat, itd.
Krajowy Program Zwiększania Lesistości	KPZL	Krajowy Program Zwiększania Lesistości (KPZL) to dokument opracowany w 1995 r. przez Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Jego głównym celem było zwiększenie lesistości Polski do 30% do 2020 roku, a następnie do 33% po 2050 r.
Nadleśnictwo	N-ctwo	
Narada projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	NPP	Narada Projektu Planu to istotny element szerokiej debaty publicznej towarzyszącej tworzeniu planu urządzenia lasu. Organizowane, przez Lasy Państwowe, spotkanie służy wypracowaniu ostatecznego kształtu planu urządzenia lasu, a także poddaniu powszechnej akceptacji prognozy oddziaływania planu na środowisko oraz na obszary Natura 2000.
Narada urządzeniowa do projektu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	NU	Celem narady jest rozpoczęcie szerokiej debaty publicznej do projektu planu u. l. oraz przedstawienie i uzupełnienie „Założeń do projektu planu urządzenia lasu", które w formie protokołu zostają przedstawione do konsultacji społecznych.
Narada wstępna do projektu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	NW	Narada organizowana na początku prac nad Planem Urządzenia Lasu. Jej celem jest ustalenie najważniejszych założeń, wymagań i problemów, które powinny zostać uwzględnione przy sporządzaniu PUL.
Prognoza oddziaływania na środowisko	POnŚ, Prognoza	Część postępowania w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOS). Prognoza jest opracowaniem analitycznym, w ramach którego dokonuje się oceny przewidywanego wpływu ustaleń ocenianego dokumentu na środowisko.
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych	RDLP	
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ	
Ochrona przyrody		
Ustawa OOŚ		Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm).
Dyrektywa Ptasia	DP	Oficjalnie znana jako Dyrektywa 2009/147/WE, to akt prawny Unii Europejskiej dotyczący ochrony dzikiego ptactwa.

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
Dyrektywa Siedliskowa (habitatowa)	DS	Oficjalnie: Dyrektywa Rady 92/43/EWG to akt prawny Unii Europejskiej, który ma na celu ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
Obszar chronionego krajobrazu	OChK	
Obszar specjalnej ochrony (ptaków)	OSO	Obszar Natura 2000 ustanowiony w celu ochrony ptaków i ich siedlisk odpowiednim rozporządzeniem ds. Ministra Środowiska.
Ocena wartości obszaru dla gatunków		Ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów: populacja (jej wielkość), stan zachowania cech siedliska przyrodniczego ważnego dla gatunku, izolacja oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku, jak rodzaj działalności człowieka na terenie obszaru i w jego pobliżu, stosunki własnościowe, status prawny obszaru, a także ekologiczne związki między typami siedlisk i gatunków: A – znakomita; B – dobra i znacząca; C – znacząca.
Plan Zadań Ochronnych	PZO	Dokument planistyczny sporządzany dla obszarów Natura 2000 określający zakres najpilniejszych działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony w celu zachowania ich w niepogorszonym stanie.
Przedmiot ochrony		W przypadku obszaru Natura 2000 jest to gatunek lub siedlisko, dla którego ochrony utworzony został dany obszar. Przedmiotem ochrony są gatunki i siedliska z oceną ogólna w SDF-ie A, B lub C.
Siedliska i gatunki „naturowe”		Siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej, a także w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla ochrony których tworzy się obszary Natura 2000.
Specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej	OZW	
Specjalny obszar ochrony (siedlisk)	SOO	Obszar Natura 2000 wyznaczony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (poza ptakami).
Stan zachowania siedliska (FV/A, U1/B, U2/C)		Stopień zachowania struktury i funkcji naturalnego siedliska danego typu oraz możliwość ich odtworzenia. To kryterium zawiera 3 podkryteria (stopień zachowania struktury, stopień zachowania funkcji, możliwość renaturyzacji), które ocenia się niezależnie, ale ostateczna ocena jest ich wypadkową: FV/A – doskonałe zachowanie; U1/B – dobre zachowanie; U2/C – zachowanie w średnim lub zubożałym stanie.
Zespół przyrodniczo – krajobrazowy	ZPK	
Gospodarka leśna		
Etat cięć (miąższościowy)		Ilość drewna do pozyskania określoną w planie urządzenia lasu lub uproszczonym planie urządzenia lasu, wynikającą z potrzeb

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
		odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu oraz zasady trwałości i ciągłości użytkowania.
Etat cięć przedrębnych		Obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu.
Etat cięć użytków rębnych		Obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu.
Instrukcja urządzania lasu	IUL	Szczegółowe wytyczne sposobu sporządzania uproszczonego planu urządzenia lasu.
Klasa do odnowienia	KDO	Drzewostany, w których rozpoczęto już proces odnowienia z zastosowaniem rębni złożonych, lecz które nie spełniają kryteriów klasy odnowienia. Kontynuacja cięć rębnych jest w nich możliwa po uprzednim odnowieniu z sadzenia lub siewu (sztucznym) lub naturalnym.
Klasa odnowienia	KO	Drzewostany, które osiągnęły wiek dojrzałości do odnowienia oraz drzewostany młodsze przeznaczone do przebudowy, w których rozpoczęto proces odnowienia rębniami złożonymi, a jednocześnie występuje w nich młode pokolenie o pożądanym składzie gatunkowym i dobrej jakości hodowlanej, o pokryciu nie mniejszym niż 50%, a w drzewostanach użytkowanych rębnią częściową gniazdową, rębniami gniazdowymi lub stopniowymi – o pokryciu nie mniejszym niż 30%.
Miąższość		Objętość drewna mierzona w m^3. Podstawowy wskaźnik zasobów.
Plan urządzenia lasu	PUL, plan u. l.	Podstawowy dokument planistyczny z zakresu gospodarki leśnej, sporządzany dla każdego gruntu leśnego będącego własnością Skarbu Państwa, na okres 10 lat, określający całość zadań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej w tym okresie.
Program ochrony przyrody	POP, Program	Integralna część planu urządzenia lasu. Zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.
Przebudowa		Różnego rodzaju zabiegi zmierzające do takiej zmiany w budowie i strukturze drzewostanu, aby polepszały wszystkie funkcje lasu. Polega np. na zmianie składu gatunkowego drzewostanu, na przemianie struktury wiekowej itp.
Typ drzewostanu	TD	Jest to skład gatunkowy drzewostanu, ustalony dla drzewostanu w jego dojrzałości rębnej. W TD zapisuje się gatunki wg kolejności rosnącego udziału. Np.TD: So-Jd-Db oznacza, że w wieku dojrzałości drzewostan powinien składać

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
		się w większości z dębu, z mniejszym udziałem jodły i sosny. Może być o charakterze gospodarczym lub przyrodniczym (np. w przypadku siedlisk przyrodniczych).
Typ siedliskowy lasu	TSL	Jednostka klasyfikacji siedlisk leśnych ustalona na podstawie badań gleby oraz opisu runa i drzewostanu. TSL opisuje potencjalne możliwości produkcji siedliska. Siedliska dzielą się na bory, bory mieszane, lasy mieszane i lasy, a w ramach tych grup na suche, świeże, wilgotne, bagienne i łęgowe.
Użytkowanie przedrębne		Pozyskanie drewna w drzewostanach młodszych, w efekcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych: czyszczeń późnych i trzebieży.
Użytkowanie rębne		Pozyskanie drewna w efekcie realizacji rębni, czyli procesu usunięcia starego drzewostanu i odnowienia powstałej powierzchni, w celu stworzenia odpowiednich warunków dla młodego pokolenia. Użytkowanie rębne ma miejsce głównie w drzewostanach starych, dojrzałych.
Zasady Hodowli Lasu	ZHL	Branżowy dokument w leśnictwie, określający sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.
Zasobność		Objętość (miąższość) drewna znajdującego się w drzewostanie wyrażona w m^3 w przeliczeniu na powierzchnię 1 ha, obliczana na podstawie miąższości wszystkich lub części drzew w stosunku do powierzchni.
Wskazania gospodarcze		
Czyszczenia późne	CP	Zabiegi w młodnikach polegające na usuwaniu drzewek przeszkadzających wzrostowi wybranych, najlepszych osobników lub biogrup. Część drzewek jest pozostawiana w lesie, a część grubszych, wynoszona ręcznie z lasu.
Czyszczenia wczesne	CW	Zabiegi w nieco starszych uprawach polegające na tzw. „selekcji negatywnej”, czyli usuwaniu drzewek chorych, złych jakościowo, przegęszczeń, niekorzystnych domieszek itp. Wycinane drzewka najczęściej pozostawiane są w lesie.
Melioracje	AGROT	System zabiegów polegających na odpowiednim przygotowaniu powierzchni przed i po zrębie: usunięcie podszytów, uprzątnięcie powierzchni itp.
Odnowienie	ODN	Ponowne wprowadzenie roślinności leśnej (drzewa) na powierzchnię leśną, uprzednio objętą użytkowaniem rębnym. Może mieć charakter odnowienia naturalnego lub sztucznego.
Pielęgnowanie gleby	PIEL	Zabiegi we wczesnych fazach młodego lasu (uprawy) polegające na wykaszaniu roślinności zachwaszczającej glebę i ocieniającej młode drzewka.
Rębnia częściowa	Rb II	Polega na stopniowym usuwaniu części drzew w kolejnych kilku etapach, tak, aby najpierw doprowadzić do naturalnego obsiewu gatunków docelowych a później stopniowo dopuszczać do nich więcej światła celem polepszenia wzrostu.

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
		Stosowana głównie do odnawiania drzewostanów bukowych lub dębowych.
Rębnia gniazdowa	RB III	Polega na takim usunięciu drzewostanu, aby możliwe było docelowo uzyskanie drzewostanu mieszanego. W pierwszej kolejności użytkowanie i odnowienie wykonywane jest na niewielkich gniazdach, gdzie zapewniona jest osłona cienioznośnym gatunkom a następnie usuwa się drzewostan między gniazdami celem odnowienia gatunkami bardziej światłożądnymi.
Rębnia przerębowa, ciągła	Rb V	Polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu. Proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu. Prowadzi do powstania złożonej struktury drzewostanu.
Rębnia stopniowa	Rb IV	Polega na wykonywaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych (w tym także zupełnych na małych powierzchniach) prowadzących do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu i w efekcie odnowienia drzewostanu.
Rębnia zupełna	Rb I	Usunięcie lasu na powierzchni maksymalnie do 6 ha w celu odnowienia gatunków światłożądnych, głównie sosny na ubogich siedliskach.
Rębnie		Sposoby zagospodarowania lasu, polegające na takim usunięciu drzew z powierzchni, aby w optymalny sposób przygotować środowisko pod odnowienie docelowych gatunków drzew, zgodnie z ich wymaganiami siedliskowymi.
Trzebieże	TW, TP	Zabieg w starszych drzewostanach (zazwyczaj ok. 20 lat do czasu użytkowania rębnego) polegający na selekcji pozytywnej, czyli wyborze najlepszych drzew i usuwaniu osobników, które im przeszkadzają we wzroście. Usuwane są pojedyncze drzewa, zazwyczaj niezgodne z TD lub typem siedliskowym lasu oraz drzewa, które wykazują objawy zamierania (przygłuszone). Drzewa te następnie są na miejscu pozbawiane gałęzi (okrzesywane) i wyciągane z lasu sprzętem mechanicznym.
Zalesienie	ODN-POR	Wprowadzanie roślinności leśnej na powierzchnię niebędącą lasem – np. łąkę, pastwisko, rolę, nieużytek.
Formy degeneracji lasu		

NAZWA	SYMBOL/ SKRÓT	OBJAŚNIENIE
Borowacenie		Jedna z form degeneracji fitocenozy; wyróżnia się na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się: * słabe, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi: - ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych - 50 - 80 % na siedliskach lasów mieszanych - 10 - 30 % na siedliskach lasowych * średnie, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi: - ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych - 30 - 60 % na siedliskach lasowych. * mocne, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym wynosi na siedliskach lasowych ponad 60 %.
Monotypizacja		Polega na ujednoliceniu składu gatunkowego lub struktury wiekowej. Jest jedną z głównych form degeneracji ekosystemów leśnych. Monotypizację określa się dla kompleksów powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych d-stanów: 1- 40 lat, 41 - 80 lat, powyżej 80 lat oraz podziału drzewostanów na sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha). Formę tą należy wyróżniać głównie dla sosny i świerka oraz rozdzielać na: 1. monotypizację częściową, gdy: - udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50 – 80 %, - udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80 %, 2. monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80 %.
Neofityzacja		Sztuczna uprawa lub samoistne wnikanie gatunków drzew i krzewów obcych.

1.2 Zawartość planu urządzenia lasu

Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* w skład planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa wchodzą:

1) dane inwentaryzacji lasu (część inwentaryzacyjna),
2) analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
3) program ochrony przyrody,
4) część planistyczna,
5) materiały kartograficzne.

Materiały te zawarte są w następujących tomach:

1) Elaboracie zawierającym:

- opis ogólny nadleśnictwa,
- zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
- analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
- podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
- określenie etatów cięć użytkowania głównego, zestawienie i opisanie zadań z użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego), zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników, określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

2) Programie ochrony przyrody obejmującym:

- kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie, z uwzględnieniem lasów innych form własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa,
- podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

3) tomie obejmującym szczegółowe dane inwentaryzacyjne, w skład którego wchodzą:

- opis taksacyjny lasu,
- zestawienia i tabele zbiorcze, tj. wykaz projektowanych cięć rębnych, wykaz projektowanych cięć przedrębnych, wykaz wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Ostatnim elementem składowym *Planu* są mapy tematyczne w różnej skali.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są wskazania gospodarcze, będące podstawą do określenia zadań gospodarczych na okres obowiązywania planu urządzenia lasu.

Wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia celów i założeń *Planu*. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny, w związku z tym prawidłową ocenę ich wpływu na środowisko można przeprowadzić tylko przy znajomości tego poziomu.

Tabela 2. Przedstawienie stopnia szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*

Rodzaj czynności lub zapis w *Planie*	Szczegółowość informacji zapisana w *Planie*	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	Określa ilość przewidzianego do pozyskania drewna jako nieprzekraczalny etat miąższościowy użytków rębnych oraz obligatoryjny powierzchniowy etat użytków przedrębnych w całym okresie obowiązywania *Planu*
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)
Odnawianie	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe znacząco negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu lub błędnego ustalenia typu lasu	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od wycięcia odnowiony
Zalesienia	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe negatywne – w przypadku zalesienia siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	Nie dotyczy Nadleśnictwa, ponieważ grunty przeznaczone do zalesienia znajdują się poza siedliskami przyrodniczymi
Rębnia I	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk zależnie od liczby stanowisk; pozytywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w zależności od terminu realizacji	Możliwe negatywne oddziaływanie w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu.
Rębnia II, III i IV	Do konkretnego wydzielenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w zależności od terminu realizacji	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach przeważnie naturalne
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów siedlisk przyrodniczych	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu

Rodzaj czynności lub zapis w *Planie*	Szczegółowość informacji zapisana w *Planie*	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleń	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2. Cel i podstawy sporządzenia *Prognozy*, w tym podstawy prawne i powiązania projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami

Celem prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu jest rozpoznanie, ocena i przewidywanie skutków działań gospodarki leśnej na środowisko.

Dokument ten, choć nie jest składnikiem planu urządzenia lasu stanowi istotny element procesu planowania, zapewniając uwzględnienie aspektów środowiskowych w procesie decyzyjnym, co oznacza, że wyniki prognozy są brane pod uwagę przy opracowywaniu i zatwierdzaniu planu urządzenia lasu.

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko

Podstawowe dokumenty formalno – prawne opracowania prognozy:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670 ze zm.) – dział IV (art. 46 - 58) – zwana dalej *Ustawą OOŚ*;
- pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2024 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzebież.

Zgodnie z *Ustawą OOŚ* (art. 46) „przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt: polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony”.

Ogólny zakres informacji, jakie powinna zawierać *Prognoza* określa art. 51, ust. 2 powyższej ustawy.

Art. 53 *Ustawy OOŚ* stwierdza, że zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie* (dla projektów wymienionych w Art. 46, ust. 1, pkt.3) zostaje uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze, a także stosowane analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,
- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu WEB-TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wydzieleń, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* w stosunku

do tych wydzieleń. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębnego i przedrębnego. Część danych przedstawiono graficznie za pomocą diagramów obrazujących wielkość powierzchniową zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarze Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisaniu ogólnym.

2.3. Główne cele planu urządzenia lasu

Głównym celem opracowania Planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi koniecznymi funkcjami lasu.

Cele, dla których sporządzono projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzebież (w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu*), są następujące:

1) inwentaryzacja oraz ocena stanu lasu, w tym siedlisk i drzewostanów, wraz ze sporządzeniem syntetycznego opisu taksacyjnego poszczególnych wyłączeń taksacyjnych, a także wykonaniem odpowiednich zestawień zbiorczych;
2) rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody;
3) rozpoznanie podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych i krajowych strategii rozwoju oraz krajowych i regionalnych programów ochrony środowiska;
4) aktualizacja informacji zawartych w programie ochrony przyrody, w tym dotyczących zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w szczególności na gruntach w zarządzie nadleśnictwa;
5) sformułowanie celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
6) przedstawienie ekonomicznych warunków gospodarki leśnej;
7) określenie długo- oraz średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach i sposobów ich realizacji;
8) projektowanie pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej);
9) ustalenie etatów cięć użytkowania głównego (oddzielnie rębnego i przedrębnego);
10) projektowanie odnowień, zalesień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu;
11) określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
12) określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;

13) określenie potrzeb w zakresie remontów oraz budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji;
14) zobrazowanie przestrzenne w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących szczególnie: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej;
15) sporządzenie ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in.: ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody, zestawienia przewidywanych zadań (obligatoryjnych oraz fakultatywnych, zwanych dalej wskazaniami) oraz prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu planistycznego;
16) identyfikacja głównych usług ekosystemowych pełnionych przez lasy.

Wszystkie te zagadnienia, z różną szczegółowością, zostały w *Planie* podjęte i omówione.

Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu* (podane również w elaboracie) to:

- zwiększenie zasobów leśnych poprzez planowanie pozyskania drewna w zależności od przyrostu miąższości i poprzez planowanie dodatkowych zalesień;
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych tak w okresie bieżącym, jak i w przyszłości, przy minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko;
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów;
- zachowanie funkcji ochronnych lasów;
- utrzymanie innych funkcji społeczno – ekonomicznych.

Realizacja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na poziomie planu urządzenia lasu dotyczy określenia długo- i średniookresowych celów.

Celem długookresowym jest utrzymanie ekosystemu leśnego w stanie dynamicznej równowagi, stabilnego i spełniającego możliwie wiele funkcji. Jest to realizowane poprzez określenie typów drzewostanów (celu hodowlanego) jako podstawowego wyznacznika dalszego planowania oraz poprzez dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu.

Cele średniookresowe to osiąganie przez drzewostany kolejnych faz rozwojowych jak najbardziej zgodnych z naturalnym cyklem rozwoju ekosystemu leśnego i z jednoczesnym zapewnieniem jak najlepszej jakości drzewostanów. Jest to realizowane poprzez ustalenie wskazań i wytycznych dla poszczególnych gospodarstw, lasów ochronnych, zapewnienie pożądanego ładu

czasowego i przestrzennego, ustalenie wskazań dotyczących przebudowy drzewostanów oraz określenie zadań z zakresu hodowli lasu, ochrony przyrody.

2.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu

- **Konwencja o różnorodności biologicznej**

Celami niniejszej Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. 2002 Nr 184, poz. 1532) są: *ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie* (art. 1).

Podstawowym wymogiem dla ochrony różnorodności biologicznej jest ochrona ekosystemów i naturalnych środowisk *in situ* oraz utrzymanie i restytucja zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnych środowiskach.

Strony konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

a) opracowania (…) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (art. 6);
b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej oraz monitoringu ich skutków (art. 7);
c) stosowania środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną (art. 10).

- **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)**

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz. U. 2003 Nr 2, poz. 17), tzw. Konwencja Bońska, została sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. wspólnota Europejska jest stroną Konwencji od dnia 1 listopada 1983 r., a Polska od 1 maja 1996 r.

Celem Konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, czyli takich, *z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państwowe w różnych cyklach życiowych.*

Konwencja zawiera wykaz gatunków zagrożonych wyginięciem, wobec których strony Konwencji są zobowiązane m. in. do:

a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;
b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub – w miarę możliwości – odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

- **Konwencja o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska)**

Konwencja podpisana i ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. 1996 Nr 58, poz. 263, z późn. zm.), wskazuje dziką faunę i florę jako naturalne dziedzictwo o wartości estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej, które powinno być zachowane i przekazane przyszłym pokoleniom, uznaje zasadniczą rolę dzikiej fauny i flory w utrzymaniu równowagi biologicznej, stwierdzając, że liczebność wielu gatunków dzikiej fauny i flory ulega obecnie poważnemu zmniejszeniu, a niektórym z nich zagraża wyginięcie.

Zgodnie z art.1 celem Konwencji jest *ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw oraz wspieranie działania w tym zakresie.*

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju tak, aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

- **Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)**

Konwencja podpisana i ratyfikowana przez Polskę w 1978 r. (Dz. U. 1978 Nr 7, poz. 24). Wyznacza ramy międzynarodowej współpracy w zakresie ochrony obszarów wodno-błotnych. Obszary wodno-błotne o znaczeniu międzynarodowym z punktu widzenia ekologicznego, botanicznego, zoologicznego, limnologicznego i hydrologicznego, a w pierwszym rzędzie stanowiące środowisko życia ptaków wodno-błotnych, są wprowadzane do "Spisu obszarów wodnobłotnych o znaczeniu międzynarodowym" i obejmowane ochroną.

Celem porozumienia jest ochrona i utrzymanie w niezmienionym stanie obszarów określanych jako „wodno-błotne". Szczególnie chodzi o populacje ptaków wodnych zamieszkujących te tereny lub okresowo w nich przebywające. W rozumieniu art. 1 Konwencji obszarami wodno-błotnymi są tereny bagien, błot i torfowisk lub zbiorniki wodne, tak naturalne jak i sztuczne, stałe i okresowe, o wodach stojących lub płynących, słodkich, słonawych lub słonych, łącznie z wodami morskimi, których głębokość podczas odpływu nie przekracza 6 m. Do ptactwa wodnego art. 1 Konwencji zalicza ptaki, które ekologicznie są uzależnione od istnienia obszarów wodno-błotnych.

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - Dyrektywa Ptasia (Dz. U.E. L 20 z 26 stycznia 2010 r.)**

Zapisy dyrektywy dotyczą ochrony wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymania ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowania, utrzymania lub odtwarzania biotopów i siedlisk. W dyrektywie wyszczególniono gatunki, dla których powinny być tworzone obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U.E. L 206 z 22 lipca 1992 r.)**

Zapisy dyrektywy mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Ta sieć umożliwi „zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu lub w stosownych przypadkach, ich odtworzenie".

Dyrektywa obliguje do podejmowania odpowiednich działań w celu uniknięcia na *„specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie".*

W dyrektywie wyszczególnione zostały typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (SOO).

- **Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności**

Unijna Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia" została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r. (COM(2020) 380)

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest wszechstronnym, ambitnym i długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów.

Celem strategii jest zapewnienie, aby do 2030 r. europejska różnorodność biologiczna weszła na ścieżkę regeneracji z korzyścią dla przyrody, ludzi i klimatu. W tym celu w strategii ustanawia się kompleksowe ramy zobowiązań i działań z myślą o walce z głównymi przyczynami utraty różnorodności biologicznej, którymi są:

- zmiana użytkowania gruntów i mórz,
- nadmierna eksploatacja zasobów biologicznych,
- zmiana klimatu,
- zanieczyszczenie,
- występowanie inwazyjnych gatunków obcych.

Strategia ma również służyć wypracowaniu przez UE stanowiska dotyczącego ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 r., które planuje się przyjąć na szczycie ONZ w sprawie różnorodności biologicznej w 2021 r.

Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 została przyjęta łącznie z unijną strategią „od pola do stołu". Mają one wzajemnie uzupełniać się i doprowadzić do zbliżenia do siebie przyrody, rolników, przedsiębiorstw i konsumentów.

Stanowi ona kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu i ukierunkowuje podejmowane działania w stronę zrównoważonego wychodzenia z kryzysu spowodowanego COVID-19.

Będzie ona stanowiła kolejne narzędzie wspierające wysiłki w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do zmiany klimatu z wykorzystaniem rozwiązań opartych na zasobach przyrody, które umożliwiają wychwytywanie i przechowywanie węgla w zdrowych ekosystemach, a także pomagają przyrodzie i społeczeństwu przygotować się na nieuchronne skutki zmiany klimatu.

- **Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2022 r. w sprawie nowej strategii leśnej UE 2030 - zrównoważona gospodarka leśna w Europie (2022/2016(INI))**

Nowa strategia leśna UE 2030 (Dz. U. UE.C z dnia 5.04.2023 r.) jest elementem Europejskiego Zielonego Ładu, a zarazem realizuje też cele unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności. Określono w niej kierunki działań oraz konkretne inicjatywy, które służyć mają wsparciu zrównoważonej gospodarki leśnej, większej ochronie różnorodności biologicznej, poprawie monitorowania stanu lasów oraz wzmocnieniu ich roli w realizacji celów polityki klimatycznej (lasy mają w większym stopniu przyczyniać się do pochłaniania CO_2). Stanowi on odpowiedź na takie wyzwania współczesnego leśnictwa jak utrata różnorodności biologicznej w lasach, czy skutki zmian klimatycznych (np. zagrożenie ze strony szkodników owadzich czy większe ryzyko pożarów). Najistotniejsze kierunki działań oraz planowane przez Komisję inicjatywy (legislacyjne i pozalegislacyjne):

- strategia zakłada wsparcie dla przemysłu przetwórstwa drewna i większego wykorzystania produktów drzewnych, w tym głównie szerszego stosowania drewnianych wyrobów budowlanych w celu ograniczenia emisyjności sektora budowlanego.
- Strategia zwraca uwagę na potrzebę znacznego zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii (w tym bioenergii pochodzącej z drewna) w miksie energetycznym państw członkowskich.
- Jednym z głównych celów strategii jest odwrócenie procesu utraty bioróżnorodności oraz zwiększenie odporności ekosystemów leśnych i ich zdolności przystosowawczych do zmieniającego się klimatu. Służyć temu ma objęcie ochroną co najmniej 30 % powierzchni lądowej UE, przy czym 1/3 tej powierzchni (czyli 10% powierzchni lądowej UE) powinno zostać objęte ścisłą ochroną prawną - w osiąganiu tych celów konieczne będzie objęcie ochroną

ekosystemów leśnych (w tym ścisłą ochroną powinny zostać objęte wszystkie lasy pierwotne i starodrzewy).

- Przystosowaniu się do zmiany klimatu i zwiększeniu odporności lasów ma służyć wzmocnienie zrównoważonej gospodarki leśnej.

- **Rozporządzenie 2023/1115 w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010.**

Celem rozporządzenia jest ograniczenie obrotu określonymi towarami, których produkcja jest związana z wylesianiem i degradacją lasów. Ideą przyświecającą temu rozporządzeniu jest również zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i utraty różnorodności biologicznej, promując konsumpcję produktów niepowodujących wylesiania i ograniczając wpływ Unii Europejskiej na globalne wylesianie i degradację lasów. Rozporządzenie stanowi część szerszego planu działania mającego na celu rozwiązanie problemu wylesiania i degradacji lasów, przedstawionego po raz pierwszy w komunikacie Komisji Europejskiej z 2019 r. w sprawie zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania lasów na świecie.

- **Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej**

Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych, poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego oraz wdrażania idei zrównoważonego rozwoju.

W ustaleniach w zakresie objętych *Planem* w dokumencie tym zapisano: *„Prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej umożliwia zachowanie równowagi między świadczonymi przez lasy funkcjami: przyrodniczymi (ochronnymi), społecznymi i gospodarczymi. Równocześnie stwarza warunki do zachowania bogactwa przyrodniczego lasów przy jednoczesnym korzystaniu z ich zasobów w celu zaspokojenia potrzeb społecznych i gospodarczych. Lasy są również miejscem realizacji gospodarki łowieckiej. Lasy posiadają duży potencjał do łagodzenia zmian klimatu, który można zwiększać poprzez prowadzenie dodatkowych działań w sektorze leśnym. Działania takie przyczyniają się również do wzrostu różnorodności biologicznej. W ramach działań przewidzianych do realizacji planuje się wdrożenie systemu mającego na celu zwiększenie sekwestracji węgla. System dodatkowych działań związanych z prowadzoną zrównoważoną gospodarką leśną zakłada m. in. opracowanie wieloletnich programów przebudowy składu gatunkowego drzewostanów oraz programów kształtowania ich struktury wielopiętrowej”.*

- **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30 % w roku 2020 i 33 % po roku 2050. należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gminy, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami.

- **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. Nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rodzaju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.*

Dla osiągnięcia tego celu w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami *Planu* zawarte są w dziale **„ŚRODOWISKO”**, w następujących sferach i celach:

- w sferze *„ochrona przyrody i krajobrazu”* w odniesieniu do celu operacyjnego:

„ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:

- ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;

- w sferze *„ochrona przyrody i krajobrazu”* w odniesieniu do celu operacyjnego: *„ochrona siedlisk i ekosystemów”:*

- ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski;
- racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;

- w sferze *„leśnictwo”*

- uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych;
- zachowanie pełni zmienności drzew leśnych;
- pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych;
- skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno – błotnych w lasach;
- ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu;
- ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej;

- zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

- **Koncepcja rozwoju kraju 2050 (KRK 2050)**

KRK 2050 to dokument strategiczny przyjęty przez Radę Ministrów w 25 lipca 2025 r. wyznaczający kierunki rozwoju Polski w perspektywie 25 lat, oparty na analizie globalnych megatrendów. W kontekście przyrodniczo-gospodarczym kluczowe znaczenie ma megatrend „Wzrost dynamiki zmian środowiskowych", który obejmuje zmiany klimatu, spadek bioróżnorodności oraz degradację zasobów naturalnych. Dokument kładzie silny nacisk na transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), biogospodarki oraz konieczność odbudowy kapitału naturalnego jako fundamentu egzystencji.

KRK 2050 wskazuje, że leśnictwo i ochrona przyrody przestają być traktowane jedynie jako domena środowiskowa, stając się kluczowym elementem bezpieczeństwa strategicznego i gospodarczego Polski. Przejście na model gospodarki o obiegu zamkniętym oraz biogospodarki wymusza głęboką transformację przemysłu drzewnego w kierunku innowacji i oszczędnego gospodarowania zasobami. Choć dokument kreśli ambitną wizję kraju odpornego na zmiany klimatu, realnym wyzwaniem pozostają rosnące koszty adaptacji oraz ryzyko trwałych strat w kapitale naturalnym. Sukces tych założeń będzie zależał od skutecznego wdrożenia nowych instrumentów finansowych, takich jak obligacje klimatyczne, oraz od społecznego konsensusu wokół ochrony środowiska. Ostatecznie lasy w 2050 roku mają pełnić wielofunkcyjną rolę, łącząc produkcję surowca z kluczowymi usługami ekosystemowymi wspierającymi odporność całego państwa.

Sposoby osiągnięcia wyżej wymienionych celów zostały uwzględnione w *Planie* poprzez realizację zadań planowania urządzeniowego, dotyczących szczególnie:

- ✓ inwentaryzacji i oceny stanu lasu,
- ✓ rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody,
- ✓ zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody,
- ✓ sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- ✓ projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej),
- ✓ określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przyrody,
- ✓ zobrazowania przestrzennego – w formie odpowiednich map – podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących w szczególności: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej,

- ✓ sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in. ogólna charakterystykę urządzanego obiektu, analizie stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody.

2.5. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny

- **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030**[1]

Uchwałą Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 r. przyjęto *„Strategię rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 203*0". Dokument ten „*jest opracowaniem wyznaczającym kierunki, ale też kreślącym przestrzeń do działania. Jest dokumentem samorządu województwa, jednakże podmiotem programowania strategicznego jest regionalna wspólnota samorządowa, którą tworzą wszyscy mieszkańcy województwa".*

W rozdziale dotyczącym społecznych, ekonomicznych i przestrzennych uwarunkowań rozwoju województwa zachodniopomorskiego przedstawiono diagnozę m. in. leśnictwa oraz stanu i ochrony środowiska w regionie.

W odniesieniu do leśnictwa zapisano:

- województwo zachodniopomorskie jest czwartym najbardziej zalesionym województwem w Polsce;
- zachodniopomorskie grunty leśne zajmują 9% powierzchni gruntów leśnych Polski, z których otrzymuje się niemal 11% krajowego pozyskania drewna (najwięcej w Polsce);
- region charakteryzuje się największymi zasobami drzewnymi w kraju;
- bardzo wysokie jest przemysłowe wykorzystanie lasu – ponad ¼ krajowego zużycia tarcicy;
- województwo jest w czołówce krajowej pod względem skupu półproduktów pochodzenia leśnego.

W odniesieniu do środowiska zapisano, że na jego stan i ochronę wpływa m. in. bardzo duża powierzchnia obszarów chronionych, zajmująca 46% powierzchni województwa. Wyznaczono tu 60 obszarów wchodzących w skład sieci ekologicznej Natura 2000.

Analiza potencjału i sytuacji regionu oraz jego możliwości rozwoju pozwoliła sformułować następującą misję dla województwa zachodniopomorskiego: *Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców.* Przyjęta deklaracja misji pozwala osiągnąć niezbędny konsensus i równowagę między sferą gospodarczą i społeczną – zgodny z konstytucyjnymi założeniami modelu społecznej gospodarki rynkowej oraz zasadami ochrony i zachowania istniejących zasobów i dziedzictwa dla następnych pokoleń.

[1] Geblewicz O. (red.). 2018. *„Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030".* Szczecin.

- **Program Ochrony Środowiska (POŚ) Województwa Zachodniopomorskiego 2030**

Województwo zachodniopomorskie posiada „Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030" przyjęty Uchwałą Nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r. Dla dokumentu opracowano „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030".

Program ochrony środowiska porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie województwa oraz presje, jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska. Na podstawie diagnozy stanu środowiska określono cele i kierunki interwencji, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Celem nadrzędnym programu jest „wysoka jakość życia mieszkańców Pomorza Zachodniego poprzez zielony i niebieski rozwój gospodarczy", a jego realizacja jest zgodna z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

Realizacja przyjętego celu nadrzędnego będzie realizowana poprzez działania wyznaczone dla kierunków interwencji w ramach poszczególnych celów szczegółowych.

Zasoby przyrodnicze – cele szczegółowe:

ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych.

ZP II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.

ZP III. Dążenie do zazielenienia miast i terenów zurbanizowanych.

ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Kierunek interwencji:

ZP 6. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.

ZP 7. Zwiększenie lesistości.

- **Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego**

Uchwałą Nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. przyjęto Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego zidentyfikowano 2148 jednostek krajobrazowych należących do 14 typów i 42 podtypów krajobrazów, wśród których 198 jednostek krajobrazowych wskazano jako priorytetowe.

W dokumencie (w części opisowej i tabelarycznej) zawarto:

− informacje ogólne o położeniu obszaru województwa,

− zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikację,

− charakterystykę zidentyfikowanych krajobrazów,

− ocenę zidentyfikowanych krajobrazów,

− wykaz krajobrazów priorytetowych,
− wykaz obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
− zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz wartości krajobrazów w obrębie obszarów i obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
− wykaz rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
− katalog lokalnych form architektonicznych zabudowy dla krajobrazów priorytetowych,
− zestawienia tabelaryczne (zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikacja, charakterystyka i ocena zidentyfikowanych krajobrazów, wykaz krajobrazów priorytetowych, wykaz obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust.3 pkt 2 ustawy o planowaniu przestrzennym, zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz wartości krajobrazów w obrębie obszarów i obiektów, o których mowa w art. 38a ust.3 pkt 3 lit. a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wykaz rekomendacji w zakresie Form Ochrony Zabytków, wykaz rekomendacji w zakresie Form Ochrony Przyrody).

- **Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031**
- **Program Ochrony Środowiska Miasta Szczecin na lata 2025-2031 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2035**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2024-2028 z perspektywą do 2032 r.**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Warpno na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Police na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2032 (projekt)**

Cele określone w tych dokumentach powiązane z *Planem* dotyczą – „racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych", do zadań należy „ochrona i powiększanie zasobów leśnych", a przedsięwzięcia zakładają „opracowanie planów urządzenia lasu".

Innego typu dokumentami planistycznymi powiązanymi z *Planem* są **plany ochrony, zadania ochronne i plany zadań ochronnych dla form ochrony przyrody** wynikające z Ustawy o ochronie przyrody. W obszarze oddziaływania *Planu* są to rezerwaty oraz obszary Natura 2000:

- rezerwat przyrody „Świdwie” posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 października 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Świdwie” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r., poz. 5139).

- Dolna Odra PLH320037 – posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1661). Ostatnie zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023 r., poz. 195).

- Dolina Dolnej Odry PLB320003 – posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1934). Ostatnie zmiany w tym dokumencie wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 października 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. 2022 r., poz. 4562).

- Jezioro Świdwie PLB320006 – posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1924). Ostatnie zmiany w tym dokumencie wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. 2017 r., poz. 1515).

Pewne powiązanie z *Planem* mają także plany urządzenia lasu dla nadleśnictw sąsiadujących. Powiązanie następuje jedynie poprzez ustalenie granicy pomiędzy nadleśnictwami. Zapisy w *Planie* w żaden sposób nie odnoszą się do sąsiednich nadleśnictw, podobnie jak zapisy planów innych nadleśnictw nie odnoszą się wprost do Nadleśnictwa Trzebież.

W pozostałych przeanalizowanych dokumentach i opracowaniach nie stwierdzono związków z ustaleniami *Planu*.

3. Opis stanu środowiska przyrodniczego

Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież zostały umieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisaniu ogólnym planu urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Trzebież położone jest w województwie zachodniopomorskim, w następujących powiatach i gminach:

Województwo zachodniopomorskie

Powiat: policki

Gmina: Dobra Szczecińska, Nowe Warpno Miasto, Nowe Warpno obszar wiejski, Police Miasto, Police obszar wiejski, Kołbaskowo

Powiat: Miasto Szczecin

Gmina: Miasto Szczecin

Jest jednym z 35 Nadleśnictw w zarządzie RDLP w Szczecinie, położonym w jej północnej części. Od północy (przez Zalew Szczeciński) sąsiaduje z N-ctwem Międzyzdroje, od wschodu (przez Zalew Szczeciński i Roztokę Odrzańską) z N-ctwem Goleniów i (przez Jezioro Dąbie) z N-ctwem Kliniska, od południa z N-ctwem Gryfino, a zachodnią granicę wyznacza granica państwa polskiego.

- **Położenie wg regionalizacji przyrodniczo – leśnej**

Zgodnie z podziałem Polski na regiony przyrodniczo – leśne[2] Nadleśnictwo położone jest w:

Krainie I: Bałtyckiej

Mezoregionie: Puszczy Wkrzańskiej i Goleniowskiej (I.5)
Puszczy Bukowej i Równiny Wełtyńskiej (I-6)

- **Położenie wg regionalizacji geobotanicznej**

Położenie Nadleśnictwa Trzebież zgodnie z regionalizacją geobotaniczną[3], wykorzystywaną przy określeniu zróżnicowania zespołów roślinnych:

Obszar: Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane,

Prowincja: Środkowoeuropejska,

Podprowincja: Południowobałtycka

Dział: Pomorski (A)

Kraina: Pobrzeża Pomorskiego (A.2)

Okręg: Niziny Szczecińskiej (A.2.1)

Kraina: Szczecińska (A.3)

Okręg: Szczecińsko-Przęcławski (A.3.1)

[2] Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

[3] J.M. Matuszkiewicz. 1994. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej.* Główny Geodeta Kraju. IGiPZ PAN. Warszawa.

- **Położenie wg regionalizacji fizyczno-geograficznej**

Wg podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne (zmodyfikowanego w 2018 r. na podstawie podziału J. Kondrackiego i A. Richlinga z 1994 r.)[4] Nadleśnictwo Trzebież położone jest w:

Podobszarze: Pozaalpejskiej Europy Środkowej (3),

Prowincji: Niżu Środkowoeuropejskiego (31),

Podprowincji: Pobrzeży Południowobałtyckich (313),

Makroregionie: Pobrzeża Szczecińskiego (313.2-3)

Mezoregionie: Równiny Wkrzańskiej (Równiny Polickiej) (313.23)

Doliny Dolnej Odry (313.24)

Wzniesień Szczecińskich (313.26)

3.1.2. Dominujące funkcje lasów

Dla celów planowania urządzeniowego lasy Nadleśnictwa zostały podzielone w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych, na trzy podstawowe grupy lasów: rezerwaty, lasy oddziaływania społecznego oraz lasy gospodarcze.

Tabela 3. Funkcje lasu – zestawienie powierzchni

Funkcja lasu	**Nadleśnictwo Trzebież**
	Powierzchnia [ha]
rezerwaty	176,42
lasy oddziaływania społecznego (z kategorią ochronności lub bez niej)	4137,81
lasy gospodarcze (z kategorią ochronności lub bez niej)	18492,85
Razem	**22807,08**

Tabela 4. Kategorie ochronności – zestawienie powierzchni

Nr	KOD	NAZWA	Pow. (ha)
1	OCH GLEBOCH CENNE	Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	918,07
2	OCH GLEBOCH CENNEOCH OSTOJ	Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	59,75
3	OCH GLEBOCH CENNEOCH MIAST	Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	10,84
4	OCH WODOCH CENNE	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	1020,51
5	OCH WODOCH CENNEOCH OSTOJ	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	131,32
6	OCH WODOCH CENNEOCH OSTOJOCH MIAST	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	293,24
7	OCH WODOCH CENNEOCH MIAST	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	477,07

[4] Jerzy Solon et al. *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*. „Geographia Polonica". 2 (91). s. 143-170.

Nr	KOD	NAZWA	Pow. (ha)
8	OCH CENNE	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	10034,35
9	OCH CENNEOCH NAS	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wyłączone drzewostany nasienne	21,01
10	OCH CENNEOCH NASOCH MIAST	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wyłączone drzewostany nasienne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	20,00
11	OCH CENNEOCH OSTOJ	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	452,57
12	OCH CENNEOCH OSTOJOCH MIAST	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	269,56
13	OCH CENNEOCH MIAST	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	3990,10
14	OCH OSTOJOCH MIAST	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	6,98
15	OCH MIAST	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	4639,12
Razem			22 344,49

3.2. Walory przyrodniczo – leśne Nadleśnictwa

3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb

Obszar Nadleśnictwa Trzebież należy do terenów nizinnych. Wysokości nie przekraczają tu 300 m n.p.m. (wartość krytyczna dla nizin). Opisywany teren charakteryzują 3 typy reliefu:

- teren nizinny równy o deniwelacjach nie przekraczających 5 m – około 68% pow. N-ctwa;
- teren nizinny falisty, którego deniwelacje nie przekraczają 10 – 15 m, a stoki wzniesień mają nachylenia do 5° – około 30% pow. N-ctwa;
- teren nizinny pagórkowaty, którego wyniosłości stanowią pagórki, wały i garby o wysokości względnej do 25 m n.p.m. i nachyleniu stoków w przedziale 6° – 30° – około 2% pow. N-ctwa.

Rzeźba terenu w północnej i środkowej części Nadleśnictwa (teren Puszczy Wkrzańskiej) to płaska, łagodnie nachylona równina wznosząca się od 2,5 m n.p.m. do 131 m n.p.m., urozmaicona licznymi pagórkami wydmowymi, obniżeniami wytopiskowymi i misami płytkich, zarastających jezior i porozcinana dolinami niewielkich rzek (Myśliborki, Gunicy, Karpiny i Huty Gunickiej). Południowa część Nadleśnictwa ma bardziej urozmaiconą rzeźbę, z dużym udziałem terenu falistego, pagórkowatego, a nawet wzgórzowego. Najwyższe wzniesienie – Wielecka Góra, osiąga 131 m n.p.m.

Obszar N-ctwa Trzebież ukształtowany został w wyniku zlodowacenia północnopolskiego (bałtyckiego). Przeważają utwory czwartorzędowe, głównie plejstoceńskie piaski i żwiry sandrowe. W wielu miejscach wśród nich występują piaski eoliczne (lokalnie w wydmach), a w dolinach rzek (takich jak Gunica) oraz wokół jezior (np. jezioro Świdwie) występują osady rzeczne i torfy.

Na terenie Nadleśnictwa przeważają uboższe gleby bielicowe, które pokrywają łącznie 71% powierzchni. Z pozostałych typów najczęściej występują gleby gruntowoglejowe (7,9%),

arenosole (4,6%), gleby kulturoziemne (3,2%), gleby torfowe (2,9%), gleby murszowe (2,8%), gleby murszowate (2,5%) i gleby rdzawe (2,5%).

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Nadleśnictwo Trzebież położone jest na terenie dwóch jednostek hydrograficznych

- Dorzecze Odry (1);
- Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (3)

Głównymi ciekami mającymi wpływ na stosunki wodne na terenie Nadleśnictwa są rzeki:

- Odra – jej długość wynosi 854,3 km, z czego 742 km w Polsce. Powierzchnia jej dorzecza obejmuje 118 861 km² (z czego 106 056 km² w Polsce). Źródło Odry znajduje się we wschodnich Czechach, w Górach Odrzańskich w Sudetach, na wysokości 634 m n.p.m., a uchodzi do Roztoki Odrzańskiej, będącej zatoką Zalewu Szczecińskiego, w północno-zachodniej części Polski, przy północnej granicy miasta Police. Na Pomorzu Zachodnim (704,1 km biegu) rzeka rozdziela się na dwa nurty: Odrę Wschodnią (która przechodzi w Regalicę do jeziora Dąbie) i Odrę Zachodnią. Odra Wschodnia rozdziela swe wody pomiędzy Regalicę i Skośnicę, gdzie Skośnica łączy się z Odrą Zachodnią i tworzy główny nurt Odry. Odra płynie przez centralne osiedla Szczecina i omija od zachodu jezioro Dąbie, jednakże jej wody rozdzielają się pomiędzy kanały portowe Duńczycę i Parnicę oraz rzekę Świętą. Dalej w Szczecinie – Odra łącząc się z wodami Przekopu Mieleńskiego płynie na północ przy wyspie Dębina. Następnie od lewego brzegu przy wyspie Żurawi Ostrów rozdziela się Kanał Skolwiński. Dalej odbiera część wód z jeziora Dąbie poprzez kanał Babina. Za Żurawim Ostrowem z Odrą łączy się Kanał Skolwiński oraz Iński Nurt z Dąbia. Wypływając ze Szczecina – Odra dzieli się na Wietlinę i Damiążę. Następnie przy wyspie Długi Ostrów, rzeka rozdziela się na zachodni Wąski Nurt (Kanał Policki) oraz Szeroki Nurt. Po minięciu wyspy Wielki Karw oba ramiona Odry łączą się, a następnie uchodzą do Roztoki Odrzańskiej, będącej częścią Zalewu Szczecińskiego.
- Gunica – rzeka o długości 22,41 będąca lewym dopływem Odry. Płynie przez obszar Równiny Wkrzańskiej, stanowiąc jedną z głównych rzek kompleksu leśnego Puszczy Wkrzańskiej. Wypływa ze źródeł w okolicach wsi Łęgi w gminie Dobra (Szczecińska). Płynąc w kierunku wschodnim, przepływa kolejno przez okolice wsi Stolec, jezioro Świdwie i obszar rezerwatu Świdwie. Uchodzi do Odry, tuż przy jej ujściu do Roztoki Odrzańskiej.

Oprócz wymienionych dużą rolę spełniają liczne mniejsze cieki, kanały i rowy: Karwia Struga, Karpina, Mała Gunica, Bukowa, Siedliczka, Grzybnica, Przęsocińska Struga, Łarpia, Skolwinka, Gręziniec, Gumieniec, Stobnica, Struga Wołczkowska, Struga Żurawia, Myśliborka, Dopływ z polderu Warnołęka, Dopływ z Mszczujów, Dopływ z polderu Trzebież I, Dopływ z polderu Uniemyśl, Dopływ w Drogoradzu, Dopływ z polderu Niełkończyca, Dopływ z polderu Jasienica I, Dopływ z polderu Police, Kanał Warnołęka-Brzózki.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się następujące akweny: Zalew Szczeciński, Jezioro Dąbie, Jezioro Myśliborskie Wielkie, Jezioro Myśliborskie Małe, Jezioro Piaski, Jezioro

Karpino, Jezioro Piaszynko, Jezioro Stolsko, Jezioro Świdwie, Jezioro Bartoszewo, Jezioro Wysoki staw, Jezioro Głębokie, Jezioro Kościńskie, Jezioro Słoneczne.

Zalew Szczeciński to wyjątkowy, przybrzeżny akwen wodny w południowej części Morza Bałtyckiego, położony na granicy Polski i Niemiec. Pod względem geograficznym jest klasyfikowany jako zatoka morska. Średnia głębokość zalewu jest na poziomie 3,8 m. Największa naturalna głębokość sięga 8,5 m, a średnia głębokość sztucznego toru wodnego Szczecin-Świnoujście wynosi 10,5 m. Wody zalewu należą do wód brachicznych, co jest spowodowane utrudnioną wymianą wód morskich przez wąskie cieśniny oraz dużym dopływem wody słodkiej z rzek. Zasolenie akwenu zależy głównie od położenia i głębokości – najniższe jest na Roztoce Odrzańskiej, do której uchodzi rzeka Odra.

Jezioro Dąbie można wyraźnie podzielić na dwie części: północne Dąbie Wielkie i południowe Dąbie Małe. Jezioro ma dobrze rozwiniętą linię brzegową. Niecka jeziora jest pochodzenia polodowcowego. Średnia głębokość zbiornika wynosi 2,61 m, maksymalna długość jeziora wynosi 15 km, a maksymalna szerokość – 7,5 km. Dzięki kanałom łączącym główny nurt Odry z jeziorem powstało kilkanaście wysp o łącznej powierzchni 1389 ha, główne z nich to: Dębina (516 ha), Czarnołęka (270 ha) oraz Mewia Wyspa, Radolin, Ostrów Grabowski i inne.

Wody podziemne

Teren Nadleśnictwa Trzebież położony jest wg Regionalizacji Hydrologicznej Polski[5] w:

- prowincja hydrologiczna nizinna;
- pasmo zbiorników Pojezierzy Pomorskiego i Mazurskiego (GZWP w paśmie pojezierzy).

W zasięgu Nadleśnictwa Trzebież znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 122– Dolina Kopalna Szczecin – zbiornik porowy o powierzchni 151 km^2, położony w utworach czwartorzędowych. W obrębie zbiornika wyróżniono trzy poziomy wodonośne. Użytkowe poziomy wód podziemnych występują w utworach czwartorzędowych do głębokości 50-80 m w rejonie północnym i w dolinie Odry oraz 100-160 m w rejonie Wzniesień Warszewskich. Największy udział w strukturze zagospodarowania terenu zbiornika mają użytki rolne (grunty orne, łąki i pastwiska) i lasy (południowe fragmenty Puszczy Wkrzańskiej). Dla GZWP Nr 122 wyznaczono jeden obszar ochronny o powierzchni 9,89 km^2, obejmujący fragment rynny glacjalnej Tarnowo-Pilchowo-Szczecin w rejonie ujęć komunalnych Szczecina: „Arkonka" i „Pilchowo" wraz ze strefami ochronnymi tych ujęć.

Ujęcia wody

Ujęcia wody przeznaczonej do spożycia, ustanowione formalnie decyzjami właściwych organów administracji rządowej znajdują się na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, poza lasami.

[5] Mikołajków J., Sadurski A. (red.). 2017. *Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.* Państwowy Instytut Geologiczny; Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa.

Zbiorniki mogące być wykorzystane jako kąpieliska

Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Trzebież znajdują się 2 zbiorniki wodne (rodzaj powierzchni ZBIORNIK):

1. Leśnictwo Mazańczyce, oddz. 288l, pow. 38,96 ha;
2. Leśnictwo Drogoradz, oddz. 360f, pow. 1,71 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się jeziora, które mogą być wykorzystywane jako kąpieliska. Na gruntach leśnych leżących w sąsiedztwie tych jezior, jak również w kilku miejscach wzdłuż rzek, znajdują się miejsca turystyczne. Zaznaczenie tych obiektów na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do właściwego ich wykorzystania.

Zgodnie z zapisami POP wokół jezior i większych bagien stanowiących siedliska przyrodnicze zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego.

Ponadto nie stosuje się rębni zupełnych oraz rębni gniazdowych pasie o szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

3.2.3. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej „Regiony Klimatyczne Polski”[6] tereny Nadleśnictwa Trzebież leżą w:

- regionie I - Zachodnionadmorskim

- regionie VI – Zachodniopomorskim.

Region Zachodnionadmorski obejmuje północno-zachodni kraniec Polski i stanowi część większego regionu ciągnącego się w kierunku zachodnim poza granice kraju. W porównaniu z innymi regionami charakteryzuje się największą średnią roczną liczbą dni z pogodą umiarkowanie ciepłą i jednocześnie pochmurną. Stosunkowo najczęściej pojawiają się dni z pogodą chłodną i pochmurną oraz pogodą chłodną bez opadu. Względnie najrzadziej są notowane dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie chłodną i zarazem słoneczną bez opadu. Najmniej jest też dni z pogodą dość mroźną i jednocześnie występującym opadem atmosferycznym (Woś, 1999).

Region Zachodniopomorski po stronie polskiej swym zasięgiem obejmuje głównie obszar Niziny Szczecińskiej. Charakterystyczną cechą jest względnie częstsze występowanie dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną z niewielkim zachmurzeniem oraz bez opadu oraz rzadkie występowanie dni z pogodą umiarkowanie zimną z dużym zachmurzeniem nieba i opadem (Woś, 1999).

3.2.4. Drzewostany

W lasach Nadleśnictwa Trzebież występuje wiele gatunków drzew i krzewów, spośród których 22 pełni rolę gatunków panujących w drzewostanach.

[6] Woś A. 1999. *Klimat Polski.* PWN. Warszawa.

Gatunki panujące w Nadleśnictwie Trzebież

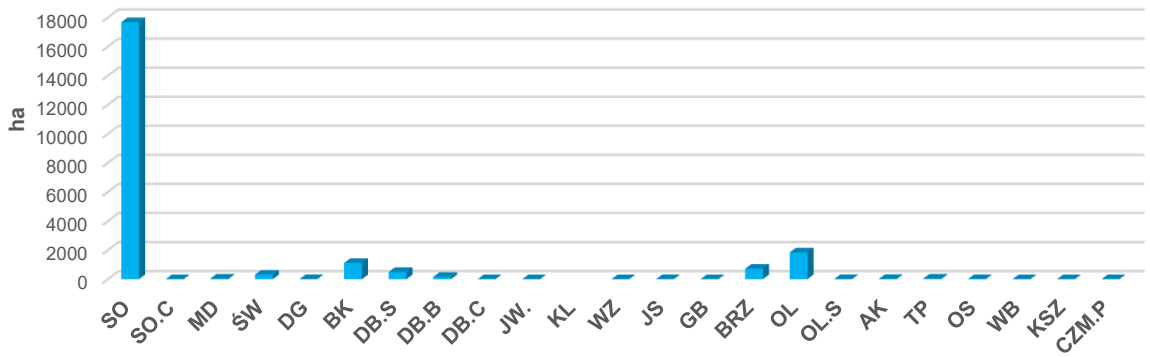

Rysunek 1. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących

Oceniając udział powierzchniowy wg gatunków panujących należy stwierdzić, że w drzewostanach Nadleśnictwa zdecydowanie przeważa sosna – 78%. Pozostałe gatunki zajmują zdecydowanie niższą powierzchnię: olsza czarna 8%, buk – 5%.

Gatunki rzeczywiste w Nadleśnictwie Trzebież

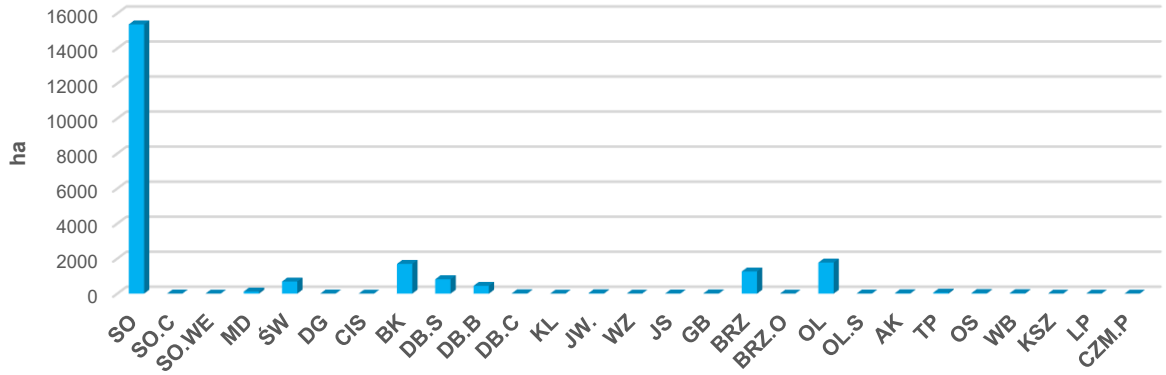

Rysunek 2. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych

Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Trzebież:

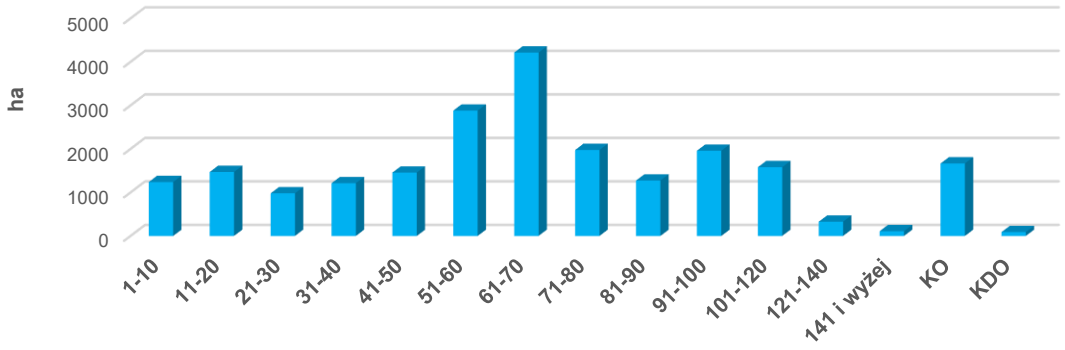

Rysunek 3. Struktura wiekowa drzewostanów

W Nadleśnictwie największy udział mają drzewostany w wieku 61-70 lat (IVA klasa wieku) – 18,8% ogółu powierzchni. Wysoki jest także udział drzewostanów w klasie odnowienia (KO – 7,4%).

Bogactwo gatunkowe

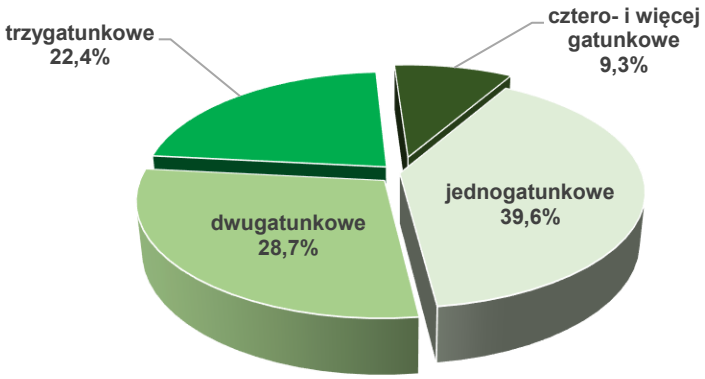

Rysunek 4. Bogactwo gatunkowe w Nadleśnictwie Trzebież

Z powyższego zestawienia wynika, że w skali Nadleśnictwa Trzebież największą powierzchnię zajmują drzewostany jednogatunkowe – 39,6 %. Nieco mniejszy udział mają drzewostany dwugatunkowe – 28,7 % i drzewostany trzygatunkowe – 22,4 %. Najmniejszą powierzchnię zajmują drzewostany cztero- i więcej gatunkowe – 9,3% ogółu drzewostanów.

Budowa pionowa

W Nadleśnictwie zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują aż 91 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią 8% powierzchni. Niewielką powierzchnię – 1 % zajmują drzewostany dwupiętrowe.

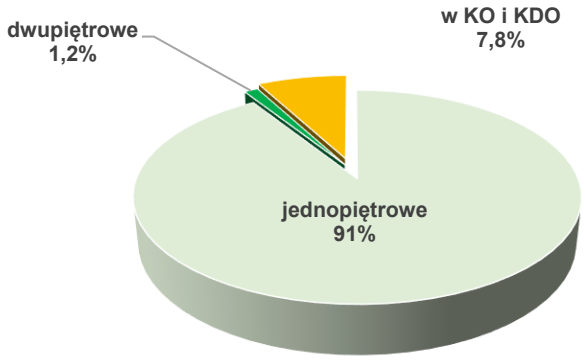

Rysunek 5. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury

Pochodzenie

Aż 90 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew. Uwagę zwraca dość duży odsetek drzewostanów powstałych z samosiewu.

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem

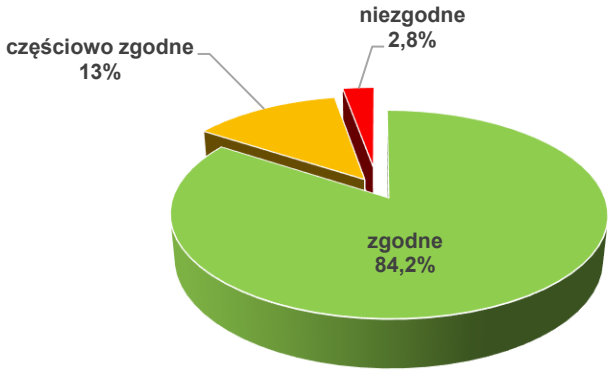

Rysunek 6. Zestawienie powierzchni [ha] wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Największą powierzchnię zajmują w Nadleśnictwie drzewostany zgodne z siedliskiem – aż 84 % powierzchni wszystkich drzewostanów. Zdecydowanie dużo mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany częściowo zgodne z siedliskiem (13 %) i drzewostany niezgodne (niespełna 3 %).

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa

Tabela 5. Zestawienie liczby i powierzchni form ochrony przyrody (i ich otulin) w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Trzebież

Forma ochrony przyrody	Grunty w zarządzie Nadleśnictwa		W terytorialnym zasięgu poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa		Łącznie
	Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba
Rezerwaty przyrody	1	253,81	-	-	1
Obszary siedliskowe Natura 2000	3	869,55	1	112,14	4

Forma ochrony przyrody	Grunty w zarządzie Nadleśnictwa		W terytorialnym zasięgu poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa		Łącznie
	Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba
Obszary ptasie Natura 2000	4	19717,89	-	-	4
Użytki ekologiczne	-	-	8	137,98	8
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	1	425,45	3	234,87	4
Pomniki przyrody	8	-	45	-	53
Ochrona gatunkowa	86	-	-	-	86

3.3.1. Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody „Świdwie"

Rezerwat został uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 14 z 1963 r., poz. 82). Obecny stan prawny reguluje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Świdwie" (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 5334).

Rezerwat obejmuje obszar o łącznej powierzchni 904,04 ha na terenie gmin Dobra i Police (powiat policki, województwo zachodniopomorskie).

Rezerwat przyrody „Świdwie" to jeden z najważniejszych i najbardziej unikatowych rezerwatów ornitologicznych w Europie – jest jednym z kilkunastu obszarów wodno-błotnych w Polsce wyznaczonych w ramach Konwencji Ramsarskiej. Obiekt znajduje się na południowym skraju Puszczy Wkrzańskiej i swym zasięgiem obejmuje zarastającą misę Jeziora Świdwie, zbiornik retencyjny Żurawie oraz przyległe tereny łąkowe i leśne. Większą część rezerwatu stanowi jezioro wraz z rozległą strefą szuwarową, okoloną wąskim pasem łąk i lasów. Rezerwat podzielony jest na dwie części drogą gruntową Bolków-Stolec. „Świdwie" jest jedną z najważniejszych ostoi lęgowych w skali kraju dla podróżniczka *Luscinia svecica* (gnieździ się tu ok. 4% populacji krajowej), wąsatki *Panurus biarmicus* (ok. 4% populacji krajowej), zielonki *Porzana parva* (2-3% populacji krajowej), wodnika *Rallus aquaticus* (3% populacji krajowej) oraz gęgawy *Anser anser* (ok. 1,5% populacji krajowej). Jest również ważnym miejscem przystankowym na Pomorzu dla wielu migrujących gatunków ptaków m.in. dla żurawi.

Celem ochrony jest zachowanie zarastającego Jeziora Świdwie oraz przyległych lasów i innych gruntów, stanowiących ostoję licznych gatunków ptaków, jak również będący miejscem odpoczynku i żerowania ptaków przelotnych.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 października 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Świdwie" (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r., poz. 5139).

3.3.2. Obszary Natura 2000

Polska podpisując Traktat Ateński 16 kwietnia 2003 r., stanowiący podstawę prawną przystąpienia kraju do Unii Europejskiej, zobowiązała się do wyznaczenia na swoim terytorium obszarów sieci Natura 2000. Przepisy unijne stanowiące podstawę dla tworzenia sieci Natura 2000 zostały wprowadzone do polskiego prawa wraz z opublikowaniem ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Podstawę do wybrania i ochrony obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią dwie dyrektywy europejskie: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa:

- **Dyrektywa Rady 2009/147/WE** (Wild Birds Directive) z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia). W myśl tej dyrektywy powołuje się **Obszary Specjalnej Ochrony** (OSO).
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG** (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Habitatowa bądź Siedliskowa). Dyrektywa ta zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do typowania terenów ważnych dla ochrony gatunków oraz siedlisk jako **Specjalnych Obszarów Ochrony** (SOO).

Rozporządzeniami Ministra Środowiska wyznaczono w Polsce specjalne obszary ochrony siedlisk obszary specjalnej ochrony ptaków.

Art. 33. 1. Ustawy o Ochronie Przyrody zabrania podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000.

Na gruntach Nadleśnictwa Trzebież znajdują się:

- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
  - **Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018;**
  - **Dolna Odra PLH320037;**
  - **Jezioro Stolsko PLH320063;**
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
  - **Dolina Dolnej Odry PLB320003;**
  - **Jezioro Świdwie PLB320006;**
  - **Zalew Szczeciński PLB320009;**
  - **Ostoja Wkrzańska PLB320014.**

Tabela 6. Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Trzebież

	Powierzchnia [ha]	**% pow. Nadleśnictwa**
Sumaryczna powierzchnia obszarów Natura 2000	**20587,44**	
Rzeczywista powierzchnia obszarów Natura 2000	**19717,89**	**84,1**

Tabela 7. Zestawienie wspólnych powierzchni [ha] obszarów Natura 2000 na gruntach N-ctwa Trzebież

	PLH320018	PLH320037	PLH320063	PLB320003	PLB320006	PLB320009	PLB320014
PLH320018	**X**	-	-	-	-	**30,66**	-
PLH320037	-	**X**	-	**737,90**	-	-	-
PLH320063	-	-	**X**	-	**100,99**	-	-
PLB320003	-	**737,90**	-	**X**	-	-	-
PLB320006	-	-	**100,99**	-	**X**	-	-
PLB320009	**30,66**	-	-	-	-	**X**	-
PLB320014	-	-	-	-	-	-	**X**

- **Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018**

Obszar o powierzchni ogólnej 52611,99 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (Dz. U. z 2023 r., poz. 2389).

Tabela 8. Zestawienie powierzchni obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018

Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	52611,99	12650,02	30,66	0,1

Ogólna charakterystyka obszaru

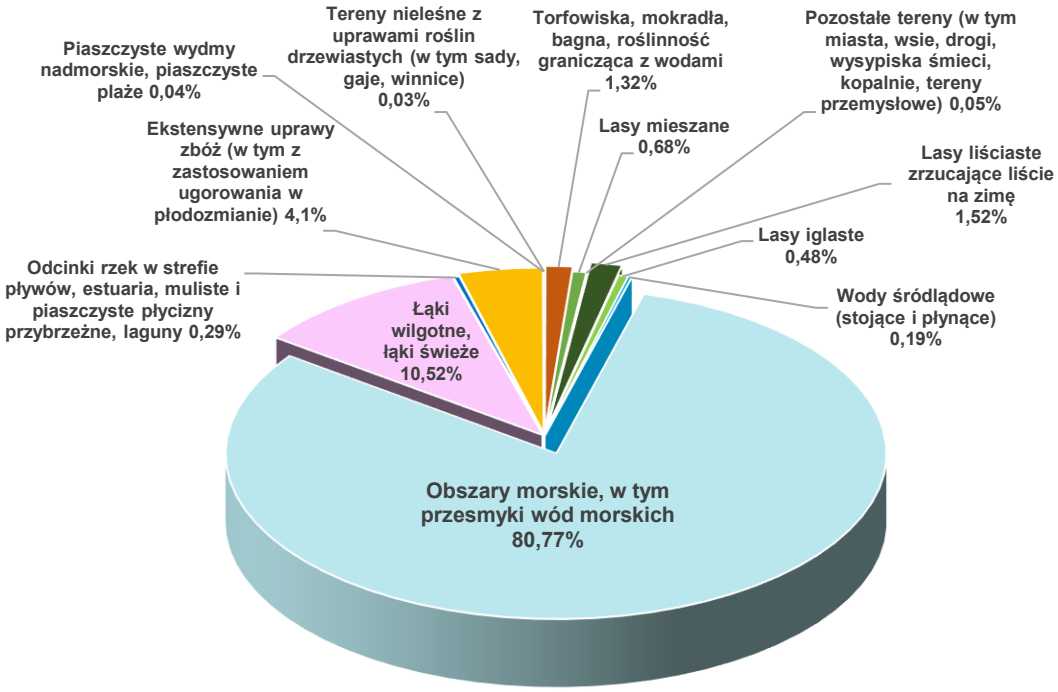

Rysunek 7. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (wg SDF)

Opis obszaru[7]:

Jest to unikatowy w skali Europy, słodkowodny i estuariowy ekosystem obejmujący dolny odcinek Odry, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dziwna i zalew Kamieński stanowią najbardziej naturalne ekosystemy ujścia Odry. Wschodnie wybrzeże Zalewu stanowi równinę nadzalewową (torfowiska równiny Basenu Czarnocińskiego), a północne ma charakter klifowy (klif żywy w rejonie Miroszowa). Interesujące są aktywnie rozwijające się delty wsteczne Dziwny i Świny - skutek wlewania się do Zalewu wody morskiej w czasie sztormów. "Cofki" mogą podnosić poziom wód w akwenie o 1,00 m. Zmienia to zawartość chlorków, temperatury i wysycenia tlenem powierzchniowych warstw wody i powoduje obecność roślin słonolubnych. Po stronie wschodniej akwenu ciągną się przybrzeżne płycizny o głębokości 1,0-1,5 m, gdzie występuje wiele gatunków hydrofitów. Wody Zalewu odznaczają się dużym zagęszczeniem organizmów dennych. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny słodko- i słonowodnej. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych wielu gatunków ryb. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu rzadkich gatunków roślin naczyniowych, mchów brunatnych i torfowców.

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

- **Dolna Odra PLH320037**

Obszar o powierzchni ogólnej 30555,16 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolna Odra PLH320037 (Dz. U. z 2023 r., poz. 2396).

Tabela 9. Zestawienie powierzchni obszaru Dolna Odra PLH320037

Dolna Odra PLH320037	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	30555,16	935,77	737,90	3,1

Opis obszaru[8]:

Ostoja obejmuje dolinę rzeki Odry (z dwoma głównymi kanałami: Wschodnią Odrą i Zachodnią Odrą), rozciągającą się na przestrzeni ok. 90 km stanowiąc mozaikę terenów podmokłych z torfowiskami i zalewanymi wiosną łąkami, lasów olszowych i łęgowych, starorzeczy i wysepek. Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Ostoja obejmuje również fragmenty strefy krawędziowej doliny Odry z płatami roślinności sucholubnej, w tym z murawami kserotermicznymi oraz lasami. Tereny otaczające obszar są w głównej mierze użytkowane rolniczo. Gospodarka łąkowa i wypas bydła prowadzone są na niewielkiej powierzchni. W okolicach ostoi zlokalizowane są liczne

[7] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018*
[8] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037*

zakłady przemysłowe. Międzyodrze czyli wyspa torfowa położona pomiędzy Odrą Wschodnią i Odrą Zachodnią to obszar największego w Europie torfowiska fluwiogenicznego o miąższości do 10 m, poprzecinanego siecią kanałów, starorzeczy, rowów i rozlewisk o łącznej długości ok. 200 km. W tych szczególnych warunkach, przy mocno ograniczonym gospodarowaniu, wykształciła się tu charakterystyczna szata roślinna. W kanałach Międzyodrza występuje m. in. salwinia pływająca *Salvinia natans* i grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata* (gatunki zagrożone w kraju). Dobrze zachowane siedliska dają schronienie i miejsce spoczynku oraz zapewniają bazę pokarmową dla wielu rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, w tym nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme*. Liczne ślepe odnogi rzeczne, szerokie kanały oraz bogactwo terenów podmokłych i zalewowych znajdujących się na terenie ostoi stanowią szczególnie korzystny i preferowany teren żerowiskowy dla tego gatunku.

Ogółem w ostoi stwierdzono występowanie 21 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 17 gatunków zwierząt z Załącznika II tej dyrektywy. Dolna Odra to również ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E006, zwłaszcza dla migrujących i zimujących gatunków ptaków wodno-błotnych.

Ogólna charakterystyka obszaru

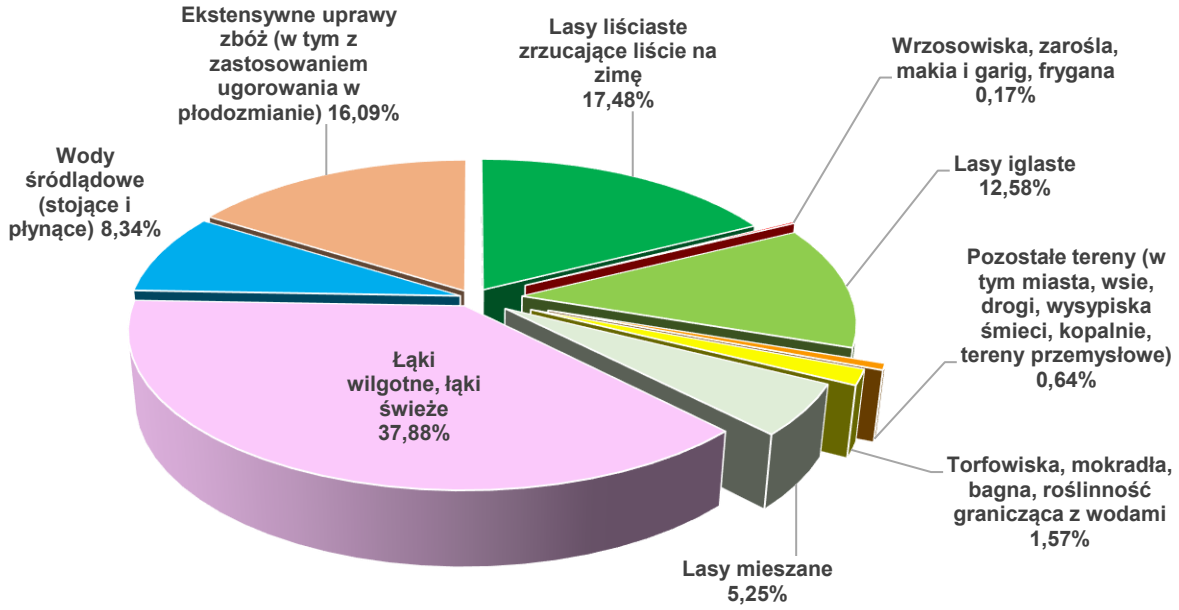

Rysunek 8. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (wg SDF)

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1661). Ostatnie zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023 r., poz. 195).

- **Jezioro Stolsko PLH320063**

Obszar o powierzchni ogólnej 139,68 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jezioro Stolsko PLH320063 (Dz. U. z 2021 r., poz. 2031).

Tabela 10. Zestawienie powierzchni obszaru Jezioro Stolsko PLH320063

Jezioro Stolsko PLH320063	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	139,68	139,68	100,99	0,4

Ogólna charakterystyka obszaru

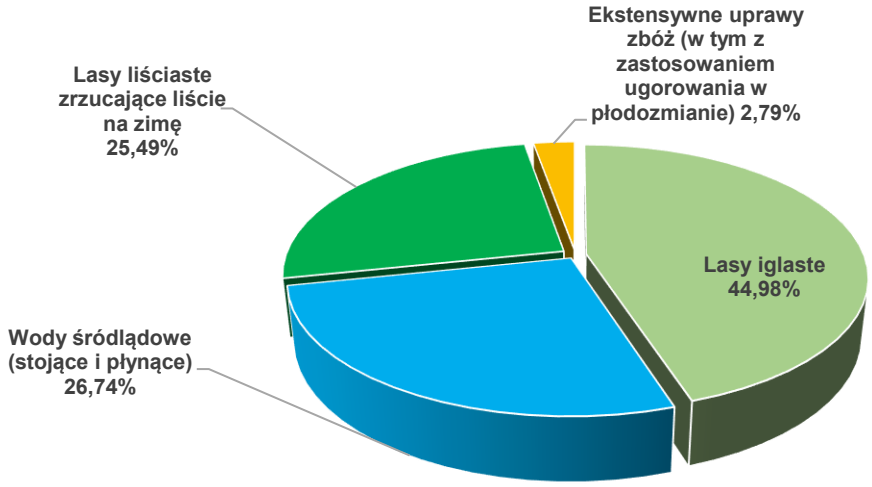

Rysunek 9. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063 (wg SDF)

Opis obszaru[9]:

Jezioro znajduje się w Puszczy Wkrzańskiej (Równina Policka), tuż przy granicy z Niemcami, na północ od wsi Stolec. Powierzchnia jeziora w granicach państwa polskiego wynosi 28,5 ha (całkowita powierzchnia akwenu to 92 ha). pozostała część zbiornika chroniona jest po stronie niemieckiej jak obszar Natura 2000 „Gottescheide mit Schloß- und Lenzener See" (zarówno jako SOO jak i OSO). Ostoja poza jeziorem chroni fragmenty lepiej zachowanych siedlisk leśnych i bagiennych w południowej części Puszczy Wkrzańskiej. Obszar ważny jako miejsce zimowania ptaków oraz żerowania i odpoczynku ptaków wodno-błotnych. Jest także istotnym miejscem występowania i rozrodu płazów i gadów.

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

[9] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063*

- **Dolina Dolnej Odry PLB320003**

Obszar o powierzchni ogólnej 61605,38 ha. Obowiązującym aktem prawnym w sprawie obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133).

Tabela 11. Zestawienie powierzchni obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003

Dolina Dolnej Odry PLB320003	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	61605,38	7101,02	775,15	3,3

Ogólna charakterystyka obszaru

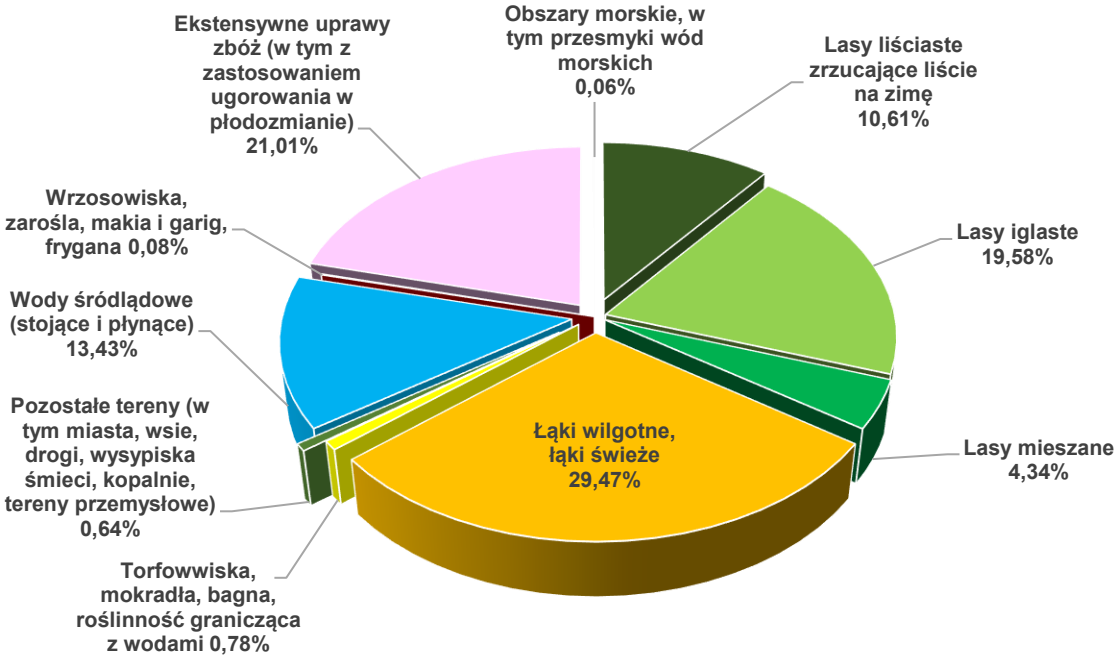

Rysunek 10. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (wg SDF)

Opis obszaru[10]

Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem a Zalewem Szczecińskim wraz z Jeziorem Dąbie. J. Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem (5600 ha, głęb. max. 4 m), o urozmaiconej linii brzegowej, zasilane zarówno przez wody opadowe i rzeczne, jak i przez wody morskie (zjawisko cofki). Zbiornik od nurtu Odry oddzielają wyspy: Czapli Ostrów, Sadlińskie Łąki, Mienia, Wielka Kępa, Radolin, Czarnołęka, Dębina, Kacza i Mewia. Z południowo-wschodnim brzegiem jeziora sąsiadują łąki i mokradła (Rokiciny, Sadlińskie i Trzebuskie Łęgi). Brzegi jeziora zajmuje szeroki pas szuwarów (głównie trzcinowych i oczeretów), za którymi wykształcają się ziołorośla nadrzeczne. Duże powierzchnie zajmują łęgi i zarośla wierzbowe. Wnętrza dużych wysp pokryte są olsami i łęgami

[10] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003*

jesionowo-olszowymi. W części ujściowej Odra posiada dwa główne rozgałęzienia - Odra Zachodnia i Odra Wschodnia od Szczecina zwana także Regalicą. Obszar położony pomiędzy głównymi odnogami (tzw. Międzyodrze) jest płaską równiną z licznymi jeziorkami i mniejszymi kanałami. Teren ten jest zabagniony, z okresowo zalewanymi łąkami i fragmentami nadrzecznych łęgów. Szczególne znaczenie dla ptaków posiada leżący poniżej miejscowości Cedynia fragment obszaru tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie. W części środkowej i południowej ostoi włączono do niej część przylegających do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych. Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry.

Ostoja ptasia o randze europejskiej E06. Występują tu co najmniej 43 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Teren bardzo ważny szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrówkowym i zimowiskowym.

Obszar Dolina Dolnej Odry PLB320003 posiada obowiązujący plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1934). Ostatnie zmiany w tym dokumencie wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 października 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. 2022 r., poz. 4562).

- **Jezioro Świdwie PLB320006**

Obszar o powierzchni ogólnej 7196,24 ha. Obowiązującym aktem prawnym w sprawie obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133).

Tabela 12. Zestawienie powierzchni obszaru Jezioro Świdwie PLB320006

Jezioro Świdwie PLB320006	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	7196,24	7196,24	3837,13	16,3

Opis obszaru[11]

Ostoja znajduje się przy granicy polsko – niemieckiej i obejmuje południowy fragment Puszczy Wkrzańskiej. Centralnie położone Jezioro Świdwie to eutroficzny, wypłycony akwen wodny, zarastający roślinnością szuwarową, z charakterystyczną mozaiką siedlisk w jego otoczeniu (łąki i nieużytki, szuwary trzcinowe i turzycowe, olsy). Pozostałą część ostoi stanowią lasy i bory Puszczy Wkrzańskiej (bory sosnowe, bagienne, buczyny i olsy) oraz rozległe, poprzecinane rowami

[11] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006*

melioracyjnymi grunty rolne w mozaice z niewielkimi zadrzewieniami śródpolnymi, małymi zbiornikami wodnymi i zabagnionymi nieckami.

Obszar – jako Ostoja Świdwie PLB004, został zakwalifikowany do międzynarodowej sieci obszarów IBA (*Important Bird Areas*), spełniając kryteria B1i, B3, C2 oraz C6. Wraz z sąsiednimi OSO (Ueckermünder Heide DE2350401 i Ostoją Wkrzańską PLB320014) stanowi funkcjonalny element sieci zróżnicowanej mozaiki siedlisk, zabezpieczającej odpowiednie biotopy o charakterze lęgowym, żerowiskowym i odpoczynkowym dla gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Część ostoi objęta jest ochroną jako rezerwat przyrody „Świdwie", który stanowi obszar wodno-błotny wyznaczony do ochrony w ramach Konwencji Ramsarskiej.

Ogólna charakterystyka obszaru

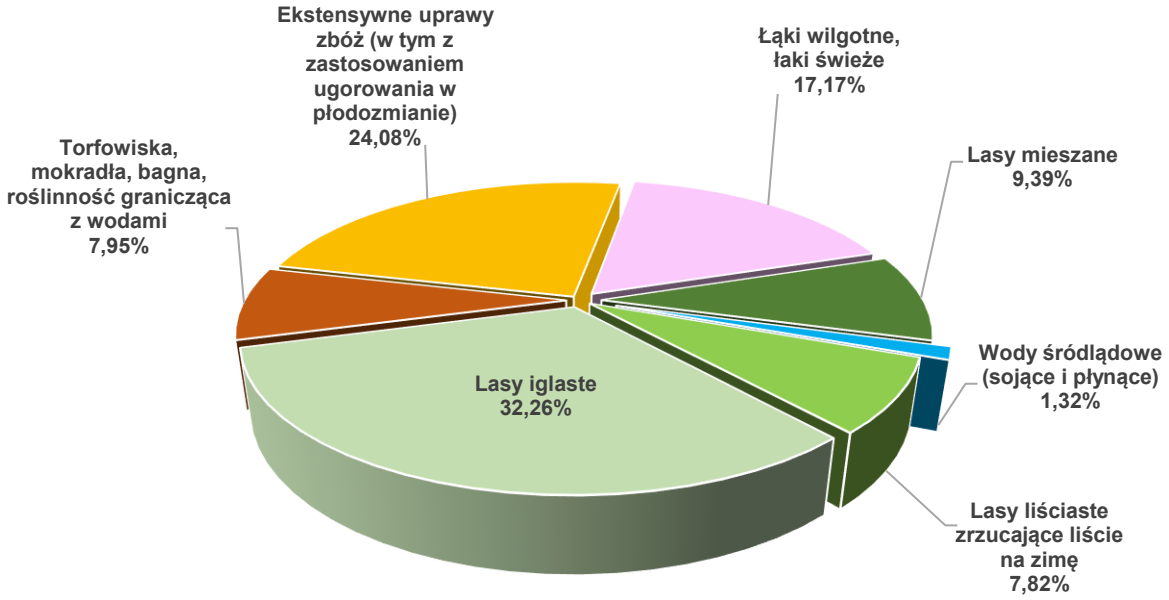

Rysunek 11. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (wg SDF)

Obszar Jezioro Świdwie PLB320006 posiada obowiązujący plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1924). Ostatnie zmiany w tym dokumencie wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. 2017 r., poz. 1515).

- **Zalew Szczeciński PLB320009**

Obszar o powierzchni ogólnej 47164,57 ha. Obowiązującym aktem prawnym w sprawie obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133).

Tabela 13. Zestawienie powierzchni obszaru Zalew Szczeciński PLB320009

Zalew Szczeciński PLB320009	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	47164,57	16804,46	1606,27	6,8

Ogólna charakterystyka obszaru

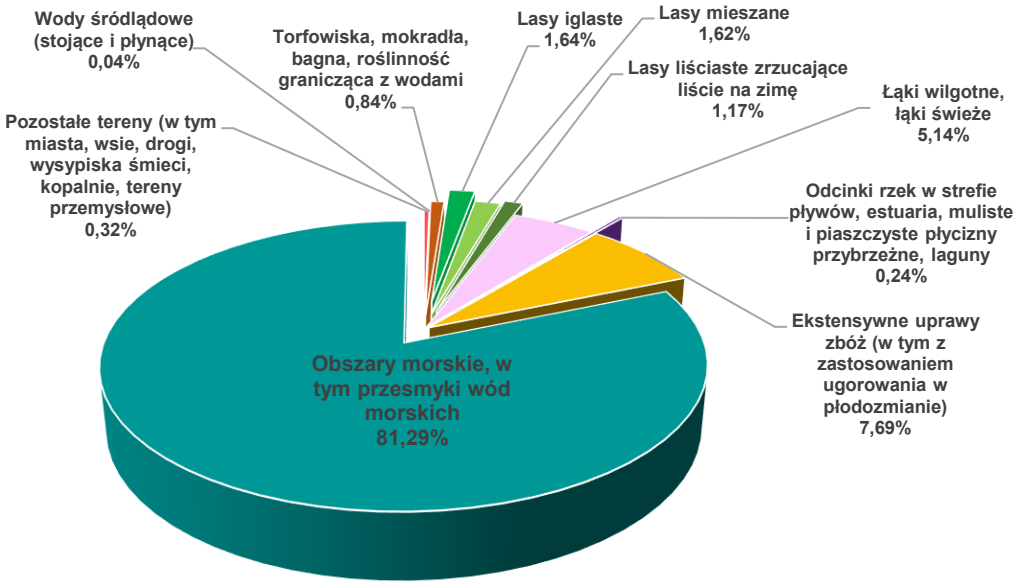

Rysunek 12. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 (wg SDF)

Opis obszaru[12]

Ostoja obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. Jest to zbiornik płytki (średnia głębokość 2-3 m), bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E02. Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, przede wszystkim w okresie wędrówek i zimą.

Obszar nie posiada obowiązującego planu zadań ochronnych.

[12] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009*

- **Ostoja Wkrzańska PLB320014**

Obszar o powierzchni ogólnej 14575,73 ha. Obowiązującym aktem prawnym w sprawie obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133).

Tabela 14. Zestawienie powierzchni obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014

Ostoja Wkrzańska PLB320014	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	14575,73	14575,73	13499,34	57,5

Ogólna charakterystyka obszaru

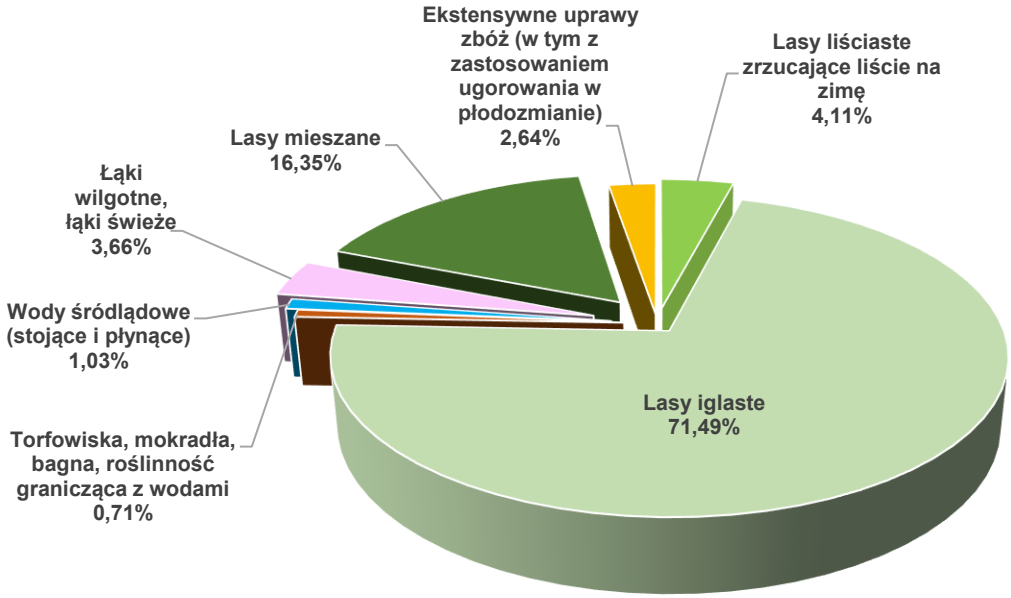

Rysunek 13. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 (wg SDF)

Opis obszaru[13]

Ostoja obejmuje zasięgiem około 1/3 kompleksu leśnego rozmieszczonego po obu stronach granicy państwa polskiego z Niemcami, na zachód od Szczecina i od ujściowego odcinka Odry. Stanowi mozaikę siedlisk – występują tu nieduże rzeczki zbiorniki wodne, zeutrofizowane i zarośnięte szuwarami jeziora, rozległe torfowiska niskie, torfowiska wysokie, łąki i pastwiska, grunty porolne, olsy, lasy i bory. Większa część obszaru Puszczy Wkrzańskiej (głównie siedliska borowe i olsowe) znajduje się na terenie równiny pokrytej wydmami. Jedynie jej południowo-wschodnią część (żyzne buczyny) stanowią wysokie wzgórza morenowe (Wzgórza Warszewskie).

[13] *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014*

W ostoi występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi.

Obszar nie posiada obowiązującego planu zadań ochronnych.

3.3.3. Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Trzebież znajduje się 8 pomników przyrody. Są to pojedyncze drzewa i grupa drzew. Wykaz pomników przyrody z określeniem lokalizacji, aktów uznania i krótkim opisem zamieszczono w programie ochrony przyrody.

3.3.4. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Na terenie Nadleśnictwa ustanowiono jeden zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

- **ZPK „Dębina”**

Obiekt ustanowiony Rozporządzeniem Nr 14/2002 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy obszaru położonego w mieście Szczecinie (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2002 r. Nr 52, poz. 1127). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XLIII/1205/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 października 2022 r. w sprawie ustanowienia zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2022 r., poz. 4583).

ZPK „Dębina” obejmuje obszar o powierzchni 539,89 ha położony na terenie gminy Szczecin (powiat Szczecin, województwo zachodniopomorskie). Jest to unikatowy obszar położony na dużej odrzańskiej wyspie, pomiędzy głównym korytem Odry a jeziorem Dąbie.

Został utworzony w celu ochrony cennego ekosystemu, mającego szczególne znaczenie dla ochrony rzadkich gatunków roślin oraz ginących i zagrożonych wyginięciem gatunków ptaków drapieżnych, dla których wyspa jest lęgowiskiem.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni ZPK „Dębina”

ZPK „Dębina”	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Trzebież	539,89	539,89	425,45	1,8

3.3.5. Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt

- **Ochrona gatunkowa grzybów, w tym porostów**

Listę gatunków podlegających ochronie zawiera Rozporządzenie MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Tabela 16. Wykaz chronionych grzybów, w tym porostów, stwierdzonych i występujących pospolicie na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba znanych stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
Porosty									
1.	Chrobotek rodzaj	*Cladonia sp.*	OC	Bory, bory mieszane, lasy mieszane.	9				1
Grzyby									
1.	Błyskoporek podkorowy	*Inonotus obliquus*	OC	Lasy, lasy mieszane.	1	R			2
2.	Żagiew guzowata	*Polyporus tuberaster*		Lasy, parki, ogrody.	1	R			2

***** gatunki oznaczone cyfrą (3) w załącznikach nr 1 i 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt. 1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PL – „Czerwona lista roślin i grzybów Polski" (Zarzycki K., Mirek Z. 2006):
Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.
EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.
E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.
|E| – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.
V – narażone- zagrożone wyginięciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.
[V| – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.
R – rzadki
I – o nieokreślonym znaczeniu.
Źródło informacji:
1- Waloryzacja przyrodnicza Nadleśnictwa
2- rezerwat przyrody Świdwie (warstwa *.shp*)

- **Ochrona gatunkowa roślin**

Listę gatunków podlegających ochronie zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz.1409).

Tabela 17. Wykaz chronionych roślin stwierdzonych i występujących pospolicie na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba znanych stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PL	Listy regionalne		Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
							Pom. Zach.			
Wątrobowce										
1.	Nowelia krzywolistna	*Nowellia curvifolia*	OC	Bory, bory mieszane.	6					2
2.	Rzęsiak pospolity	*Ptilidium ciliare*	OC	Bory, bory mieszane.	5					1 2
Mchy										
1.	Bielistka siwa	*Leucobryum glaucum*	OC	Bory, bory mieszane, lasy, lasy mieszane, wilgotne łąki	pospolity					1
2.	Błotniszek wełnisty	*Helodium blandowii*	OS	Torfowiskach niskie i przejściowe, źródliska, olsy.	1					1
3.	Brodawkowiec czysty	*Pseudoscleropodium purum*	OC	Bory, bory mieszane, lasy, lasy mieszane	pospolity					1 2
4.	Fałdownik nastroszony	*Rhytidiadelphus squarrosus*	OC	Lasy, wilgotne łąki.	5					2
5.	Gajnik lśniący	*Hyocomium splendens*	OC	Bory, bory mieszane	pospolity					1
6.	Mokradłoszka zaostrzona	*Calliergonella cuspidata*	OC	Wilgotne lasy, torfowiska, łaki.	2					2
7.	Mszar krokiewkowaty	*Paludella squarrosa*	OS	Torfowiska niskie i przejściowe, wilgotne łąki.	1					1
8.	Piórosz pierzasty	*Ptilium crista-castrensis*	OC	Bory, bory bagienne.	1					2
9.	Płonnik pospolity	*Polytrichum commune*	OC	Lasy, łąki, torfowiska.	pospolity					1 2
10.	Rokietnik pospolity	*Pleurozium schreberi*	OC	Bory, bory mieszane,olsy.	pospolity					1 2
11.	Torfowiec błotny	*Sphagnum palustre*	OC	Torfowiska niskie i przejściowe, bory i lasy bagienne, olsy.	2					2
12.	Torfowiec frędzlowaty	*Sphagnum fimbriatum*	OC	Torfowiska, bory bagienne, olsy.	2					2
13.	Torfowiec kończysty	*Sphagnum fallax*	OC	Torfowiska (wysokie, przejściowe, niskie).	2					2
14.	Torfowiec nastroszony	*Sphagnum squarrosum*	OC	Torfowiska wysokie, przejściowe i niskie.	1					1
15.	Torfowiec ostrolistny	*Sphagnum capillifolium*	OC	Torfowiska niskie i przejściowe, wilgotne bory.	1					2
16.	Torfowiec rodzaj	*Sphagnum spp.*	OC	Torfowiska wysokie, przejściowe i niskie.	50					1
17.	Widłoząb kędzierzawy	*Dicranum polysetum*	OC	Bory, bory mieszane	pospolity					1 2
18.	Widłoząb miotlasty	*Dicranum scoparium*	OC	Bory, bory mieszane, torfowiska.	pospolity					1 2
Paprotniki										
1.	Długosz królewski	*Osmunda regalis*	OS	Bory bagienne, lasy bagienne, olsy, torfowiska, brzegi jezior i rowów.	11	VU	V			1

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba znanych stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PL	Listy regionalne		Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
							Pom. Zach.			
2.	Nasięźrzał pospolity	*Ophioglossum vulgatum*	OS	Wilgotne łąki, śródleśne polany.	1	VU	V			2
3.	Widłak jałowcowaty	*Lycopodium annotinum*	OC	Bory i lasy bagienne, torfowiska.	1	NT				1
Rośliny nasienne										
1.	Bagnica torfowa	*Scheuchzeria palustris*	OS	Torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, bory bagienne.	2	VU	V			1
2.	Bagno zwyczajne	*Ledum palustre*	OC	Wilgotne bory i lasy sosnowe, torfowiska, bory bagienne.	29					1
3.	Bażyna czarna	*Empetrum nigrum*	OC	Zbiorowiska leśne z sosną zwyczajną i brzozami, zarówno w kompleksach borów na ubogich glebach jak i na glebach torfowych w borach i brzezinach bagiennych.	1		R			1
4.	Cebulica dwulistna	*Scilla bifolia*	OC	Lasy liściaste i mieszane, zarośla, wilgotne łąki.	1					1
5.	Centuria pospolita	*Centaurium erythraea*	OC	Łąki i pastwiska, widne polany i nasłonecznione stoki wzgórz, na odłogach i polach, na zrębach.	1					1
6.	Cis pospolity	*Taxus baccata*	OC	Lasy, lasy mieszane.	1		R			1
7.	Jarząb brekinia	*Sorbus torminalis*	OS	Lasy, lasy mieszane.	4	NT	R			
8.	Kocanki piaskowe	*Helichrysum arenarium*	OC	Murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, świetliste zarośla, dąbrowy i bory, również na odłogach, nieużytkach i przydrożach.	3					1 2
9.	Kruszczyk szerokolistny	*Epipactis helleborine*	OC	Lasy wilgotne, lasy łęgowe, olsy, również na siedliskach kwaśnych i ubogich (bory, bory mieszane), w zaroślach, na łąkach i wydmach.	1					2
10.	Kukułka krwista	*Dactylorhiza incarnata*	OC	Lasy łęgowe, olsy, torfowiska, podmokłe łąki.	3	NT				2
11.	Kukułka krwista żółtawa	*Dactylorhiza incarnata subsp. ochroleuca*	OC	Torfowiska, obrzeża zarastających jezior.	1	EN				1

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba znanych stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PL	Listy regionalne		Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
							Pom. Zach.			
12.	Kukułka plamista	*Dactylorhiza maculata*	OC	Lasy łęgowe, olsy, torfowiska, podmokłe łąki.	3		V			1
13.	Kukułka szerokolistna	*Dactylorhiza majalis*	OC	Wilgotne łąki, torfowiska.	1	NT				2
14.	Naparstnica zwyczajna	*Digitalis grandiflora*	OC	Świetliste lasy.	3					1
15.	Rokitnik zwyczajny	*Hippophae rhamnoides*	OC	Brzegi rzek, terasy nadrzeczne, także w wyschniętych korytach, na terenach podmokłych, nierzadko tworząc rozległe, niedostępne – cierniste zarośla, na skrajach lasów, w miejscach skalistych, na odłogach	1					1
16.	Rosiczka okrągłolistna	*Drosera rotundifolia*	OS	Torfowiska, bory bagienne, wilgotne wrzosowiska, brzegi dystroficznych jezior.	7	NT	I			1
17.	Śnieżyczka przebiśnieg	*Galanthus nivalis*	OC	Buczyny, grądy, lasy łęgowe.	3		I			1
18.	Wiciokrzew pomorski	*Lonicera periclymenum*	OC	Świetliste lasy (gdzie rośnie jako podszyt), zarośla i zbiorowiska okrajkowe.	37					1 2
19.	Wrzosiec bagienny	*Erica tetralix*	OS	Torfowiska, bory bagienne, wilgotne wrzosowiska.	1	VU	V			1

***** gatunki oznaczone cyfrą (3) w załącznikach nr 1 i 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt. 1

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

Listy regionalne:

Pom. Zach. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym

Źródło informacji:

1- waloryzacja przyrodnicza Nadleśnictwa

2- rezerwat przyrody Świdwie (warstwa *.shp*)

- **Ochrona gatunkowa zwierząt**

Listę gatunków podlegających ochronie zawiera Rozporządzenie MŚ z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).

Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących pospolicie na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Bezkręgowce									
1.	Pijawka lekarska	*Hirundo medicinalis*	OC	Płytkie zbiorniki wodne o mulistym dnie.	2	VU	VU		1
Płazy									
1.	Kumak nizinny	*Bombina bombina*	OS	Zbiorniki wodne: stawy, jeziora, niewielkie oczka wodne.	pospolicie w całym N-ctwie			T	1
2.	Ropucha szara	*Bufo bufo*	OC	Spotykana w lasach, na polach, łąkach; unika terenów bardzo suchych i podmokłych.	pospolicie w całym N-ctwie				1
3.	Rzekotka drzewna	*Hyla arborea*	OS	Preferuje doliny rzeczne porośnięte lasem (łęgi, niskie grądy, lasy mieszane), obszary obfitujące w kałuże, stawy, trzcinowiska, oczka wodne.	pospolicie w całym N-ctwie			+	1
4.	Traszka zwyczajna	*Lissotriton vulgaris*	OC	Zasiedla lasy liściaste, iglaste i mieszane, także suche.	pospolicie w całym N-ctwie				1
5.	Grzebiuszka ziemna	*Pelobates fuscus*	OS	Podłoża, w których łatwo może się zagrzebać w ziemi. Na okres godowy wybiera zbiorniki wody stojącej: stawy, głębsze rowy melioracyjne, okresowo zalewane łąki.	pospolicie w całym N-ctwie			+	1
6.	Żaba wodna	*Pelophylax esculenta*	OC	Obficie zarośnięte wody stojące; płytkie zbiorniki jak stawy czy zatoki jezior.	pospolicie w całym N-ctwie				1
7.	Żaba jeziorkowa	*Pelophylax lessonae*	OC	Płytkie, zwykle porośnięte obfitą roślinnością zielną	pospolicie w całym N-ctwie			+	1

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
				zbiorniki wód stojących, tj. jeziora, stawy, bagna, ale też w większych kałużach, dołach glinowych i żwirowych oraz rowach.					
8.	Żaba śmieszka	*Pelophylax ridibundus*	OC	Nad dużymi zbiornikami wodnymi, tj. jeziora, stawy, rozlewiska rzeczne, ale też w mniejszych zbiornikach, takich jak śródleśne stawy, rowy melioracyjne.	pospolicie w całym N-ctwie			+	1
9.	Żaba moczarowa	*Rana arvalis*	OS	Na łąkach, w lasach świerkowych, liściastych, polanach śródleśnych, a nawet w suchych terenach o podłożu wapiennym.	pospolicie w całym N-ctwie			+	1
10.	Żaba trawna	*Rana temporaria*	OC	Lasy liściaste, iglaste i mieszane; tereny porośnięte krzewami, łąki (zarówno suche, jak podmokłe), polany leśne, tereny trawiaste, bagna, torfowiska, stawy, rzeki i jeziora.	pospolicie w całym N-ctwie				1
11.	Traszka grzebieniasta	*Triturus cristatus*	OS	Zbiorniki wodne: preferuje większe i głębsze stawy, o mulistym dnie, silnie zarośnięte roślinnością wodną.	2		NT	T	1
Gady									
1.	Padalec zwyczajny	*Anguis fragilis*	OC	Słoneczne polany, skraje lasów, lasy liściaste o bogatym piętrze podszytu, łąki (zwłaszcza wilgotne), torfowiska, wrzosowiska, miedze, remizy	pospolicie w całym N-ctwie				1

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
				śródpolne, parki, ogrody, przydroża.					
2.	Jaszczurka zwinka	*Lacerta agilis*	OS	Murawy, rumowiska skalne, wrzosowiska, nasypy kolejowe, zakrzaczone i zadrzewione łąki; stwierdzana w lasach sosnowych, mieszanych w sąsiedztwie terenów otwartych.	pospolicie w całym N-ctwie			+	1
3.	Zaskroniec zwyczajny	*Natrix natrix*	OC	Tereny podmokłe, bagienne, w pobliżu zbiorników wodnych.	pospolicie w całym N-ctwie				1
4.	Żmija zygzakowata	*Vipera berus*	OC	Obrzeża lasów, podmokłe łąki, polany leśne.	pospolicie w całym N-ctwie				1
5.	Jaszczurka żyworodna	*Zootoca vivipara*	OC	Wilgotne, widne lasy, skraje cienistych lasów, małe, słabo nasłonecznione polany, często nad wodami, brzegi lasów, łąki i inne tereny trawiaste, w okolicach strumieni.	pospolicie w całym N-ctwie			+	1
Ptaki									
1.	Trzciniak	*Acrocephalus arundinaceus*	OS	Jeziora i stawy z brzegami porośniętymi pasem rozległych trzcinowisk.	1			T	4
2.	Zimorodek	*Alcedo atthis*	OS	Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	1			T	5
3.	Gęgawa	*Anser anser*		Słodkowodne zbiorniki gęsto porośnięte trzcinami, bagniste łąki i moczary.	1			T	2
4.	Błotniak stawowy	*Circus aeruginosus*	OS	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska	2			T	2

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
				z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrośnięte szuwarami tereny podmokłe, starorzecza, wiklinowe zarośla. Unika lasów.					
5.	Orlik krzykliwy	*Clanga pomarina*	OS	Zwarte, stare, rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.	3 gniazda (strefy ochrony)			T	1
6.	Sokół wędrowny	*Falco peregrinus*	OS	Lasy w pobliżu wód ze starymi, wysokimi drzewami; często zasiedla także tereny zurbanizowane	4 (strefy ochrony)		VU	T	1
7.	Kszyk	*Gallinago gallinago*	OS	Bagna, mokradła, torfowiska, jeziora, brzegi strumieni, rowy melioracyjne i podmokłe łąki.	4		VU	T	2 3
8.	Żuraw	*Grus grus*	OS	Miejsca lęgowe stanowią siedliska podmokłe: śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	32			T	2 3 7
9.	Bielik	*Haliaeetus albicilla*	OS	Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	23 gniazda (strefy ochrony)			T	1
10.	Bączek	*Ixobrychus minutus*	OS	Trzcinowiska okolic stawów, bagien i starorzeczy	1			T	3

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
11.	Gąsiorek	*Lanius collurio*	OS	Nasłonecznione, otwarte, suche tereny z ciernistymi krzewami, wrzosowiska, torfowiska, zarośla.	1			T	6
12.	Podróżniczek	*Luscinia svecica*	OS	Nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki.	6			T	2 3 6
13.	Żołna	*Merops apiaster*	OS	Wysokie, piaszczyste urwiska, zarówno naturalne, jak i sztuczne.	1				6
14.	Kania czarna	*Milvus migrans*	OS	Osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	1 (strefa ochrony)		NT	T	1
15.	Kania ruda	*Milvus milvus*	OS	Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	5 (strefy ochrony)			T	1
16.	Rybołów	*Pandion haliaeetus*	OS	Preferuje skraje starych borów sosnowych, w sąsiedztwie rzek, jezior, stawów hodowlanych.	2 (strefy ochrony)		VU	T	1
17.	Kląskawka	*Saxicola rubicola*	OS	Suche łąki, wrzosowiska, wydmy, ruiny, wyrobiska, ugory i nasłonecznione zbocza. Preferuje tereny z krzewami, pojedynczymi drzewami, wysokimi bylinami.	1				6
18.	Samotnik	*Tringa ochropus*	OS	Olsy i łęgi, zarośnięte torfowiska na	5			T	2 3

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Liczba stanowisk w N-ctwie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
				brzegach śródleśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy. Poza okresem lęgowym otwarte tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.					
19.	Zielonka	*Zapornia parva*	OS	Zbiorniki z gęstym pasem trzcin, sitowia.	1			T	2 3
Ssaki									
1.	Karczownik ziemnowodny	*Arvicola amphibius*	OC	Nad wodami, na łąkach i polach uprawnych, w lasach i sadach.	pospolicie w całym N-ctwie				1
2.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.	8			T	1
3.	Jeż zachodni	*Erinaceus europaeus*	OC	Widne lasy z bogatym podszyciem, zarośla, obrzeża obszarów zabudowanych, parki miejskie i ogrody.	pospolicie w całym N-ctwie				1
4.	Wiewiórka	*Sciurus vulgaris*	OC	Pospolita w lasach (głównie liściastych).	pospolicie w całym N-ctwie				1
5.	Kret	*Talpa europaea*	OC	Lasy, łąki o wilgotnym podłożu.	pospolicie w całym N-ctwie				1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież
2 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego ETAP I (badania dwuetapowe): Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus*

aeruginosus, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, kszyk *Gallinago gallinago* rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, samotnik *Tringa ochropus*, łęczak *Tringa glareola* -pop. migrująca, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, mewa mała *Larus minutus,* (bocian biały *Ciconia ciconia*, gęś gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, wodnik *Rallus aquaticus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, podróżniczek *Luscinia svecica*, żuraw *Grus grus* (2020 r.);
3 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego ETAP II (badania dwuetapowe): Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, kszyk *Gallinago gallinago* rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, samotnik *Tringa ochropus*, łęczak *Tringa glareola* -pop. migrująca, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, mewa mała *Larus minutus,* (bocian biały *Ciconia ciconia*, gęś gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, wodnik *Rallus aquaticus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, podróżniczek *Luscinia svecica*, żuraw *Grus grus* (2021 r.);
4 – materiały do PZO dla obszaru Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009
5 – materiały do PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003
6 – rezerwat przyrody Świdwie (warstwa *.shp*)
7 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego: Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: żuraw, A127 *Grus grus* – populacja migrująca, gęś zbożowa, A039 *Anser fabalis* - populacja migrująca, gęś białoczelna, A041 *Anser albifrons* – populacja migrująca (2021 r.)

- **Ochrona strefowa**

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunków lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.[14]

Ostoje, miejsca rozrodu i regularnego przebywania niektórych gatunków zwierząt podlegają ochronie zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2830).

Na terenie Nadleśnictwa Trzebież ustanowiono 33 strefy ochrony w tym:

- 18 stref ochrony dla bielika;

- 5 stref ochrony dla kani rudej;

- 1 strefę ochrony dla kani czarnej;

- 4 strefy ochrony dla sokoła wędrownego;

- 3 strefy ochrony dla orlika krzykliwego;

- 2 strefy ochrony dla rybołowa.

Strefy ochrony ustanowiono na podstawie:

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 listopada 2010 r. Znak sprawy: RDOŚ-32-WOPN-6652/20/2/10/mk

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 lutego 2011 r. Znak sprawy: WOPN.6442.3.2011.MK

[14] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 13)

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 stycznia 2014 r. Znak sprawy: WOPN.6442.36.2013.2014.MS.ASD
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 15 września 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.67.2015.MKP
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 15 września 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.68.2015.MKP
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 września 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.70.2015.MKP
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 lutego 2018 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.55.2017.MKP
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2018 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.55.2018.AS
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 grudnia 2018 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.19.2018.MKP.AS
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 czerwca 2019 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.35.2019.ASi
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2019 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.36.2019.ASi
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 3 października 2019 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.42.2016.2019.MKP.ASi
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 października 2021 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.93.2021. ASi
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 września 2026 r. Znak sprawy: WST-Z.6442.93.2026.RKM

Tabela 18. Powierzchnia stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Trzebież

Zestawienie powierzchni stref ochrony w Nadleśnictwie Trzebież			
Strefa całoroczna	318,61 ha	Strefa okresowa	953,91 ha
Łącznie: 1272,52 ha			

3.3.6. Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 i Jezioro Stolsko PLH320063 przyjęto zgodnie z materiałami przekazanymi przez RDOŚ w Szczecinie. Siedliska zlokalizowane na gruntach poza obszarami siedliskowymi Natura 2000 przyjęto zgodnie z danymi z weryfikacji (Wydział Ochrony Ekosystemów Leśnych RDLP w Szczecinie, sierpień 2025 r.).

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony (Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia

MŚ w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie Trzebież:

- 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- 3160 – naturalne dystroficzne zbiorniki wodne;
- 6410 – zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 7110* - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
- 9110 – kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- 9130 – żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- 9160 – grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*);
- 9190 – kwaśne dąbrowy;
- 91D0* – bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne);
- 91E0* – łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe;
- 91F0 – łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Tabela 19. Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież

Kod siedliska	Grunty N-ctwa poza obszarami siedliskowymi Natura 2000				W granicach obszarów siedliskowych Natura 2000				Łącznie			
	Stan siedliska											
	FV/A	U1/B	U2/C	Razem	FV/A	U1/B	U2/C	Razem	FV/A	U1/B	U2/C	Razem
	Powierzchnia [ha]											
3150	-	1,25	0,24	1,49	-	-	-	-	-	1,25	0,24	1,49
3160	-	1,04	-	1,04	-	-	-	-	-	1,04	-	1,04
6410	-	-	6,71	6,71	-	-	-	-	-	-	6,71	6,71
6510	-	-	29,42	29,42	-	-	-	-	-	-	29,42	29,42
7110*	-	7,63	5,45	13,08	-	-	-	-	-	7,63	5,45	13,08
7140	-	11,45	3,54	14,99	-	-	-	-	-	11,45	3,54	14,99
Razem nieleśne	**-**	**21,37**	**45,36**	**66,73**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**21,37**	**45,36**	**66,73**
9110	-	96,20	202,28	298,48	-	5,18	-	5,18	-	101,38	202,28	303,66
9130	-	62,77	197,52	260,29	-	0,55	-	0,55	-	63,32	197,52	260,84
9160	-	20,31	36,56	56,87	-	14,79	-	14,79	-	35,10	36,56	71,66
9190	-	21,40	60,51	81,91	-	-	-	-	-	21,40	60,51	81,91
91D0*	-	14,09	46,29	60,38	-	5,58	-	5,58	-	19,67	46,29	65,96
91E0*	-	32,67	35,84	68,51	-	16,28	-	16,28	-	48,95	35,84	84,79
91F0	-	0,62	7,31	7,93	-	-	-	-	-	0,62	7,31	7,93
Razem leśne	**-**	**248,06**	**586,31**	**834,37**	**-**	**42,38**	**-**	**42,38**	**-**	**290,44**	**586,31**	**876,75**
Łącznie	**-**	**269,43**	**631,67**	**901,10**	**-**	**42,38**	**-**	**42,38**	**-**	**311,81**	**631,67**	**943,48**

* siedliska priorytetowe

3.4. Analiza zagrożeń i ich powiązania z ustaleniami projektu planu urządzenia lasu

3.4.1. Powietrze

Roczna ocena jakości powietrza za 2025 r. dla stref województwa zachodniopomorskiego[15] przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W województwie zachodniopomorskim klasyfikacji dokonano dla stref: aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin i strefy zachodniopomorskiej, na bazie pomiarów wykonanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2025 r. Klasyfikację przeprowadzono dla poszczególnych zanieczyszczeń, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin. Odrębnie dla każdej substancji dokonuje się klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

− przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C,

− mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji – klasa B,

− nie przekracza poziomu dopuszczalnego – klasa A,

− przekracza poziom docelowy – klasa C,

− nie przekracza poziomu docelowego – klasa A,

− przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D2,

− nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D1.

Ocenę jakości powietrza za rok 2025, pod kątem ochrony zdrowia ludzi, w województwie zachodniopomorskim wykonano dla wszystkich trzech stref. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględniono natomiast tylko strefę zachodniopomorską.

W zasięgu województwa zachodniopomorskiego Nadleśnictwo Trzebież należy do stref: aglomeracji szczecińskiej i strefy zachodniopomorskiej.

Wszystkie trzy strefy województwa zachodniopomorskiego, w ocenie pod kątem ochrony zdrowia ludzi, otrzymały klasę A dla: dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2) pyłu zawieszonego PM2,5 (klasa A1), benzenu (C_6H_6), tlenku węgla (CO), ozonu (O_3), a także benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10 oraz metali ciężkich oznaczonych w pyle zawieszonym PM10, tj.: arsenu, kadmu, niklu i ołowiu.

W 2025 r. na obszarze wszystkich stref został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu (O_3), określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi (klasa D2).

Ocena jakości powietrza ze względu na ochronę roślin dotyczyła dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O_3). W 2025 r. w strefie zachodniopomorskiej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO_2, jak i przez stężenie SO_2 z okresu zimowego. Nie została także przekroczona wartość wskaźnika $AOT40_{5L}$ uśrednionego dla 5 lat (2021-2025), obowiązująca dla poziomu docelowego ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została zaklasyfikowana do klasy A dla wszystkich ww.

[15] Praca zbiorowa. *„Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2025”.* Szczecin. 2024. www.powietrze.gios.gov.pl

zanieczyszczeń. W strefie zachodniopomorskiej wystąpiło natomiast przekroczenie obowiązującego dla ozonu dodatkowego kryterium – poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

3.4.2. Wody powierzchniowe[16] i podziemne

Wody powierzchniowe

Na jakość wód ma wpływ wiele czynników, do których należą między innymi: rodzaj i ilość zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, podatność danej kategorii wód na degradację oraz zdolność jej do samooczyszczania. Do głównych zagrożeń wód można zaliczyć:

- zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych;
- zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe);
- nadmierny pobór wód.

Wody powierzchniowe w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież podzielone są na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rzeczne i jeziorne. Co roku prowadzony jest na większości z nich monitoring (monitoring diagnostyczny i operacyjny, przeprowadzany w punkcie pomiarowo-kontrolnym, reprezentatywnym dla ocenianej JCWP) w taki sposób, aby uzyskane wyniki i dokonane na ich podstawie oceny dały jak najpełniejszy i wiarygodny obraz stanu wód.

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – ocena potencjału ekologicznego) oraz ocena stanu chemicznego. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny to określenie jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

W latach 2019-2024 monitorowano łącznie na terenie kraju 3070 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, jednak nie dla wszystkich JCWP badania monitoringowe były wystarczające do wykonania klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu (np. brak kompletu badań z uwagi na ciek okresowo suchy)[17].

[16] https://wody.gios.gov.pl/

[17] *Raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej w roku 2025 na podstawie danych z lat 2019-2024.* Departament Monitoringu środowiska. GIOŚ.Warszawa.

Tabela 20. Ocena stanu JCWP w zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież

Nazwa i kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny JCWP	Stan chemiczny JCWP	Stan JCWP
Bukowa PLRW60000919129	zły stan ekologiczny	dobry	zły stan wód
Dopływ z polderu Niekłończyca PLRW60001031192	zły potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
Gunica od Rowu Wołczkowskiego do ujścia PLRW600011199899	słaby stan ekologiczny	dobry	zły stan wód
Gunica od źródeł do Rowu Wołczkowskiego PLRW60001519987	umiarkowany potencjał ekologiczny	dobry	zły stan wód
Łarpia PLRW60001019929	umiarkowany stan ekologiczny	brak klasyfikacji	zły stan wód
Myśliborka PLRW60001031129	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
Odra od Bukowej do ujścia PLRW6000121999	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód

Wody podziemne[18]

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych (Program PMŚ). Monitoring wód podziemnych jest w Polsce prowadzony w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych.

Przedmiotem monitoringu do roku 2015 było 161 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), w latach 2016-2021 były 172 jednolite części wód podziemnych, a od roku 2022 są 174 jednolite części wód podziemnych.

Wyniki badań i ocen wykonywanych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych służą do optymalizacji działań związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód podziemnych, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wód podziemnych

W 2022 r. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód. Próbki wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych.

Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów

[18] https://mjwp.gios.gov.pl

fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości,
- IV klasa – wody niezadowalającej jakości,
- V klasa – wody złej jakości.

Dane uzyskane podczas badań monitoringowych w 2022 r. posłużyły także do oceny stanu jednolitych części wód podziemnych, która została wykonana zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) w podziale na 174 JCWPd.

Nadleśnictwo Trzebież znajduje się w granicach trzech jednolitych części wód podziemnych:

- PLGW60003;

- PLGW60004;

- PLGW60007.

Stan jakości wód podziemnych wszystkich JCWPd w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież oceniony został jako dobry.

3.4.4. Gleby

Główne zagrożenia dla gleb to:

- susza, czyli długotrwały okres bez opadów atmosferycznych lub z nieznacznym opadem w stosunku do średnich wieloletnich wartości i wysoką temperaturą, który prowadzi do znacznego wyczerpania zapasów wodnych. powoduje przesuszenie gleby, co prowadzi do pustynnienia gleb i obniżenia ich produktywności.
- zanieczyszczenie metalami ciężkimi, pestycydami, sztucznymi nawozami i innymi substancjami pochodzącymi z przemysłu, rolnictwa i gospodarki komunalnej czy dzikich składowisk odpadów w lasach, na granicy polno-leśnej, przydrożnych rowach itp.

3.4.5. Ekosystemy leśne

Lasy narażone są na ujemne oddziaływanie kilku czynników, które mają pochodzenie:

- biotyczne,
- abiotyczne
- antropogeniczne.

Spośród czynników przyrody ożywionej (zagrożenia biotyczne) największe szkody wyrządzają:

- grzyby,

- owady,

- zwierzyna płowa.

- **Grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze**

Podczas prac taksacyjnych szkody wywołane przez grzyby zinwentaryzowano na 21,50 ha lasu (9 wydzieleń).

Od 2019 r. na terenie N-ctwa Trzebież obserwuje się presję jemioły rozpierzchłej na sośnie. Występowanie tego półpasożyta prowadzi do znacznego osłabienia kondycji zdrowotnej drzew, a w konsekwencji do ich zamierania.

- **Owady**

Podczas prowadzenia prac terenowych na terenie Nadleśnictwa zainwentaryzowano szkody spowodowane przez owady na powierzchni 77,79 ha (29 wydzieleń). Szczegółowo są one opisane w elaboracie.

Na terenie Nadleśnictwa Trzebież wyznaczono obszary ognisk gradacyjnych na powierzchni 1612 ha oraz dokonano aktualizacji liczby partii kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny (100 szt.).

- **Zwierzyna**

Zwierzyna płowa wyrządza największe szkody w lasach w wieku do 20 lat, polegające na zgryzaniu sadzonek i spałowaniu drzew. Ważnym elementem jest utrzymywanie populacji na odpowiednim poziomie, co uczyni powstałe szkody gospodarczo znośnymi.

Głównymi sprawcami szkód są jeleniowate. Szkody powodowane przez zwierzynę płową są zauważalne na terenie całego Nadleśnictwa. W ostatnich latach istotnym problemem stają się uszkodzenia drzewostanów powodowane przez bobry. Szkody te dotyczą głównie zgryzania i ścinania drzew w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych oraz budowania tam powodujących zalewanie przyległych drzewostanów.

Spośród czynników przyrody nieożywionej największe zagrożenia wywołują silnie wiejące wiatry (huragany, trąby powietrzne), opady śniegu, zmiany stosunków wodnych, susze wiosenno-letnie, zbyt duże nasłonecznienie, w mniejszym stopniu zagrożenia związane z ekstremami temperatur (przymrozki wczesne, późne, okiść, listwy mrozowe itd.).

- **Wiatry**

W ostatnich latach bardzo zauważalne są zmiany klimatyczne będące następstwem zakłócenia bilansu dwutlenku węgla w atmosferze. Zmiany te przyczyniają się do powstania licznych fal huraganowych wiatrów: gwałtownych burz połączonych z bardzo silnymi wiatrami i gradobiciem.

- **Opady śniegu**

Śnieg najgroźniejsze szkody wyrządza w postaci okiści. Okiść powstaje podczas bezwietrznej pogody i przy temperaturze powyżej 0° C, kiedy mokry śnieg pada dużymi płatami i powoduje nadmierne obciążanie koron drzew. Skutkiem okiści jest łamanie wierzchołków i gałęzi, przyginanie drzew cienkich, nadrywanie korzeni, wreszcie łamanie pni i wywracanie drzew. Okiść może spowodować duże szkody zwłaszcza w nie pielęgnowanych młodnikach. Osłabione drzewa stanowią

dogodne warunki rozwoju szkodników wtórnych i grzybów patogenicznych. Aby zapobiec okiści korzystniej jest wykonywać trzebieże częściej i o słabszym nasileniu.

- **Zmiany stosunków wodnych**

Głównym czynnikiem wpływającym na kondycję drzewostanów jest ilość opadów. Susza szczególnie niebezpieczna jest na nowo zakładanych uprawach wiosną i wczesnym latem, powodując znaczne ubytki wysadzanych drzew. W starszych drzewostanach susze letnie są bardzo groźne ze względu na zwiększone zagrożenie pożarowe szczególnie w drzewostanach iglastych. Zmiana stosunków wodnych przyczynia się do osłabienia kondycji drzew szczególnie starszych, o mniejszych zdolnościach przystosowawczych, które stają się podatne na ataki ze strony szkodników wtórnych oraz grzybów patogenicznych. Dążyć należy do hamowania spływu i parowania wody z ekosystemów leśnych poprzez wprowadzanie podsadzeń, pozostawianie pasów ochronnych przy jeziorach, rzekach, bagnach, źródliskach oraz utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów wód powierzchniowych.

Poziom wody gruntowej, szczególnie na siedliskach wilgotnych i mokrych, ściśle związany jest z prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń wodno-melioracyjnych. Na powierzchniach zagrożonych zbyt dużą ilością wody należy zadbać przede wszystkim o właściwe funkcjonowanie urządzeń wodno-melioracyjnych, dbać tak, aby te urządzenia nie zagrażały siedliskom przyrodniczym, a przy doborze gatunków do przyszłych upraw mieć na uwadze ich odporność na niekorzystne warunki (nadmiar wody, huraganowe wiatry, zbyt silne zachwaszczenie).

W ostatnim dziesięcioleciu (2017 – 2026) miały miejsce ekstremalne zjawiska meteorologiczne – od ulewnych deszczy wywołujących podtopienia i zalania do susz glebowych połączonych ze zgorzelą słoneczną oraz oparzeniami.

- **Przymrozki**

Dość poważnym zagrożeniem dla upraw, podrostów i szkółek są późne przymrozki (wiosenne). Powodują obumieranie młodych pędów i liści, szczególnie dębów i buków. Zagrożenie występuje corocznie, ale w ostatnich latach nasila się w związku z przesuwaniem się (w kierunku późnej wiosny, a nawet wczesnego lata) terminów występowania pierwszych i ostatnich przymrozków wiosennych.

3.4.6. Przedsięwzięcia funkcjonujące lub planowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

- **Szlaki komunikacyjne**

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają następujące szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 10 (DK10) o długości ok. 460 km to kluczowa trasa łącząca aglomerację szczecińską, bydgosko-toruńską i warszawską, która (z powodu dużego natężenia ruchu tranzytowego i częstych wypadków) jest sukcesywnie przebudowywana do standardu drogi ekspresowej (S10); przecina teren N-ctwa Trzebież w jego południowej części (od Szczecina do granicy z Niemcami);
- droga krajowa nr 13 (DK13) o długości około 17 kilometrów łączy Szczecin z granicą polsko-niemiecką w Rosówku;

- droga wojewódzka nr 114 (DW114) o długości 42 km położona w całości w północnej części woj. zachodniopomorskiego, na terenie powiatu polickiego; stanowi kluczowy ciąg komunikacyjny łączący nadmorskie oraz turystyczne miejscowości nad Zalewem Szczecińskim z Policami oraz Szczecinem (w miejscowości Tanowo łączy się z DW115);
- droga wojewódzka nr 115 (DW115) o długości 30,9 km, położona w woj. zachodniopomorskim, która łączy Szczecin z granicą polsko-niemiecką w Dobieszczynie;
- drogi powiatowe; drogi gminne.

Trasy te przecinają kompleksy leśne Nadleśnictwa stanowiąc barierę ekologiczną utrudniającą swobodną migrację wielu gatunkom zwierząt. Ponadto są one znacznym źródłem zanieczyszczeń powietrza, źródłem hałasu oraz stanowią zagrożenie pożarowe.

Rozpoczęła się realizacja przedsięwzięcia, jakim jest budowa Zachodniej Obwodnicy Szczecina w ciągu drogi ekspresowej S6, której zakończenie planowane jest na 2033 r.

- **Linie wysokiego napięcia**

Znajdujące się na terenie Nadleśnictwa linie wysokiego napięcia również posiadają cechy zagrażające środowisku. Głównym aspektem jest promieniowanie elektroenergetyczne występujące na tych obszarach. Istnieje również ryzyko wystąpienia pożarów.

3.5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one:

- gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000;
- gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- projektów w zakresie infrastruktury technicznej.

3.5.1. Obszary Natura 2000

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą również prowadzenia gospodarki leśnej na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na elementy chronionych siedlisk przyrodniczych oraz na miejsca występowania gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*. Poniżej dokonano oceny zasobów leśnych na początek okresu obowiązywania *Planu*, tj. na stan 1.01.2027 r.

- **Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018**

<u>Udział gatunków rzeczywistych:</u>

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa udział w drzewostanach mają sosna zwyczajna i olsza czarna. Jest to wynikiem niewielkiej powierzchni ostoi w N-ctwie.

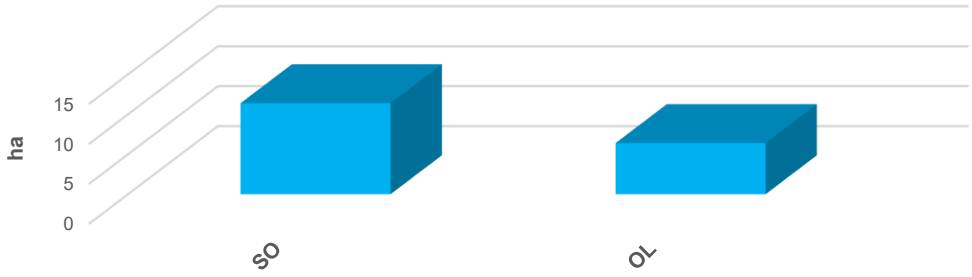

Rysunek 14. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320018

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież występują drzewostany w przedziale wiekowym 71-90 lat.

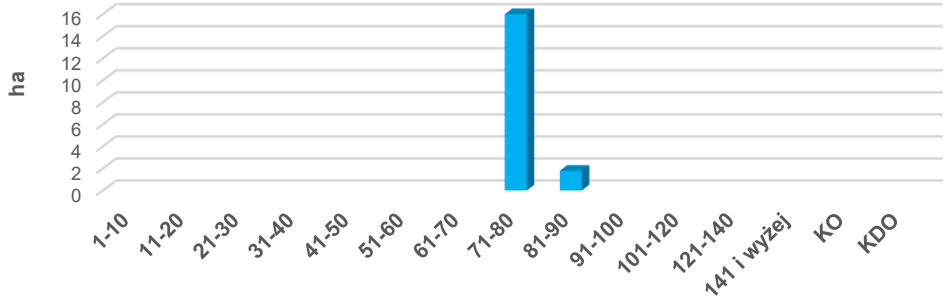

Rysunek 15. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320018

Bogactwo gatunkowe

Tabela 21. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	0,00	16,00	1,79	17,79	100,0
	dwugatunkowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	trzygatunkowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	cztero- i więcej gatunkowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach Nadleśnictwa występują wyłącznie drzewostany jednogatunkowe.

Budowa piętrowa

Tabela 22. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	0,00	16,00	1,79	17,79	100,0

W granicach obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież występują wyłącznie d-stany jednopiętrowe.

Pochodzenie

89,9 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia sztucznego (sadzenie). D-stany odroślowe stanowią 10,1% powierzchni ogółu.

Tabela 23. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	odroślowe	ha	0,00	0,00	1,79	1,79	10,1
	z sadzenia		0,00	16,00	0,00	16,00	89,9

Borowacenie

Tabela 24. Borowacenie w granicach obszaru PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	0,00	4,61	1,79	6,40	36,0
	słabe	0,00	8,85	0,00	8,85	49,7
	średnie	0,00	2,54	0,00	2,54	14,3
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

49,7 % powierzchni obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany o słabym borowaceniu. Nieco mniejszą powierzchnię (36 %) zajmują d-stany,

w których pinetyzacja nie występuje. Borowaceniu średniemu uległo 14,3 % d-stanów. Brak d-stanów objętych mocnym borowaceniem.

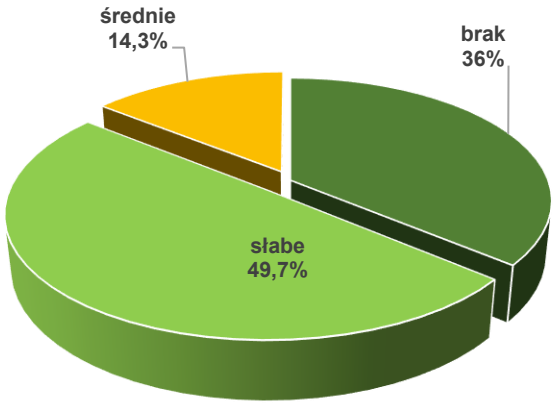

Rysunek 16. Borowacenie w granicach obszaru PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin[19]

Tabela 25. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
						Pom. Zach.		
Rośliny naczyniowe								
1.	Kocanki piaskowe	*Helichrysum arenarium*	OC	Murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, świetliste zarośla, dąbrowy i bory, również na odłogach, nieużytkach i przydrożach.				1

***** gatunki oznaczone cyfrą (3) w załącznikach nr 1 i 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt. 1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)
OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)
PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)
Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji
Listy regionalne:
Pom. Zach. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

[19] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym
Źródło informacji:
1 – waloryzacja przyrodnicza N-ctwa

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[20]

Tabela 26. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Ptaki								
1.	Trzciniak	*Acrocephalus arundinaceus*	OS	Jeziora i stawy z brzegami porośniętymi pasem rozległych trzcinowisk.			T	4

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
4 – materiały do PZO dla obszaru Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009

Przedmioty ochrony:

Tabela 27. Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 – siedliska przyrodnicze (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Kod	Nazwa siedliska	Pokrycie w obszarze wg SDF [ha]	Pow. siedliska na gruntach N-ctwa w granicach obszaru wg PUL [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
Siedliska stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000							
1130	Ujścia rzek (estuaria)	49,34	-	B	B	B	**B**

[20] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Kod	Nazwa siedliska	Pokrycie w obszarze wg SDF [ha]	Pow. siedliska na gruntach N-ctwa w granicach obszaru wg PUL [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1150*	Zalewy i jeziora przymorskie (laguny)	42075,20	-	B	A	A	**A**
1230	Klify na wybrzeżu Bałtyku	4,10	-	A	C	A	**A**
1310	Śródlądowe błotniste solniska z solirodem	0,26	-	C	C	C	**C**
1330	Solniska nadmorskie (*Glauco-Puccinietalia* część – zbiorowiska nadmorskie)	21,22	-	A	B	B	**B**
1340*	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (*Glauco-Puccinietalia* część – zbiorowiska śródlądowe)	23,64	-	A	B	C	**C**
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	80,62	-	A	B	A	**A**
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	6,15	-	A	C	B	**B**
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*	19,21	-	B	C	B	**B**
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	2,07	-	B	C	B	**B**
6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	8,90	-	B	C	B	**B**
6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	526,12	-	B	C	B	**B**
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska		-	B	C	B	**C**
9160	Grąd subatlantycki	5,91	-	C	C	C	**C**
9190	Kwaśne dąbrowy	44,70	-	B	C	B	**B**
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	34,80	-	B	C	B	**B**

* siedlisko priorytetowe

Tabela 28. Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 – gatunki roślin i gatunki zwierząt

Kod	Nazwa gatunku	Ocena obszaru			
		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
Gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000					
1103	Parposz *Alosa fallax*	B	B	B	**B**
1130	Boleń *Aspius aspius*	C	B	C	**C**
1099	Minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*	C	B	C	**C**
2522	Ciosa *Pelecus cultratus*	B	A	C	**C**
1095	Minóg morski *Petromyzon marinus*	C	B	C	**C**

- **Dolna Odra PLH320037**

Udział gatunków rzeczywistych:

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa największy udział w drzewostanach ma olsza czarna; wyraźny jest także udział topoli, wierzby i brzozy.

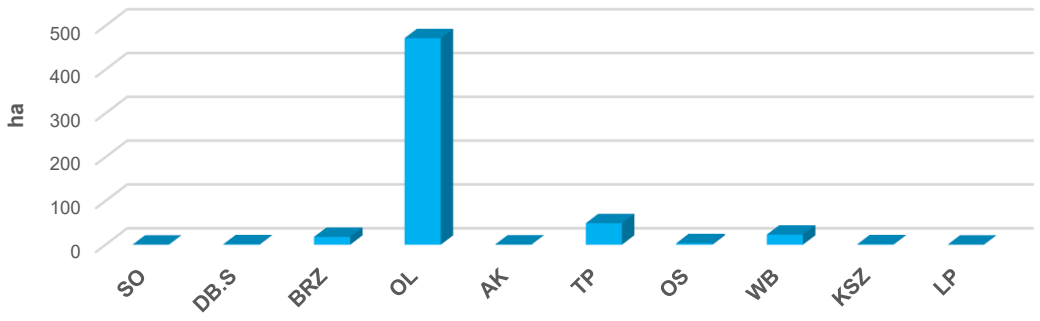

Rysunek 17. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320037

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Dolna Odra w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież dominują drzewostany w przedziale wiekowym 101-120 lat. Wysoki jest również udział d-stanów w wieku 81-100 lat.

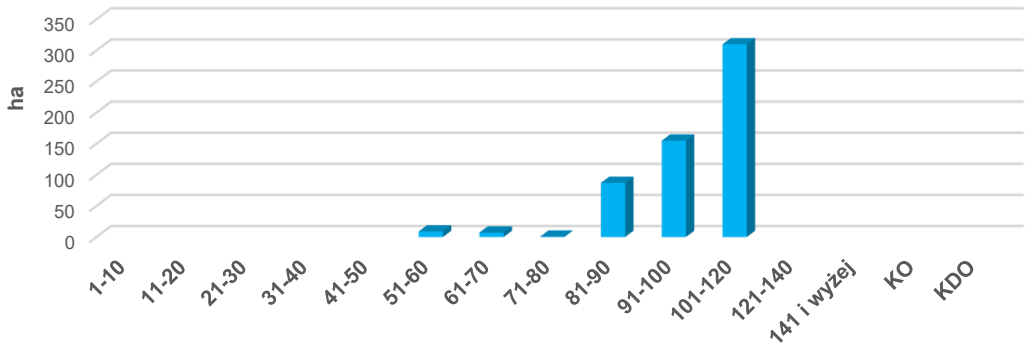

Rysunek 18. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320037

Bogactwo gatunkowe

Tabela 29. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	0,00	3,56	398,14	401,69	70,7
	dwugatunkowe		0,00	1,81	44,91	46,72	8,2
	trzygatunkowe		0,00	11,30	82,97	94,26	16,6
	cztero- i więcej gatunkowe		0,00	0,00	25,59	25,59	4,5

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach Nadleśnictwa największą powierzchnię zajmują drzewostany jednogatunkowe – 70,7 % ogółu. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmują d-stany trzygatunkowe – 16,6 % i drzewostany dwugatunkowe – 8,2 %. Drzewostany cztero- i więcej gatunkowe stanowią 4,5 % ogółu.

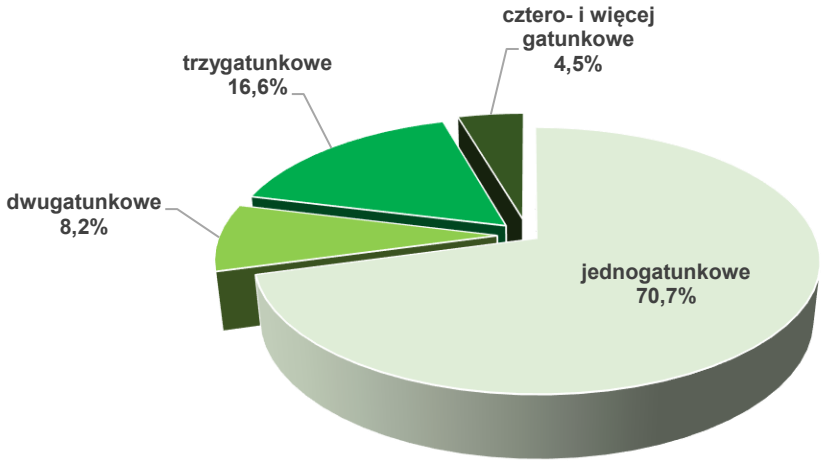

Rysunek 19. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież

Budowa piętrowa

Tabela 30. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	0,00	16,66	551,61	568,27	100,0

W granicach obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież występują wyłącznie d-stany jednopiętrowe.

Pochodzenie

38,4 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Dolna Odra na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia naturalnego (samosiew). Powierzchnia d-stanów odroślowych jest nieznacznie niższa – 35,8 %. Z odnowienia sztucznego przez sadzenie pochodzi 25,8 % d-stanów.

Tabela 31. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	odroślowe	ha	0,00	0,66	202,65	203,32	35,8
	z samosiewu		0,00	11,30	206,79	218,09	38,4
	z sadzenia		0,00	4,70	142,17	146,87	25,8

Borowacenie

Tabela 32. Borowacenie w granicach obszaru PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	0,00	16,66	548,91	565,57	99,5
	słabe	0,00	0,00	2,70	2,70	0,5
	średnie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

Aż 99,5 % powierzchni obszaru Dolna Odra na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje, a zaledwie 0,5 % stanowią d-stany ze słabym borowaceniem.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków grzybów, w tym porostów i gatunków roślin[21]

W zasięgu SOO Dolna Odra na gruntach N-ctwa Trzebież nie potwierdzono stanowisk chronionych gatunków grzybów (w tym porostów) i roślin.

[21] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[22]

Tabela 33. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Ptaki								
1.	Zimorodek	*Alcedo atthis*	OS	Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.			T	5
2.	Bielik	*Haliaeetus albicilla*	OS	Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.			T	1
3.	Kania ruda	*Milvus milvus*	OS	Świetliste lasy liściaste i mieszane ze starodrzewami (również leśne polany) w sąsiedztwie otwartych pól, łąk, często w okolicach dolin rzek czy stawów.			T	1
Ssaki								
1.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.			T	1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież
5 – materiały do PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003

[22] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Przedmioty ochrony:

Tabela 34. Obszar Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 – siedliska przyrodnicze (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Kod	Nazwa siedliska	Pokrycie w obszarze wg SDF [ha]	Pow. siedliska na gruntach N-ctwa w granicach obszaru wg PUL [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
Siedliska stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000							
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	53,36	-	B	C	B	**B**
3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	1,56	-	C	C	C	**C**
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*	397,81	-	A	C	B	**B**
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*	3,25	-	C	C	C	**C**
3270	Zalewane, muliste brzegi rzek	2,82	-	A	C	B	**B**
4030	Suche wrzosowiska	27,69	-	B	C	B	**B**
6120*	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	30,58	-	A	C	B	**B**
6210*	Murawy kserotermiczne	87,96	-	A	C	B	**B**
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	10,13	-	C	C	C	**C**
6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	0,66	-	A	C	B	**B**
6440	Łąki selernicowe	27,23	-	C	C	C	**C**
6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	298,98	-	C	C	C	**C**
9110	Kwaśne buczyny	937,63	-	A	C	B	**B**
9130	Żyzne buczyny	63,87	-	B	C	B	**B**
9160	Grąd subatlantycki	310,43	14,19	B	C	B	**B**
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	115,15	-	C	C	C	**C**
9190	Kwaśne dąbrowy	448,54	-	B	C	B	**B**
91D0*	Bory i lasy bagienne	1,36	-	C	C	C	**C**
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	1967,01	16,28	A	B	B	**B**
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	62,39	-	B	C	B	**B**
91I0*	Ciepłolubne dąbrowy	39,01	-	A	C	B	**B**

* siedlisko priorytetowe

Tabela 35. Obszar Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 – gatunki roślin i gatunki zwierząt (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym)

Kod	Nazwa gatunku	Ocena obszaru			
		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
Gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000					

Kod	Nazwa gatunku	Ocena obszaru			
		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
4056	Zatoczek łamliwy *Anisus vorticulus*	C	B	C	**B**
1130	Boleń *Aspius aspius*	C	B	C	**B**
1188	Kumak nizinny *Bombina bombina*	C	B	C	**C**
1352	Wilk szary *Canis lupus*	C	B	B	**C**
1337	Bóbr europejski *Castor fiber*	C	B	C	**B**
1088	Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*	C	A	C	**B**
1149	Koza *Cobitis taenia*	C	B	C	**B**
1083	Jelonek rogacz *Lucanus cervus*	C	A	A	**B**
1355	Wydra *Lutra lutra*	C	C	C	**B**
1318	Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*	B	B	C	**B**
1324	Nocek duży *Myotis myotis*	C	C	C	**C**
1084	Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*	C	A	C	**B**
6144	Kiełb białopłetwy *Romanogobio albipinnatus*	B	B	B	**B**
1146	Koza złotawa *Sabanejewia aurata*	C	C	C	**C**
1166	Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*	C	C	C	**C**

- **Jezioro Stolsko PLH320063**

Udział gatunków rzeczywistych:

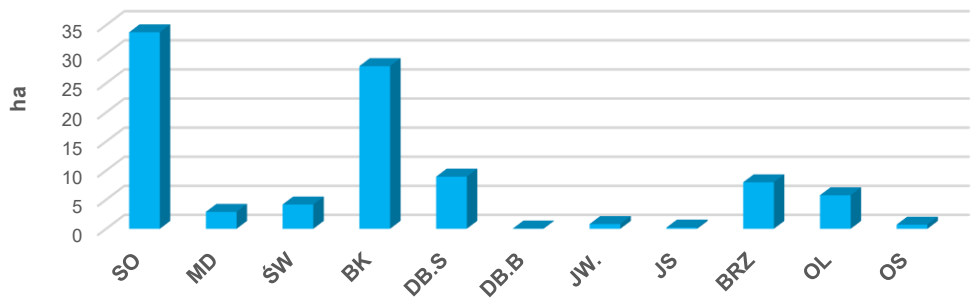

Rysunek 20. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320063

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa największy udział w drzewostanach mają sosna zwyczajna i buk zwyczajny, co jest odzwierciedleniem występujących w obszarze siedlisk przyrodniczych.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Jezioro Stolsko w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież dominują drzewostany w przedziale wiekowym 31-40 i 51-60 lat. Wysoki jest również udział d-stanów w wieku 101-120 lat i w KO.

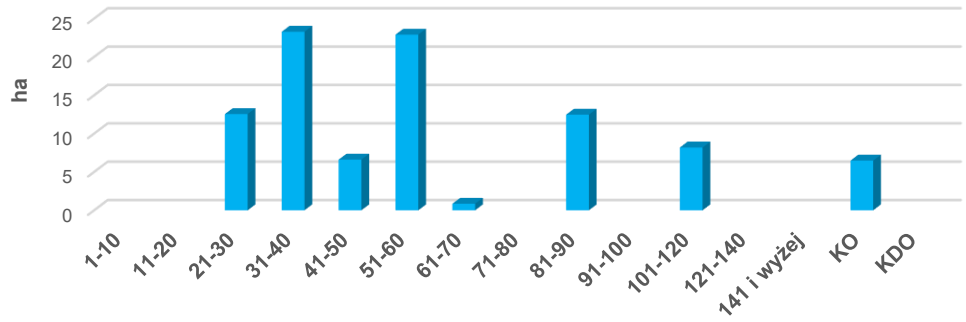

Rysunek 21. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320063

Bogactwo gatunkowe

Tabela 36. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	0,00	10,52	0,00	10,52	11,3
	dwugatunkowe		26,62	13,34	12,47	52,43	56,2
	trzygatunkowe		0,59	6,50	6,48	13,58	14,5
	cztero- i więcej gatunkowe		8,63	0,00	8,19	16,82	18,0

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach Nadleśnictwa największą powierzchnię zajmują drzewostany dwugatunkowe – 56,2 % ogółu. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmują d-stany cztero- i więcej gatunkowe – 18 % i d-stany trzygatunkowe – 14,5 %. Najmniejszą powierzchnię zajmują d-stany jednogatunkowe – 11,3 % ogółu.

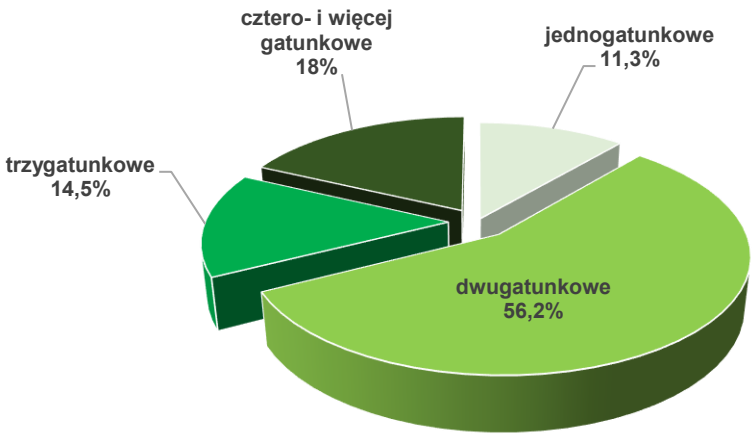

Rysunek 22. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież

Budowa piętrowa

Tabela 37. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	35,84	30,36	20,66	88,86	93,1
	W KO i KDO		0,00	0,00	6,48	6,48	6,9

W granicach obszaru Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież dominują d-stany jednopiętrowe – aż 93,1 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią niespełna 7 % ogółu. Brak drzewostanów dwupiętrowych, wielopiętrowych i o budowie przerębowej.

Pochodzenie

Aż 79 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Jezioro Stolsko na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia sztucznego. Z odnowienia naturalnego pochodzi 21 % d-stanów.

Tabela 38. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	z samosiewu	ha	9,21	5,58	4,80	19,59	21,0
	z sadzenia		26,62	24,79	22,34	73,76	79,0

Borowacenie

Aż 60,5 % powierzchni obszaru Jezioro Stolsko na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany ze słabą pinetyzacją. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię – 39,5 % zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Brak d-stanów objętych średnim i mocnym borowaceniem.

Tabela 39. Borowacenie w granicach obszaru PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	25,75	7,10	3,99	36,84	39,5
	słabe	10,08	23,26	23,16	56,50	60,5
	średnie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin[23]

W zasięgu SOO Jezioro Stolsko na gruntach N-ctwa Trzebież nie potwierdzono stanowisk chronionych gatunków grzybów (w tym porostów) i roślin.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[24]

Tabela 40. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Ptaki								
1.	Samotnik	*Tringa ochropus*	OS	Olsy i łęgi, zarośnięte torfowiska na brzegach śródleśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy. Poza okresem lęgowym otwarte tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.			T	3
Ssaki								
1.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.			T	1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa

[23] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych
[24] J. w.

PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież
3 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego ETAP II (badania dwuetapowe): Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, kszyk *Gallinago gallinago* rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, samotnik *Tringa ochropus*, łęczak *Tringa glareola* -pop. migrująca, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, mewa mała *Larus minutus,* (bocian biały *Ciconia ciconia*, gęś gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, wodnik *Rallus aquaticus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, podróżniczek *Luscinia svecica*, żuraw *Grus grus* (2021 r.);

Przedmioty ochrony:

Tabela 41. Obszar Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063 – siedliska przyrodnicze (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Kod	Nazwa siedliska	Pokrycie w obszarze wg SDF [ha]	Pow. siedliska na gruntach N-ctwa w granicach obszaru wg PUL [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
Siedliska stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000							
3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	34,93	-	C	C	B	**C**
9110	Kwaśne buczyny	6,99	5,18	C	C	B	**C**
9130	Żyzne buczyny	15,37	0,55	C	C	C	**C**
91D0*	Bory i lasy bagienne	5,59	5,58	C	C	C	**C**

* siedlisko priorytetowe

- **Dolina Dolnej Odry PLB320003**

Udział gatunków rzeczywistych:

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa udział w drzewostanach ma olsza czarna; wyraźny jest także udział topoli, wierzby i brzozy.

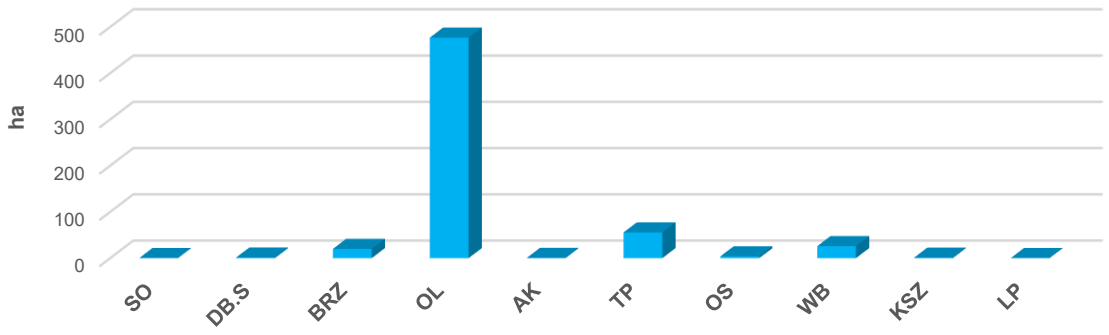

Rysunek 23. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320003

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Dolna Odra w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież dominują drzewostany w przedziale wiekowym 101-120 lat. Wysoki jest również udział d-stanów w wieku 81-100 lat.

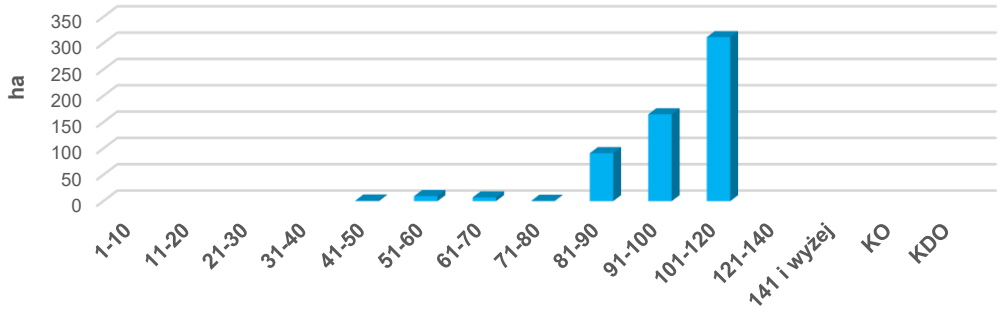

Rysunek 24. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320003

Bogactwo gatunkowe

Tabela 42. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	0,00	3,56	400,89	404,45	69,0

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	dwugatunkowe		0,00	3,06	48,74	51,80	8,8
	trzygatunkowe		0,00	11,95	88,95	100,91	17,2
	cztero- i więcej gatunkowe		0,00	0,00	29,22	29,22	5,0

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach Nadleśnictwa najwyższy udział mają d-stany jednogatunkowe – 69 %. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmują d-stany trzygatunkowe (17,2 %), dwugatunkowe (8,8 %) i cztero- i więcej gatunkowe.

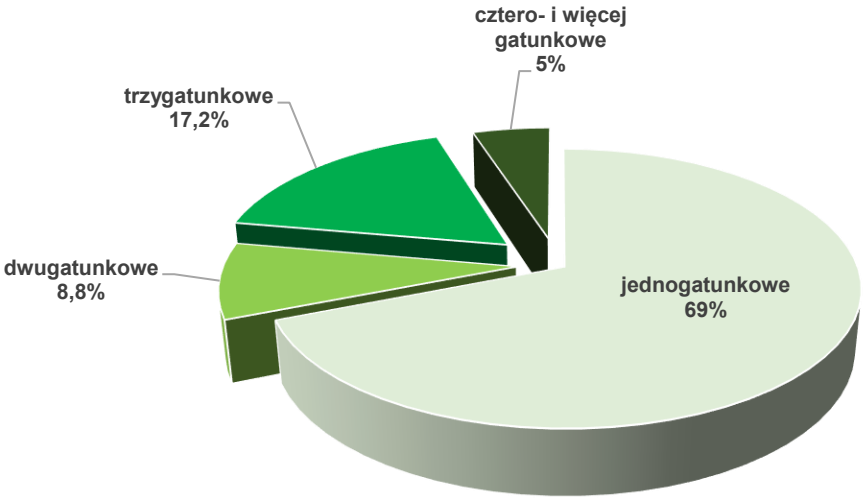

Rysunek 25. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież

Budowa piętrowa

Tabela 43. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	0,00	18,57	567,81	586,38	100,0

W granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież występują wyłącznie d-stany jednopiętrowe.

Pochodzenie

39,9 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia naturalnego (samosiew). Powierzchnia d-stanów odroślowych jest nieznacznie niższa – 34,7 %. Z odnowienia sztucznego przez sadzenie pochodzi 25,4 % d-stanów.

Tabela 44. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	odroślowe	ha	0,00	0,66	202,65	203,32	34,7
	z samosiewu		0,00	13,20	220,79	233,99	39,9
	z sadzenia		0,00	4,70	144,37	149,07	25,4

Borowacenie

Tabela 45. Borowacenie w granicach obszaru PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	0,00	18,57	565,10	583,67	99,5
	słabe	0,00	0,00	2,70	2,70	0,5
	średnie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

Aż 99,5 % d-stanów w obszarze Dolina Dolnej Odry stanowią d-stany, w których borowacenie nie występuje. Borowaceniu słabemu uległo zaledwie 0,5 % ogółu d-stanów.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin[25]

W zasięgu OSO Dolina Dolnej Odry na gruntach N-ctwa Trzebież nie potwierdzono stanowisk chronionych gatunków grzybów (w tym porostów) i roślin.

[25] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[26]

Tabela 46. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Ptaki								
1.	Zimorodek	*Alcedo atthis*	OS	Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.			T	5
2.	Bielik	*Haliaeetus albicilla*	OS	Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.			T	1
3.	Kania ruda	*Milvus milvus*	OS	Świetliste lasy liściaste i mieszane ze starodrzewami (również leśne polany) w sąsiedztwie otwartych pól, łąk, często w okolicach dolin rzek czy stawów.			T	1
Ssaki								
1.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.			T	1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież
5 – materiały do PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003

[26] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Przedmioty ochrony:

Tabela 47. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym)

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
Gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000								
A294	Wodniczka *Acrocephalus paludicola*	r	2	4	B	B	B	**B**
A229	Zimorodek *Alcedo atthis*	r	40	60	C	C	C	**C**
A054	Rożeniec *Anas acuta*	c	8500	8500	C	B	C	**C**
A052	Cyraneczka *Anas crecca*	c	1160	2140	C	B	C	**C**
		r	3	5				
A050	Świstun *Anas penelope*	c	840	12400	C	B	C	**C**
A053	Krzyżówka *Anas platyrhynchos*	c	17300	17300	C	B	C	**C**
		w	10000	10500				
A051	Krakwa *Mareca strepera*	r	150	190	B	B	C	**B**
		c	500	1000				
A041	Gęś białoczelna *Anser albifrons*	c	32500	32500	B	C	C	**B**
		w	3000	4200				
A043	Gęgawa *Anser anser*	w	800	800	B	C	C	**B**
		c	4300	6500				
A039	Gęś zbożowa *Anser fabalis*	c	9000	25400	B	C	C	**B**
		w	37800	37800				
A222	Uszatka błotna *Asio flammeus*	r	1	1	C	B	C	**C**
A059	Głowienka *Aythya ferina*	c	5700	7500	B	C	C	**B**
		w	2230	2230				
		r	10	20				
A061	Czernica *Aythya fuligula*	c	10700	10700	B	C	C	**C**
		w	43300	43300				
		r	20	40				
A062	Ogorzałka *Aythya marila*	c	1850	4100	C	C	C	**C**
		w	800	800				
A021	Bąk *Botaurus stellaris*	r	39	39	C	B	C	**C**

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
A215	Puchacz *Bubo bubo*	r	2	3	C	B	C	**C**
A067	Gągoł *Bucephala clangula*	w	1830	1830	C	C	C	**C**
		c	3250	3400				
A197	Rybitwa czarna *Chlidonias niger*	r	120	140	B	B	C	**B**
A030	Bocian czarny *Ciconia nigra*	c	32	32	C	B	C	**C**
		r	6	6				
A081	Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*	r	65	75	C	B	C	**C**
A084	Błotniak łąkowy *Circus pygargus*	r	3	5	C	B	C	**C**
A122	Derkacz *Crex crex*	r	366	376	C	B	C	**C**
A038	Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*	c	430	2160	C	B	C	**C**
		w	875	875				
A036	Łabędź niemy *Cygnus olor*	c	200	1100	C	B	C	**C**
		r	90	100				
		w	700	700				
A027	Czapla biała *Egretta alba*	w	5	5	C	B	C	**C**
		c	500	500				
A103	Sokół wędrowny *Falco peregrinus*	r	2	2	C	C	C	**C**
A125	Łyska *Fulica atra*	c	9750	9750	C	B	C	**C**
		w	5100	5100				
A127	Żuraw *Grus grus*	c	16500	16500	C	B	C	**B**
		r	120	130				
A130	Ostrygojad *Haematopus ostralegus*	r	3	4	C	C	C	**C**
A075	Bielik *Haliaeetus albicilla*	w	70	70	B	B	C	**B**
		c	30	80				
		r	19	20				
A176	Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*	r	2	3	C	C	C	**C**
A177	Mewa mała *Larus minutus*	c	1500	1500	C	C	C	**C**
A292	Brzęczka *Luscinia luscinioides*	r	700	800	C	C	C	**C**

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
A272	Podróżniczek *Luscinia svecica*	r	45	55	B	C	B	**B**
A068	Bielaczek *Mergus albellus*	w	920	920	C	B	C	**C**
		c	100	460				
A070	Nurogęś *Mergus merganser*	w	7000	7000	B	B	C	**B**
		c	650	1500				
A073	Kania czarna *Milvus migrans*	r	7	9	B	B	C	**B**
A074	Kania ruda *Milvus milvus*	r	25	30	B	B	C	**B**
A094	Rybołów *Pandion haliaetus*	r	1	1	C	B	C	**C**
A323	Wąsatka *Panurus biarmicus*	r	50	120	C	C	C	**C**
A072	Trzmielojad *Pernis apivorus*	r	10	11	C	B	C	**C**
A017	Kormoran czarny *Phalacrocorax carbo*	c	1500	3400	C	B	C	**C**
		w	1720	1720				
A151	Batalion *Philomachus pugnax*	c	50	150	C	B	C	**B**
A120	Zielonka *Porzana parva*	r	10	20	C	B	C	**C**
A119	Kropiatka *Porzana porzana*	r	30	40	C	B	C	**C**
A195	Rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*	r	10	32	B	B	C	**B**
A193	Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*	r	80	200	C	B	C	**C**
A048	Ohar *Tadorna tadorna*	r	19	24	A	C	C	**B**
A166	Łęczak *Tringa glareola*	c	200	200	C	B	C	**C**
A142	Czajka *Vanellus vanellus*	c	7400	12000	C	B	C	**C**

* r – wydające potomstwo, c – przelotne, w - zimujące

- **Jezioro Świdwie PLB320006**

Udział gatunków rzeczywistych:

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa zdecydowanie udział w drzewostanach ma sosna zwyczajna. Wysoki jest również udział buka, olszy, brzozy i dębu.

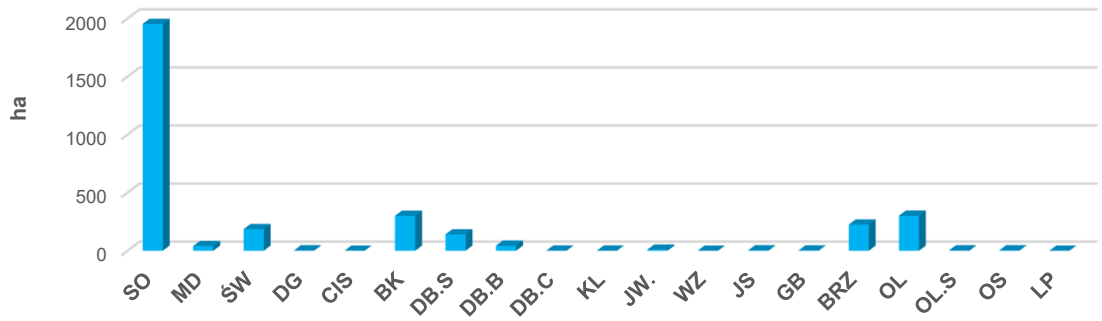

Rysunek 26. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320006

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież przeważają drzewostany w przedziale wiekowym 61-70 lat. Wysoki jest również udział d-stanów w KO.

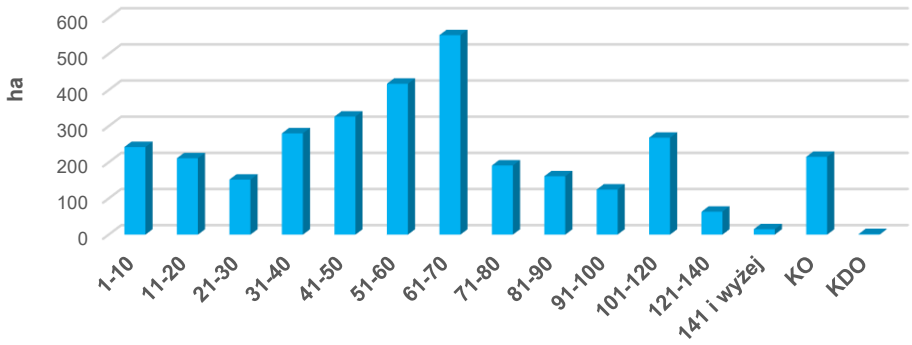

Rysunek 27. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320006

Bogactwo gatunkowe

Tabela 48. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	140,14	530,95	165,38	836,38	26,0

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	dwugatunkowe		233,25	531,39	303,31	1067,95	33,1
	trzygatunkowe		337,12	292,03	238,52	867,67	26,9
	cztero- i więcej gatunkowe		175,63	132,73	142,29	450,65	14,0

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach Nadleśnictwa największą powierzchnię zajmują drzewostany dwugatunkowe – 33,1 %. Nieznacznie niższy jest udział d-stanów trzygatunkowych (26,9 %) i jednogatunkowych (26 %). D-stany cztero- i więcej gatunkowe stanowią 14 % ogółu.

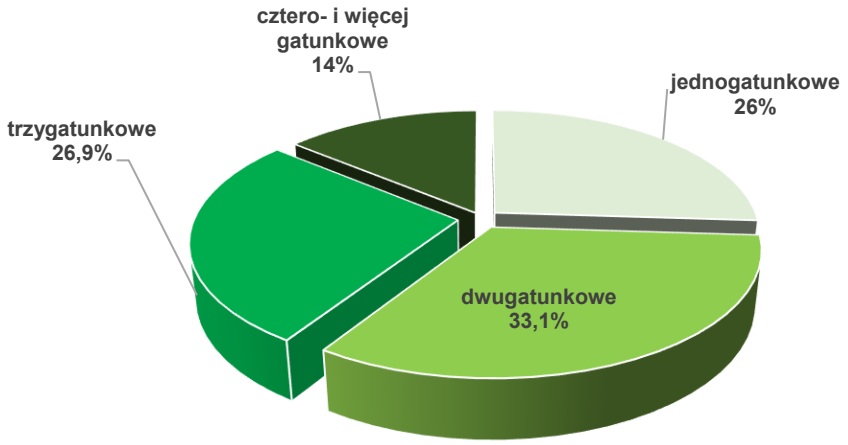

Rysunek 28. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Budowa piętrowa

Tabela 49. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	886,14	1486,45	596,27	2968,85	92,1
	dwupiętrowe		0,00	0,65	36,38	37,03	1,2
	W KO i KDO		0,00	0,00	216,85	216,85	6,7

Aż 92,1 % d-stanów w granicach obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież stanowią d-stany jednopiętrowe. D-stany w KO stanowią 6,7 %, a d-stany dwugatunkowe zaledwie 1,2 % ogółu.

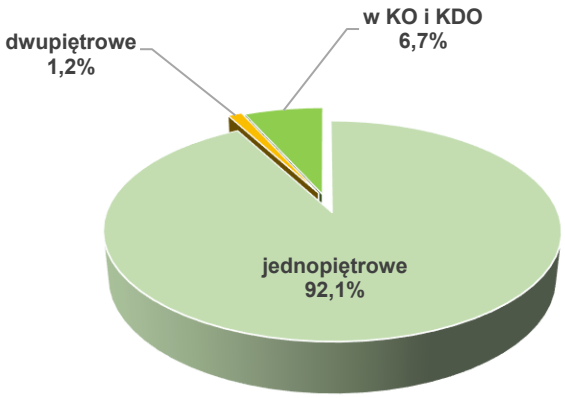

Rysunek 29. Budowa piętrowa d-stanów w obszarze Jezioro Świdwie na gruntach N-ctwa Trzebież

Pochodzenie

90,6 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Jezioro Świdwie na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia sztucznego (sadzenie). D-stany z odnowienia naturalnego stanowią 8,5 % , a d-stany odroślowe zaledwie 0,9 % powierzchni ogółu.

Tabela 50. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	odroślowe	ha	2,58	10,51	15,66	28,74	0,9
	z samosiewu		77,39	109,91	86,81	274,11	8,5
	z sadzenia		806,18	1366,68	747,03	2919,88	90,6

Borowacenie

Tabela 51. Borowacenie w granicach obszaru PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	466,33	461,46	182,98	1110,78	34,5
	słabe	373,99	878,61	515,14	1767,74	54,8
	średnie	45,82	146,04	151,37	343,24	10,7
	mocne	0,00	0,98	0,00	0,98	0,0

54,8 % powierzchni obszaru Jezioro Świdwie na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany o słabym borowaceniu. Nieco mniejszą powierzchnię (34,5 %) zajmują d-stany, w których pinetyzacja nie występuje. Borowaceniu średniemu uległo 10,7 % d-stanów. D-stany objęte mocnym borowaceniem zajmują marginalną powierzchnię.

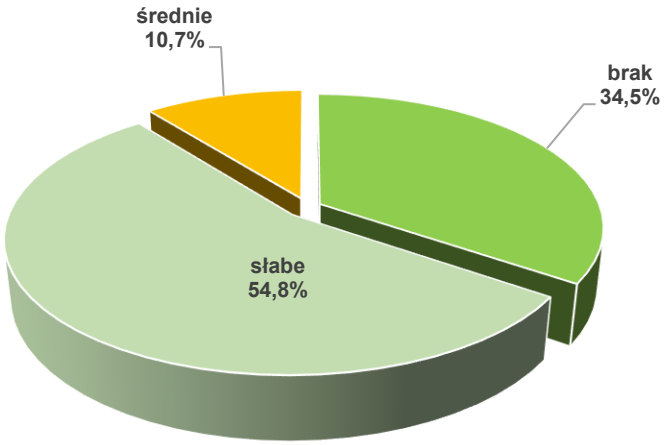

Rysunek 30. Borowacenie w granicach obszaru PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin[27]

Tabela 52. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
						Pom. Zach.		
Grzyby								
1.	Błyskoporek podkorowy	*Inonotus obliquus*	OC	Lasy, lasy mieszane.	R			2
2.	Żagiew guzowata	*Polyporus tuberaster*		Lasy, parki, ogrody.	R			2
Porosty								
1.	Chrobotek rodzaj	*Cladonia sp.*	OC	Bory, bory mieszane, lasy mieszane.				1
Wątrobowce								
1.	Nowelia krzywolistna	*Nowellia curvifolia*	OC	Bory, bory mieszane.				2
2.	Rzęsiak pospolity	*Ptilidium ciliare*	OC	Bory, bory mieszane.				2
Mchy								
1.	Fałdownik nastroszony	*Rhytidiadelphus squarrosus*	OC	Lasy, wilgotne łąki.				2
2.	Mokradłoszka zaostrzona	*Calliergonella cuspidata*	OC	Wilgotne lasy, torfowiska, łaki.				2
3.	Piórosz pierzasty	*Ptilium crista-castrensis*	OC	Bory, bory bagienne.				2
4.	Torfowiec błotny	*Sphagnum palustre*	OC	Torfowiska niskie i przejściowe, bory i lasy bagienne, olsy.				2

[27] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
						Pom. Zach.		
5.	Torfowiec frędzlowaty	*Sphagnum fimbriatum*	OC	Torfowiska, bory bagienne, olsy.				2
6.	Torfowiec kończysty	*Sphagnum fallax*	OC	Torfowiska (wysokie, przejściowe, niskie).				2
7.	Torfowiec ostrolistny	*Sphagnum capillifolium*	OC	Torfowiska niskie i przejściowe, wilgotne bory.				2
8.	Torfowiec rodzaj	*Sphagnum spp.*	OC	Torfowiska wysokie, przejściowe i niskie.				1
Paprotniki								
1.	Nasięźrzał pospolity	*Ophioglossum vulgatum*	OS	Wilgotne łąki, śródleśne polany.	VU	V		2
2.	Widłak jałowcowaty	*Lycopodium annotinum*	OC	Bory i lasy bagienne, torfowiska.	NT			1
Rośliny naczyniowe								
1.	Bagnica torfowa	*Scheuchzeria palustris*	OS	Torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, bory bagienne.	VU	V		1
2.	Bagno zwyczajne	*Ledum palustre*	OC	Wilgotne bory i lasy sosnowe, torfowiska, bory bagienne.				1
3.	Centuria pospolita	*Centaurium erythraea*	OC	Łąki i pastwiska, widne polany i nasłonecznione stoki wzgórz, na odłogach i polach, na zrębach.				1
4.	Jarząb brekinia	*Sorbus torminalis*	OS	Lasy, lasy mieszane.	NT	R		1
5.	Kocanki piaskowe	*Helichrysum arenarium*	OC	Murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, świetliste zarośla, dąbrowy i bory, również na odłogach, nieużytkach i przydrożach.				2
6.	Kruszczyk szerokolistny	*Epipactis helleborine*	OC	Lasy wilgotne, lasy łęgowe, olsy, również na siedliskach kwaśnych i ubogich (bory, bory mieszane), w zaroślach, na łąkach i wydmach.				2
7.	Kukułka krwista	*Dactylorhiza incarnata*	OC	Lasy łęgowe, olsy, torfowiska, podmokłe łąki.	NT			2
8.	Kukułka krwista żółtawa	*Dactylorhiza incarnata subsp. ochroleuca*	OC	Torfowiska, obrzeża zarastających jezior.	EN			1
9.	Kukułka szerokolistna	*Dactylorhiza majalis*	OC	Wilgotne łąki, torfowiska.	NT			2
10.	Rosiczka okrągłolistna	*Drosera rotundifolia*	OS	Torfowiska, bory bagienne, wilgotne wrzosowiska, brzegi dystroficznych jezior.	NT	I		1
11.	Wiciokrzew pomorski	*Lonicera periclymenum*	OC	Świetliste lasy (gdzie rośnie jako podszyt), zarośla i zbiorowiska okrajkowe.				1 2

***** gatunki oznaczone cyfrą (3) w załącznikach nr 1 i 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt. 1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)
OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)
Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji
Listy regionalne:
PL – „Czerwona lista roślin i grzybów Polski" (Zarzycki K., Mirek Z. 2006):
Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.
EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.
E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.
|**E**| – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.
V – narażone- zagrożone wyginięciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.
[**V**| – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.
R – rzadki
I – o nieokreślonym znaczeniu.
Pom. Zach. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)
Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym
Źródło informacji:
1 – waloryzacja przyrodnicza N-ctwa
2 - rezerwat przyrody Świdwie (warstwa *.shp*)

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[28]

Tabela 53. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Ptaki								
1.	Bączek	*Ixobrychus minutus*	OS	Trzcinowiska okolic stawów, bagien i starorzeczy			T	3
2.	Bielik	*Haliaeetus albicilla*	OS	Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.			T	1
3.	Błotniak stawowy	*Circus aeruginosus*	OS	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto			T	3

[28] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
				obrośnięte szuwarami tereny podmokłe, starorzecza, wiklinowe zarośla. Unika lasów.				
4.	Gąsiorek	*Lanius collurio*	OS	Nasłonecznione, otwarte, suche tereny z ciernistymi krzewami, wrzosowiska, torfowiska, zarośla.			T	6
5.	Gęgawa	*Anser anser*		Słodkowodne zbiorniki gęsto porośnięte trzcinami, bagniste łąki i moczary.			T	2
6.	Kania ruda	*Milvus milvus*	OS	Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.			T	1
7.	Kląskawka	*Saxicola rubicola*	OS	Suche łąki, wrzosowiska, wydmy, ruiny, wyrobiska, ugory i nasłonecznione zbocza. Preferuje tereny z krzewami, pojedynczymi drzewami, wysokimi bylinami.				6
8.	Kszyk	*Gallinago gallinago*	OS	Bagna, mokradła, torfowiska, jeziora, brzegi strumieni, rowy melioracyjne i podmokłe łąki.		VU	T	2 3
9.	Orlik krzykliwy	*Clanga pomarina*	OS	Zwarte, stare, rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.			T	1
10.	Podróżniczek	*Luscinia svecica*	OS	Nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki.			T	2 3 6
11.	Samotnik	*Tringa ochropus*	OS	Olsy i łęgi, zarośnięte torfowiska na brzegach śródleśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy. Poza okresem lęgowym otwarte tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.			T	2 3
12.	Zielonka	*Zapornia parva*	OS	Zbiorniki z gęstym pasem trzcin, sitowia.			T	2 3

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
13.	Żuraw	*Grus grus*	OS	Miejsca lęgowe stanowią siedliska podmokłe: śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.			T	2 3 7
Ssaki								
1.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.			T	1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież
2 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego ETAP I (badania dwuetapowe): Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, kszyk *Gallinago gallinago* rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, samotnik *Tringa ochropus*, łęczak *Tringa glareola* -pop. migrująca, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, mewa mała *Larus minutus,* (bocian biały *Ciconia ciconia*, gęś gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, wodnik *Rallus aquaticus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, podróżniczek *Luscinia svecica*, żuraw *Grus grus* (2020 r.);
3 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego ETAP II (badania dwuetapowe): Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, kszyk *Gallinago gallinago* rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, samotnik *Tringa ochropus*, łęczak *Tringa glareola* -pop. migrująca, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, mewa mała *Larus minutus,* (bocian biały *Ciconia ciconia*, gęś gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, wodnik *Rallus aquaticus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, podróżniczek *Luscinia svecica*, żuraw *Grus grus* (2021 r.);
6 – rezerwat przyrody Świdwie (warstwa *.shp*)
7 – Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego: Jezioro Świdwie PLB320006 inwentaryzowane przedmioty ochrony: żuraw, A127 *Grus grus* – populacja migrująca, gęś zbożowa, A039 *Anser fabalis* - populacja migrująca, gęś białoczelna, A041 *Anser albifrons* – populacja migrująca (2021 r.)

Przedmioty ochrony:

Tabela 54. Obszar Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym)

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
Gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000								
A051	Krakwa *Mareca strepera*	r	30	40	C	B	C	**C**
A041	Gęś białoczelna *Anser albifrons*	c	500	4000	C	C	C	**C**
A043	Gęgawa *Anser anser*	r	100	130	C	B	C	**C**
A039	Gęś zbożowa *Anser fabalis*	c	500	4000	C	C	C	**C**
A089	Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*	r	1	1	C	C	C	**C**
A197	Rybitwa czarna *Chlidonias niger*	r	3	7	C	B	C	**C**
A030	Bocian czarny *Ciconia nigra*	r	1	2	C	C	C	**C**
A153	Kszyk *Gallinago gallinago*	r	20	60	C	C	C	**C**
A127	Żuraw *Grus grus*	r	70	90	C	B	C	**C**
		c	250	1000				
A075	Bielik *Haliaeetus albicilla*	r	1	3	C	C	C	**C**
A272	Podróżniczek *Luscinia svecica*	r	50	70	B	A	C	**B**
A073	Kania czarna *Milvus migrans*	r	2	4	C	C	C	**C**
A074	Kania ruda *Milvus milvus*	r	4	5	C	C	C	**C**
A094	Rybołów *Pandion haliaetus*	r	1	1	C	C	C	**C**
A006	Perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*	r	16	26	C	C	C	**C**
A120	Zielonka *Porzana parva*	r	25	40	B	A	C	**B**
A119	Kropiatka *Porzana porzana*	r	10	30	C	B	C	**C**
A118	Wodnik *Rallus aquaticus*	r	250	350	B	B	C	**B**

* r – wydające potomstwo, c – przelotne, w - zimujące

- **Zalew Szczeciński PLB320009**

Udział gatunków rzeczywistych:

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa najwyższy udział w drzewostanach ma sosna zwyczajna; wysoki jest także udział olszy czarnej, brzozy brodawkowatej, buka zwyczajnego i dębu szypułkowego.

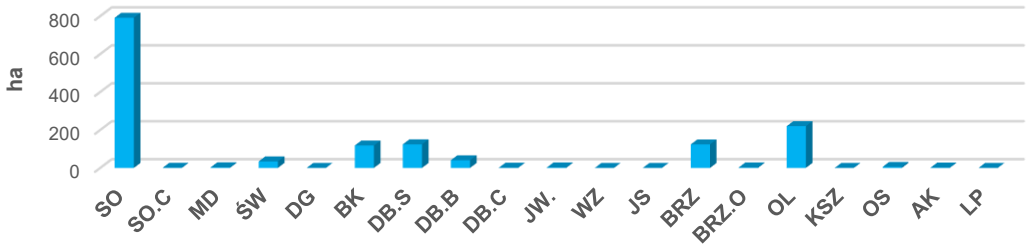

Rysunek 31. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320009

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Zalew Szczeciński w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież największą powierzchnię zajmują d-stany w wieku 61-70 lat. Wysoki jest także udział d-stanów w KO.

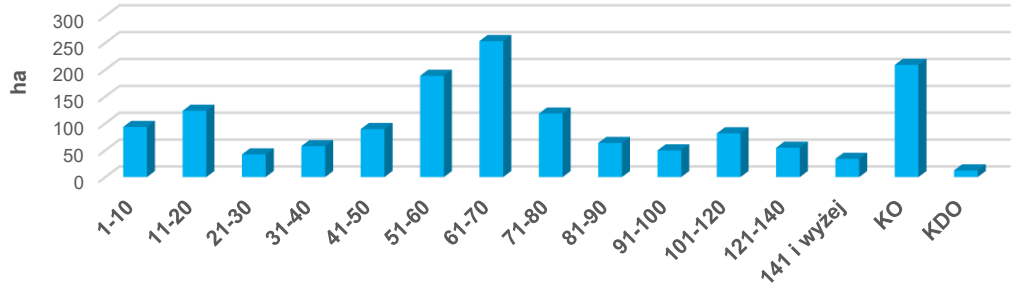

Rysunek 32. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320009

Bogactwo gatunkowe

Tabela 55. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	64,06	295,19	104,96	464,21	31,6

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	dwugatunkowe		82,81	210,77	111,10	404,67	27,5
	trzygatunkowe		112,50	106,78	153,41	372,68	25,3
	cztero- i więcej gatunkowe		57,37	52,10	120,05	229,52	15,6

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach obszaru Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach Nadleśnictwa największą powierzchnię zajmują drzewostany jednogatunkowe – 31,6 %. Nieznacznie niższy jest udział d-stanów dwugatunkowych (27,5 %)i trzygatunkowych (25,3 %). D-stany cztero- i więcej gatunkowe stanowią 15,6 % ogółu.

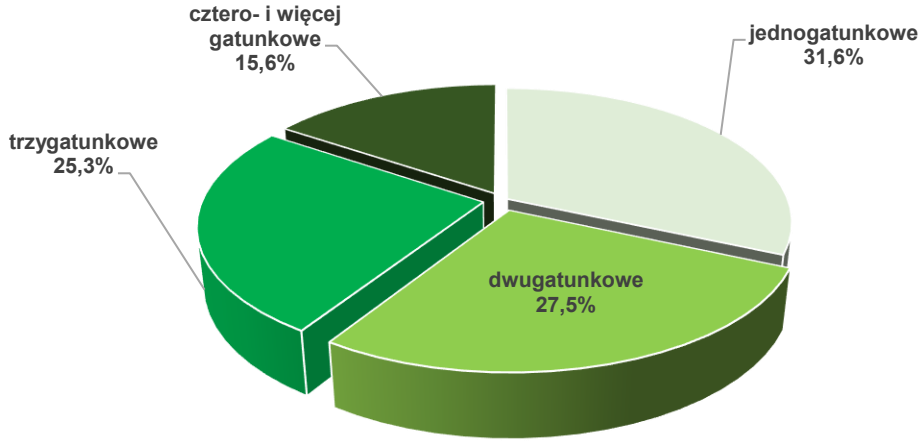

Rysunek 33. Bogactwo gatunkowe d-stanów w obszarze PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Budowa piętrowa

Tabela 56. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	316,74	649,62	280,87	1247,24	84,8
	dwupiętrowe		0,00	0,00	2,54	2,54	0,2
	w KO i KDO		0,00	15,21	206,09	221,31	15,0

W granicach obszaru Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież zdecydowanie dominują drzewostany jednopiętrowe – 84,8 %. Drzewostany w KO i KDO stanowią 15 %, a d-stany dwugatunkowe zajmują marginalną powierzchnię (0,2 % ogółu).

Pochodzenie

91 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Zalew Szczeciński na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia sztucznego (sadzenie). D-stany odroślowe stanowią 6,2 %, a d-stany z odnowienia naturalnego – 6,2 % ogółu.

Tabela 57. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	odroślowe	ha	7,84	7,50	25,16	40,50	2,8
	z samosiewu		22,88	55,19	13,64	91,71	6,2
	z sadzenia		286,03	602,15	450,70	1338,88	91,0

Borowacenie

Tabela 58. Borowacenie w granicach obszaru PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	204,94	185,25	196,12	586,31	39,8
	słabe	95,06	371,60	228,60	695,26	47,3
	średnie	15,12	107,99	64,79	187,90	12,8
	mocne	1,62	0,00	0,00	1,62	0,1

47,3 % powierzchni obszaru Zalew Szczeciński na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany o słabym borowaceniu. Nieco mniejszą powierzchnię (39,8 %) zajmują d-stany, w których pinetyzacja nie występuje. Borowaceniu średniemu uległo 12,8 % d-stanów. D-stany objęte mocnym borowaceniem zajmują marginalną powierzchnię (0,1 %).

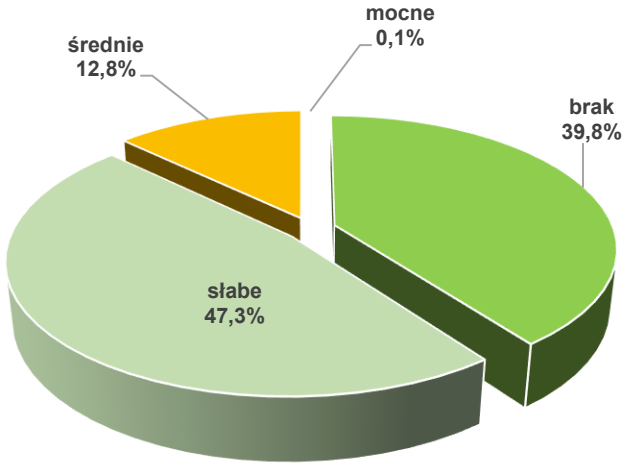

Rysunek 34. Borowacenie w granicach obszaru PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin[29]

Tabela 59. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
						Pom. Zach.		
Mchy								
1.	Torfowiec rodzaj	*Sphagnum spp.*	OC	Torfowiska wysokie, przejściowe i niskie.				1
Paprotniki								
1.	Długosz królewski	*Osmunda regalis*	OS	Bory bagienne, lasy bagienne, olsy, torfowiska, brzegi jezior i rowów.	VU	V		1
Rośliny nasienne								
1.	Bagno zwyczajne	*Ledum palustre*	OC	Wilgotne bory i lasy sosnowe, torfowiska, bory bagienne.				1
2.	Cebulica dwulistna	*Scilla bifolia*	OC	Lasy liściaste i mieszane, zarośla, wilgotne łąki.				1
3.	Kocanki piaskowe	*Helichrysum arenarium*	OC	Murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, świetliste zarośla, dąbrowy i bory, również na odłogach, nieużytkach i przydrożach.				1
4.	Rokitnik zwyczajny	*Hippophae rhamnoides*	OC	Brzegi rzek, terasy nadrzeczne, także w wyschniętych korytach, na terenach podmokłych, nierzadko tworząc rozległe, niedostępne – cierniste zarośla, na skrajach lasów, w miejscach skalistych, na odłogach				1
5.	Śnieżyczka przebiśnieg	*Galanthus nivalis*	OC	Buczyny, grądy, lasy łęgowe.		I		1
6.	Wiciokrzew pomorski	*Lonicera periclymenum*	OC	Świetliste lasy (gdzie rośnie jako podszyt), zarośla i zbiorowiska okrajkowe.				1

***** gatunki oznaczone cyfrą (3) w załącznikach nr 1 i 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt. 1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)
OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)
PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)
Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji
Listy regionalne:
Pom. Zach. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

[29] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym
Źródło informacji:
1 – waloryzacja przyrodnicza N-ctwa

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[30]

Tabela 60. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Ptaki								
1.	Trzciniak	*Acrocephalus arundinaceus*	OS	Jeziora i stawy z brzegami porośniętymi pasem rozległych trzcinowisk.			T	4
2.	Bielik	*Haliaeetus albicilla*	OS	Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.			T	1
3.	Kania czarna	*Milvus migrans*	OS	Osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.		NT	T	1
4.	Kania ruda	*Milvus milvus*	OS	Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.			T	1
Ssaki								
1.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.			T	1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;

[30] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież
4 – materiały do PZO dla obszaru Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009

Przedmioty ochrony:

Tabela 61. Obszar Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym)

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
Gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000								
A298	Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*	r	350	400	C	C	C	**C**
A056	Płaskonos *Anas clypeata*	r	10	15	C	C	C	**C**
A055	Cyranka *Anas querquedula*	r	25	35	C	C	C	**C**
A051	Krakwa *Mareca strepera*	r	35	40	C	C	C	**C**
A043	Gęgawa *Anser anser*	r	22	25	C	B	C	**C**
A039	Gęś zbożowa *Anser fabalis*	c	3000	8000	C	C	C	**C**
		w	4000	4000				
A059	Głowienka *Aythya ferina*	w	3000	3000	C	B	C	**C**
		c	3000	5000				
A061	Czernica *Aythya fuligula*	w	22000	22000	B	B	C	**B**
		c	20	20				
A062	Ogorzałka *Aythya marila*	w	54000	54000	A	B	C	**A**
		c	50	50				
A067	Gągoł *Bucephala clangula*	r	15	17	B	B	C	**B**
		w	2500	2500				
		c	3000	10000				
A137	Sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*	r	4	6	C	B	C	**C**
A197	Rybitwa czarna *Chlidonias niger*	c	1000	5000	B	B	C	**B**
A122	Derkacz *Crex crex*	r	43	45	C	B	C	**C**

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
A038	Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*	w	100	250	B	B	C	**B**
		c	200	600				
A125	Łyska *Fulica atra*	c	10000	10000	C	B	C	**C**
		w	11500	11500				
		r	22	30				
A075	Bielik *Haliaeetus albicilla*	w	60	100	B	B	C	**B**
		r	6	8				
A184	Mewa srebrzysta *Larus argentatus*	c	5000	7000	C	C	C	**C**
A177	Mewa mała *Larus minutus*	c	2000	5000	C	C	C	**C**
A292	Brzęczka *Locustella luscinioides*	r	120	140	C	C	C	**C**
A272	Podróżniczek *Luscinia svecica*	r	12	15	C	C	C	**C**
A068	Bielaczek *Mergus albellus*	c	3000	35000	A	B	C	**A**
		w	3000	35000				
A070	Nurogęś *Mergus merganser*	c	30	30	A	B	C	**A**
		w	30000	30000				
A073	Kania czarna *Milvus migrans*	r	1	3	C	B	C	**C**
A074	Kania ruda *Milvus milvus*	r	2	5	C	B	C	**C**
A323	Wąsatka *Panurus biarmicus*	r	30	50	C	C	C	**C**
A017	Kormoran czarny *Phalacrocorax carbo*	c	8000	10000	C	B	C	**C**
		w	14000	14000				
A140	Siewka złota *Pluvialis apricaria*	c	2000	3000	B	C	C	**B**
A005	Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*	c	2000	3700	C	B	C	**C**
		r	300	310				
A119	Kropiatka *Porzana porzana*	r	9	12	C	B	C	**C**
A048	Ohar *Tadorna tadorna*	r	15	22	B	B	B	**B**
A142	Czajka *Vanellus vanellus*	c	3000	6000	C	C	C	**C**

* r – wydające potomstwo, c – przelotne, w - zimujące

- **Ostoja Wkrzańska PLB320014**

Udział gatunków rzeczywistych:

W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa najwyższy udział w drzewostanach ma zdecydowanie sosna zwyczajna, co jest odzwierciedleniem dominacji siedlisk borowych w ostoi.

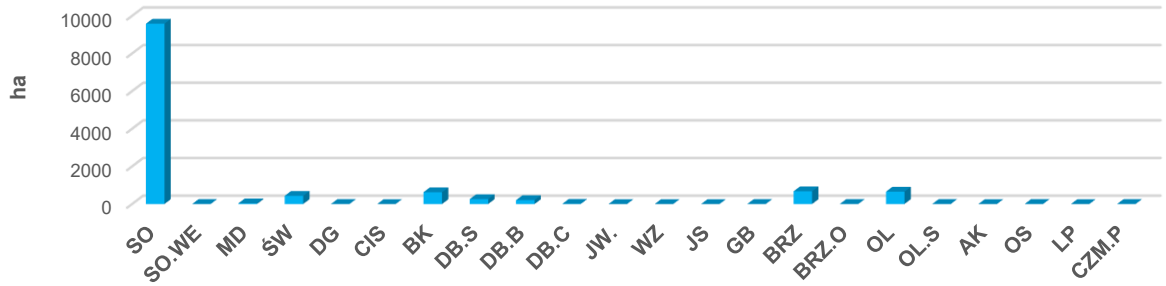

Rysunek 35. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320014

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów obszaru Natura 2000 Ostoja Wkrzańska w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież występują drzewostany w przedziale wiekowym 61-70 lat. Wyraźnie widoczny jest także udział d-stanów w KO.

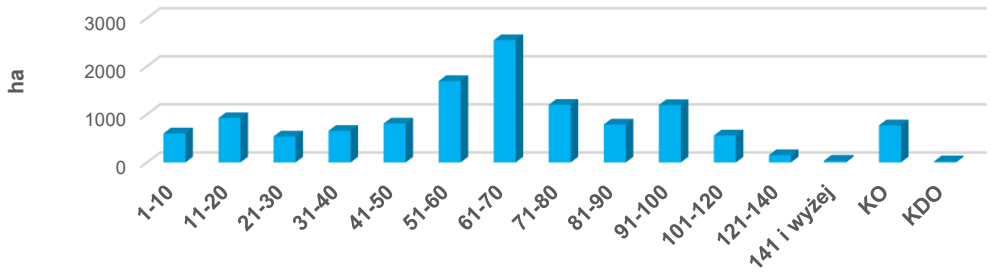

Rysunek 36. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320014

Bogactwo gatunkowe

W granicach obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach Nadleśnictwa przeważają d-stany jednogatunkowe – 45,9% powierzchni. D-stany dwugatunkowe stanowią 27,8 %, trzygatunkowe – 19,2 %, a cztero- i więcej gatunkowe – 7,1 % ogółu.

Tabela 62. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednogatunkowe	ha	487,70	3560,68	1691,84	5740,22	45,9
	dwugatunkowe		1100,89	1560,62	819,81	3481,32	27,8
	trzygatunkowe		837,58	880,32	687,93	2405,82	19,2
	cztero- i więcej gatunkowe		298,95	272,20	311,15	882,30	7,1

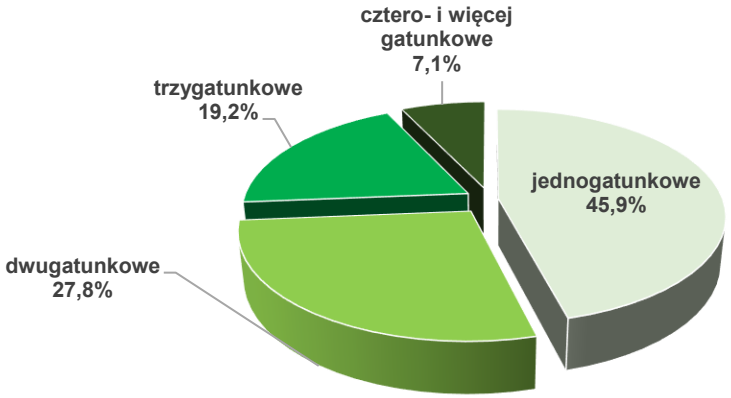

Rysunek 37. Bogactwo gatunkowe drzewostanów w obszarze Zalew Szczeciński na gruntach N-ctwa Trzebież

Budowa piętrowa

Tabela 63. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	jednopiętrowe	ha	2725,12	6247,49	2600,83	11573,43	92,5
	dwupiętrowe		0,00	0,92	135,43	136,35	1,1
	w KO i KDO		0,00	25,42	774,47	799,88	6,4

Aż 92,5 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież zajmują d-stany jednopiętrowe. D-stany w KO i KDO stanowią 6,4 %, a d-stany dwupiętrowe zaledwie 1,1 % ogółu.

Pochodzenie

94,1 % powierzchni drzewostanów w granicach obszaru Ostoja Wkrzańska na gruntach N-ctwa pochodzi z odnowienia sztucznego (sadzenie). D-stany z odnowienia naturalnego stanowią 5,4 %, a d-stany odroślowe zaledwie 0,6 % powierzchni ogółu.

Tabela 64. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	odroślowe	ha	16,00	36,76	21,58	74,34	0,6
	z samosiewu		242,64	273,60	153,29	669,53	5,4
	z sadzenia		2466,48	5963,46	3335,85	11765,80	94,1

Borowacenie

Tabela 65. Borowacenie w granicach obszaru PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Trzebież	brak	1623,95	2687,53	942,35	5253,83	42,0
	słabe	1032,01	3174,62	2341,21	6547,85	52,3
	średnie	69,15	411,67	227,16	707,98	5,7
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

52,3 % powierzchni obszaru Ostoja Wkrzańska na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany o słabym borowaceniu. Nieco mniejszą powierzchnię (42 %) zajmują d-stany, w których pinetyzacja nie występuje. Borowaceniu średniemu uległo 5,7 % d-stanów. Brak d-stanów objętych mocnym borowaceniem.

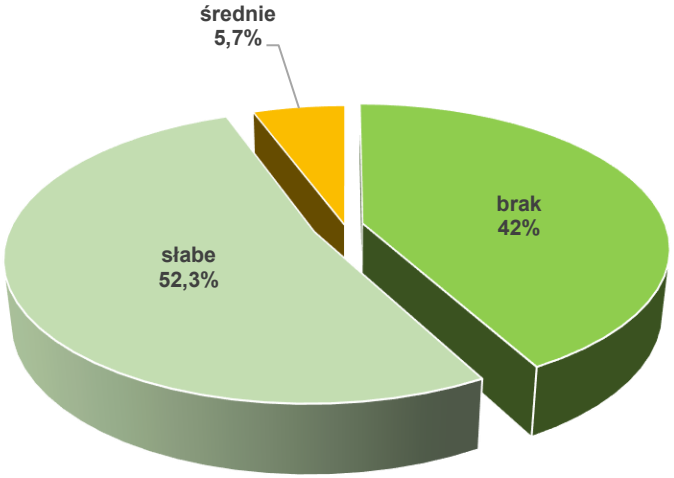

Rysunek 38. Borowacenie w granicach obszaru PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin[31]

Tabela 66. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
						Pom. Zach.		
Porosty								
	Chrobotek rodzaj	*Cladonia sp.*	OC	Bory, bory mieszane, lasy mieszane.				1
Mchy								
	Błotniszek wełnisty	*Helodium blandowii*	OS	Torfowiskach niskie i przejściowe, źródliska, olsy.				1
	Mszar krokiewkowaty	*Paludella squarrosa*	OS	Torfowiska niskie i przejściowe, wilgotne łąki.				1
	Torfowiec nastroszony	*Sphagnum squarrosum*	OC	Torfowiska wysokie, przejściowe i niskie.				1
	Torfowiec rodzaj	*Sphagnum spp.*	OC	Torfowiska wysokie, przejściowe i niskie.				1
Paprotniki								
1.	Długosz królewski	*Osmunda regalis*	OS	Bory bagienne, lasy bagienne, olsy, torfowiska, brzegi jezior i rowów.	VU	V		1
Rośliny nasienne								
1.	Bagno zwyczajne	*Ledum palustre*	OC	Wilgotne bory i lasy sosnowe, torfowiska, bory bagienne.				1
2.	Bażyna czarna	*Empetrum nigrum*	OC	Zbiorowiska leśne z sosną zwyczajną i brzozami, zarówno w kompleksach		R		1

[31] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PL	Listy regionalne	Nie podlega odstępstwom*	Źródło informacji
						Pom. Zach.		
				borów na ubogich glebach jak i na glebach torfowych, w borach i brzezinach bagiennych.				
3.	Cis pospolity	*Taxus baccata*	OC	Lasy, lasy mieszane.		R		1
4.	Kocanki piaskowe	*Helichrysum arenarium*	OC	Murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, świetliste zarośla, dąbrowy i bory, również na odłogach, nieużytkach i przydrożach.				1
5.	Kukułka plamista	*Dactylorhiza maculata*	OC	Lasy łęgowe, olsy, torfowiska, podmokłe łąki.		V		1
6.	Naparstnica zwyczajna	*Digitalis grandiflora*	OC	Świetliste lasy.				1
7.	Rosiczka okrągłolistna	*Drosera rotundifolia*	OS	Torfowiska, bory bagienne, wilgotne wrzosowiska, brzegi dystroficznych jezior.	NT	I		1
8.	Wiciokrzew pomorski	*Lonicera periclymenum*	OC	Świetliste lasy (gdzie rośnie jako podszyt), zarośla i zbiorowiska okrajkowe.				1
9.	Wrzosiec bagienny	*Erica tetralix*	OS	Torfowiska, bory bagienne, wilgotne wrzosowiska.	VU	V		1

***** gatunki oznaczone cyfrą (3) w załącznikach nr 1 i 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt. 1

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

Listy regionalne:

Pom. Zach. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym

Źródło informacji:

1 – waloryzacja przyrodnicza N-ctwa

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt[32]

[32] Gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

Tabela 67. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochrony	Występowanie	Kategoria wg PCKZ	Kategoria wg CZ/CLPP	Gatunki z Zał. II lub IV DS. lub Zał. I DP	Źródło informacji
Bezkręgowce								
1.	Pijawka lekarska	*Hirundo medicinalis*	OC	Płytkie zbiorniki wodne o mulistym dnie.	VU	VU		1
Ptaki								
1.	Bielik	*Haliaeetus albicilla*	OS	Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.			T	1
2.	Rybołów	*Pandion haliaeetus*	OS	Preferuje skraje starych borów sosnowych, w sąsiedztwie rzek, jezior, stawów hodowlanych.		VU	T	1
3.	Sokół wędrowny	*Falco peregrinus*	OS	Lasy w pobliżu wód ze starymi, wysokimi drzewami; często zasiedla także tereny zurbanizowane		VU	T	1
Ssaki								
1.	Bóbr europejski	*Castor fiber*	OC	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.			T	1

Objaśnienia:
OS – ochrona ścisła
OC – ochrona częściowa
PCKZ – „Polska Czerwona Księga Zwierząt": ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki najmniejszej troski;
CZ – „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce" (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.): EX – wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – silnie zagrożone; VU – umiarkowanie zagrożone; NT – bliskie zagrożenia; LC – najmniejszej troski; DD – o statusie słabo rozpoznanym;
CLPP – Czerwona lista ptaków Polski" (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.): RE – wymarłe regionalnie; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone; NT – bliskie zagrożenia;
T – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Zał. II DS., Zał. I DP)
\+ - gatunki zwierząt z Zał. IV DS
Źródło informacji:
1 – dane (waloryzacja przyrodnicza) N-ctwa Trzebież

Przedmioty ochrony:

Tabela 68. Obszar Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym)

Kod	Nazwa gatunku	Populacja w obszarze			Ocena obszaru			
		Typ*	Wielkość		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
			min	maks				
Gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000								
A122	Derkacz *Crex crex*	r	25	30	C	B	C	**C**
A075	Bielik *Haliaeetus albicilla*	r	5	7	C	C	C	**C**
A073	Kania czarna *Milvus migrans*	r	1	3	C	B	C	**C**
A074	Kania ruda *Milvus milvus*	r	10	14	B	B	C	**B**
A094	Rybołów *Pandion haliaetus*	r	1	2	C	B	C	**C**

* r – wydające potomstwo

3.5.2. Grunty przeznaczone do zalesienia

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 r., poz.1839):

§ 3. 1. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

(...)

90) zalesienia:

a) pastwisk lub łąk, na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art.16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,

b) nieużytków na glebach bagiennych,

c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy;

91) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90.

Nadleśnictwo Trzebież nie posiada gruntów przeznaczonych do zalesienia.

3.5.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej

Plan urządzenia lasu potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji, nie jest więc podstawą ich realizacji. Plan urządzenia lasu nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Plan urządzenia lasu nie zawiera więc elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie infrastruktury technicznej.

3.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W lokalnych warunkach zatrudnienie w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych, jak również z przetwórstwem drewna, ma duże znaczenie. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością zwolnień w wielu firmach związanych z przetwórstwem drewna.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu* poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest dość duży.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urządzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, plastyki, metale – w meblarstwie, czy węgiel

– w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądany, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

3.7. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębnego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana, w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych, właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- stosowanie w trakcie odnowień składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

4. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

Wyniki przewidywanego oddziaływania projektu *Planu* na środowisko, z uwzględnieniem ocen oddziaływania określonych grup wskazań gospodarczych i łącznej oceny wynikowej, zestawiono w tabeli A „Macierz przewidywanego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa” (część tabelaryczna *Prognozy*).

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie obowiązujących w Lasach Państwowych zarządzeń i instrukcji.

- **Różnorodność gatunkowa**

W lasach Nadleśnictwa Trzebież występuje wiele gatunków drzew i krzewów, spośród których 22 pełni rolę gatunków panujących w drzewostanach. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podszytach.

Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy więc realizować tak, by wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

Gatunki panujące w Nadleśnictwie Trzebież

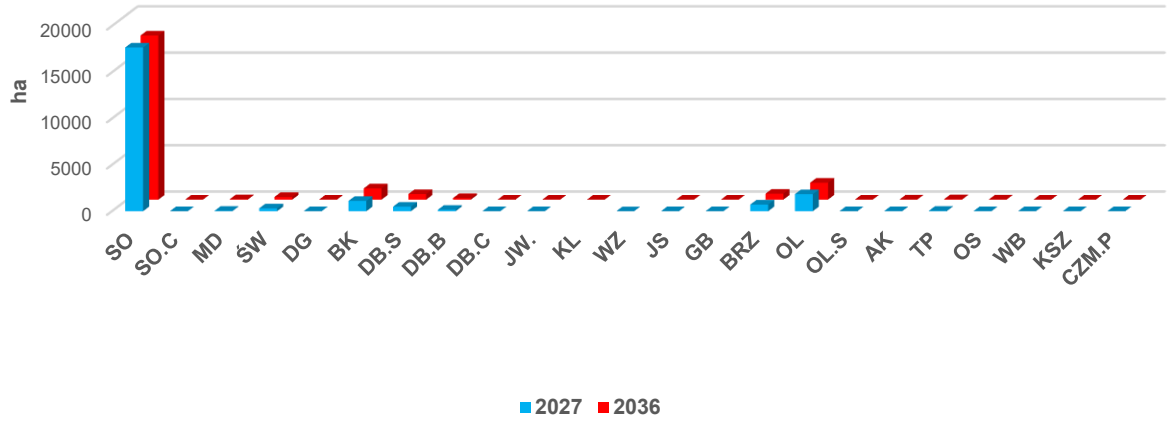

Rysunek 39. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego *Planu*

Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Trzebież

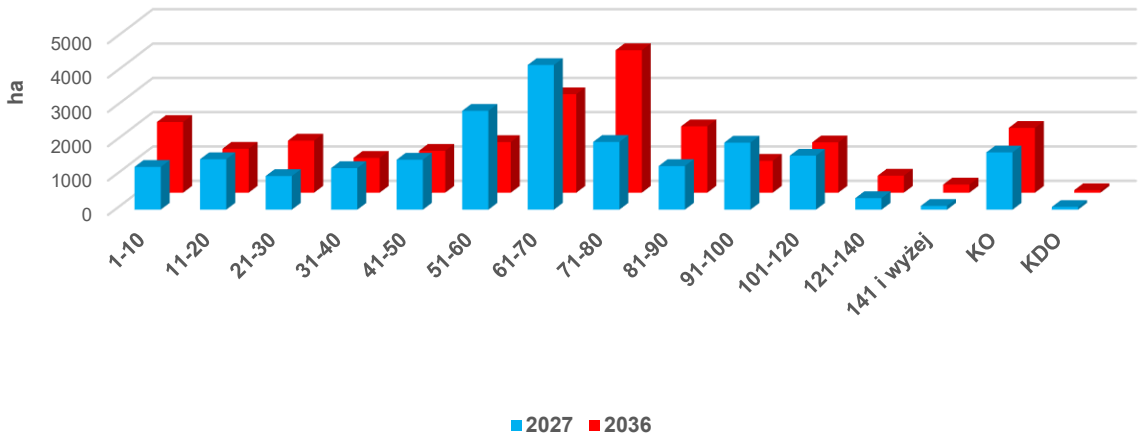

Rysunek 40. Struktura wiekowa drzewostanów na początku i na końcu obowiązywania obecnego *Planu*

Oceniając typy drzewostanów i przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw można stwierdzić, że uwzględnione zostały wszystkie lasotwórcze gatunki drzew leśnych występujące naturalnie w zasięgu Nadleśnictwa. *Plan* zaleca, by podczas planowania składów gatunkowych odnowień wziąć pod uwagę zainwentaryzowane siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Zapisy planu urządzenia lasu przyczyniają się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków i przez to przyczyni się do ich zachowania.

- **Różnorodność genetyczna**

W *Planie* zamieszczono wykazy i zestawienia bazy nasiennej Nadleśnictwa Trzebież. Rozbudowana baza nasienna, a ponadto ochrona populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt wpłynie pozytywnie na różnorodność genetyczną.

- **Różnorodność ekosystemów**

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie trwałości lasów, w tym lasów łęgowych i olsów,
- pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności.

Dla siedlisk przyrodniczych położonych w obszarach Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO), oraz dla części siedlisk przyrodniczych poza tymi obszarami przyjęto TD, orientacyjne składy upraw oraz rodzaje rębni zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia Nr 1/2009 z dnia 23.11.2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie, a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Leśne siedliska przyrodnicze

Na gruntach N-ctwa Trzebież zidentyfikowano 7 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Szczegółowe wyniki inwentaryzacji zamieszczono w „Programie ochrony przyrody". Sposób zagospodarowania przyjęty dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych przedstawiają tabele i diagramy.

W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

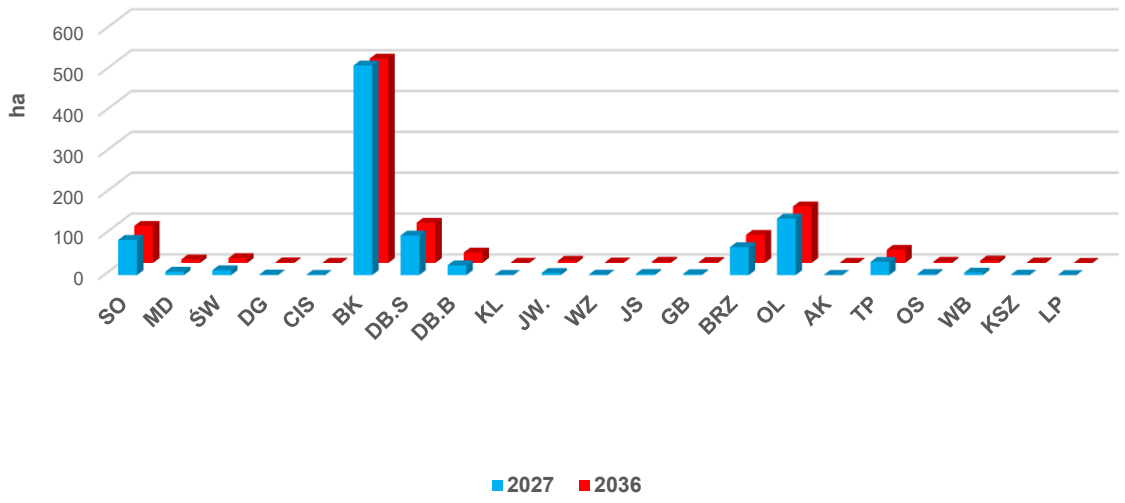

Rysunek 41. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Najwyższy udział buka w drzewostanach leśnych siedlisk przyrodniczych jest odzwierciedleniem powierzchniowej dominacji buczyn (kwaśnych i żyznych) w zasięgu Nadleśnictwa. W wyniku realizacji zapisów *Planu*, po 10 latach, można założyć, że udział buka jak i pozostałych gatunków pozostanie na bardzo zbliżonym poziomie.

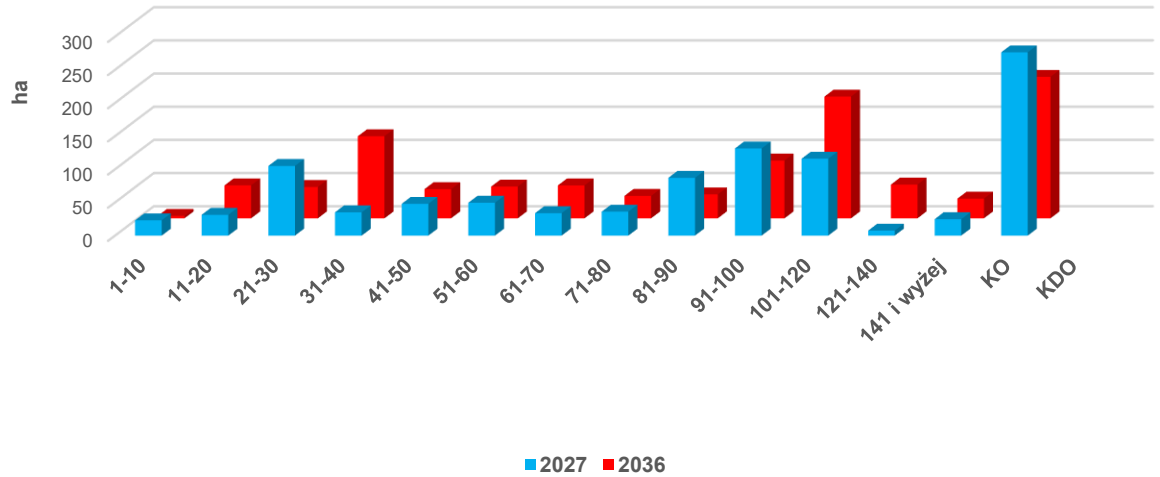

Rysunek 42. Struktura wiekowa drzewostanów na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

W drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych najwyższy udział mają obecnie drzewostany w KO (klasa odnowienia), zauważalnie wysoki jest także udział d-stanów w przedziale 21-30 i 91-120 lat. Na końcu okresu objętego planowaniem najwyższy udział, mimo nieznacznego spadku powierzchni, nadal będą miały d-stany w KO. Równie wysoki udział stanowić będą d-stany w przedziale 101-120 oraz 31-40 lat.

Analiza oddziaływania ustaleń projektu *Planu* na leśne siedliska przyrodnicze występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Trzebież została omówiona w poniższych zestawieniach.

Analiza oddziaływania ustaleń projektu *Planu* na siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, a występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Trzebież, przedstawiona została oddzielnie w tabeli B „Przewidywany wpływ planowanych wskazań gospodarczych na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 (siedliska przyrodnicze, zwierzęta, rośliny)" (część tabelaryczna *Prognozy*).

Tabela 69. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000

Lp.	Kod	Pow. ogólna siedlisk	Rodzaje planowanych zadań				Brak zadań (w tym grunt nieleśny)	Przewidywany wpływ
			Odnowienia	Piel. drzewo-stanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
		powierzchnia w ha						
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1.	**9110**	303,66	33,83	297,12	-	134,73	22,99	+
2.	**9130**	260,84	12,26	231,80	-	63,58	14,35	+
3.	**9160**	71,66	2,35	25,54	-	18,17	99,08	+
4.	**9190**	81,91	4,98	45,75	-	10,93	29,73	+
5.	**91D0***	65,96	-	-	-	-	70,28	+
6.	**91E0***	84,79	-	1,74	-	-	131,55	+
7.	**91F0**	7,93	-	2,97	-	-	10,98	+
Razem			53,42	604,92	-	227,41	378,96	+

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym
**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: PIEL, CW, CP, TW, TP
+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,
0 (zero) – wpływ obojętny,
– (minus) – wpływ ujemny, negatywny.

Suma powierzchni objętej wskazaniami gospodarczymi (w tym z zapisem BRAK WSKAZAŃ) jest wyższa od sumy ogólnej powierzchni siedlisk zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie, co wynika z faktu, że część siedlisk zainwentaryzowanych zostało punktowo, zajmują więc tylko część

powierzchni wydzielenia, natomiast zabiegiem objęta jest powierzchnia całego wydzielenia, w którym stwierdzono siedlisko. Ponadto do jednego wydzielenia może być zaprojektowanych kilka wskazań np. RB III, ODN-ZŁOŻ.

O wybraniu konkretnej rębni dla danego siedliska decydują:

- typy siedliskowe lasu i docelowe typy drzewostanu ustalone na Naradzie Wstępnej, a przyjęte zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia nr 1/2009 z dnia 23.11.2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie, a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (dla siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w obszarach Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej SOO oraz dla części siedlisk przyrodniczych poza tymi obszarami);
- potrzeby hodowlane;
- uzyskanie właściwego składu gatunkowego odpowiedniego do typu siedliskowego lasu, przyspieszającego przywracanie naturalnego stanu siedliska oraz zachowanie trwałości lasu.

Sposób wykonania konkretnych rębni ustalany jest na etapie wykonawstwa, na podstawie Zasad Hodowli Lasu, z uwzględnieniem zapisów zawartych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

Zestawienie struktury i funkcji leśnych siedlisk przyrodniczych przedstawione w formie tabeli w programie ochrony przyrody jest wyciągiem z: wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w specjalnych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 oraz weryfikacji siedlisk przyrodniczych w N-ctwie. Podczas prac taksacyjnych nastąpiła zmiana adresów leśnych oraz powierzchni części drzewostanów, dlatego też dane te wymagały aktualizacji. *Plan* nie zawiera informacji o strukturze stanu każdego z płatów siedlisk przyrodniczych, nie jest więc możliwe wykonanie analizy przyczyn uznania stanu za nieoptymalny.

Należy zauważyć, że na podstawie art. 52, pkt 1 *Ustawy OOŚ,* „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko (…) powinny być (…) dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (…).

Wnioski wynikające z analizy powierzchni zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi przedstawiono poniżej.

Kwaśne buczyny (9110)

Siedlisko to charakteryzuje się dominacją buka oraz minimalnym udziałem dębu bezszypułkowego i szypułkowego. Występująca w drzewostanie w dużym udziale sosna stanowi gatunek niepożądany. Zachowanie tego siedliska przyrodniczego we właściwym stanie ochrony (wymóg Natura 2000) polega w szczególności na zachowaniu w dobrym stanie gatunku typowego, jakim dla tego siedliska jest buk. Drzewostany bukowe wymagają zabiegów hodowlanych w całym okresie życia.

Kwaśne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 303,66 ha. Zaplanowane zadania dotyczące pielęgnacji na 297,12 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko przyczynią

się pozytywnie do jego zachowania. Planowanie rębni złożonych w na łącznej powierzchni 134,73 ha wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów bukowych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 22,99 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się typowym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębów oraz lipy. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony wymaga stosowania podobnych zabiegów, jak przy kwaśnej buczynie.

Żyzne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 260,84 ha. Zaplanowane zadania z zakresu pielęgnacji na 231,80 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko będą miały pozytywny wpływ na jego zachowanie. Planowanie rębni złożonych na łącznej powierzchni 63,58 ha wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów bukowych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 14,35 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Grąd subatlantycki (9160)

Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje lasy liściaste z udziałem i dynamicznym rozwojem graba – typowy grąd subatlantycki to las dębowo-grabowy lub bukowo-dębowo-grabowy, zazwyczaj o skąpym runie.

Grąd subatlantycki zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 71,66 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnowania – 25,54 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni złożonych na 18,17 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Wydzielenia z siedliskiem o łącznej powierzchni 94,76 ha pozostawiono bez wskazań gospodarczych, a 4,32 ha stanowią grunty nieleśne, dla których *Plan* nie zawiera wskazań.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane

na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych powinny polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 81,91 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnacji – 45,75 ha powierzchni drzewostanów. Planowanie rębni złożonych na 10,93 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 29,73 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska, a właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Bory i lasy bagienne (91D0)

Siedlisko obejmuje ubogie w gatunki lasy iglaste (rzadziej liściaste), występujące lokalnie na wilgotnych podłożach torfowych. Siedlisko jest rzadkie, ale silnie zróżnicowane florystycznie, troficznie i klimatycznie. Drzewostan jest budowany przez nieliczne gatunki i najczęściej są to: sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, świerk pospolity *Picea abies*, brzoza omszona *Betula pubescens* i olsza czarna *Alnus glutinosa*.

Siedlisko zinwentaryzowano na łącznej powierzchni 65,96 ha. Wydzielenia z siedliskiem o łącznej powierzchni 67,33 ha pozostawiono bez wskazań gospodarczych, a 2,95 ha stanowią grunty nieleśne, dla których *Plan* nie zawiera wskazań.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0)

Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, związane z przepływem wody, umiejscowione wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, jak również związane z wypływem wód podziemnych (źródliskowe lasy olszowe). Drzewostan tworzy przeważnie olsza, niekiedy z udziałem jesionu.

W warunkach Nadleśnictwa łęgi zidentyfikowano w drzewostanach na łącznej powierzchni 84,79 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnacji drzewostanów – 1,74 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 129,61 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko, a 1,94 ha stanowią grunty nieleśne, dla których *Plan* nie zawiera wskazań.

Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska, a właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0)

Siedlisko obejmuje wilgotne lasy dębowo-wiązowo-jesionowe będące pod wpływem ruchomych wód, przede wszystkim zalewów lub spływów powierzchniowych oraz rzadziej zmian poziomu wód gruntowych. Siedlisko reprezentuje roślinność związaną z dolinami średnich i dużych rzek. Drzewostan budujący siedlisko jest wielogatunkowy, jednak najczęściej i obficie występują w nim gatunki takie jak: dąb szypułkowy *Quercus robur*, wiąz pospolity *Ulmus minor* i jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*. Ważną cechą dla identyfikacji siedliska jest stała obecność wiązu pospolitego *Ulmus minor* i wiązu szypułkowego *U. laevis* oraz klonu polnego *Acer campestre*.

Łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 7,93 ha. Wskazaniami związanymi z pielęgnowaniem drzewostanów objęto 2,97 ha powierzchni, na której zinwentaryzowano siedlisko. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 10,98 ha drzewostanów.

Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska, a właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

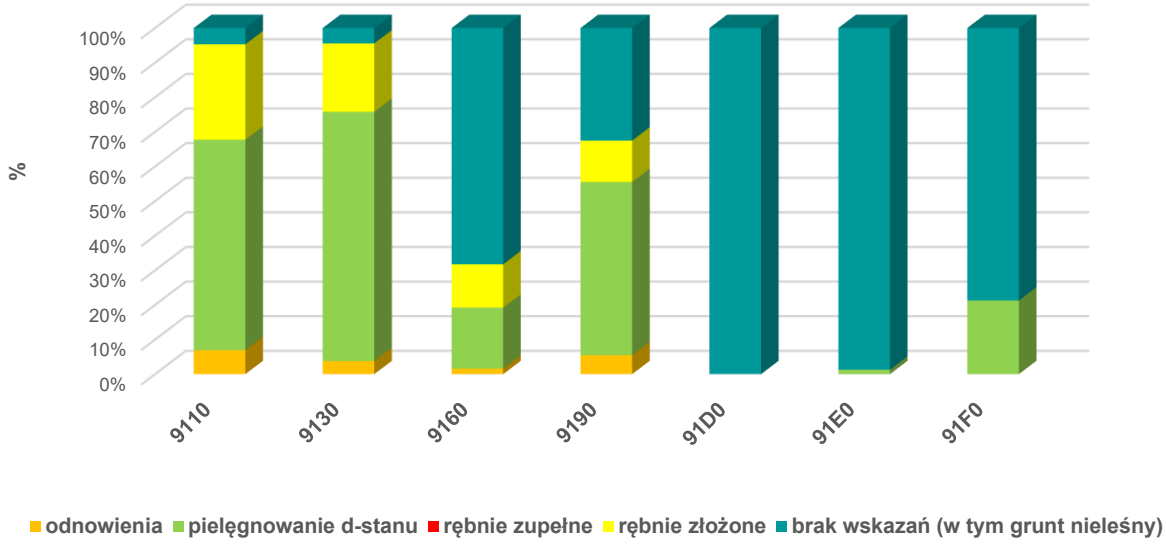

Rysunek 43. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania głównego i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze

- **Nieleśne siedliska przyrodnicze**

Na gruntach Nadleśnictwa Trzebież zidentyfikowano 6 typów nieleśnych siedlisk przyrodniczych. Dokładną lokalizację oraz parametry wynikające z inwentaryzacji zamieszczono w programie ochrony przyrody.

W programie znalazły się również ramowe wskazania dotyczące ochrony tych siedlisk. Planowane zabiegi gospodarcze w drzewostanach położonych w sąsiedztwie nieleśnych siedlisk przyrodniczych nie powinny negatywnie wpłynąć na ich stan zachowania.

- **Grunty do naturalnej sukcesji**

W *Planie* do naturalnej sukcesji przeznaczono 71 wydzieleń o łącznej powierzchni 178,75 ha. Są to głównie grunty na siedliskach bagiennych i wilgotnych, jak również niewielkie odkryte powierzchnie, ważne dla zachowania różnorodności biologicznej.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi

Plan urządzenia lasu nie zawiera propozycji zadań mających znaczący wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zapisy *Planu*, a w szczególności programu ochrony przyrody, mogą się jednak przydać Nadleśnictwu przy projektowaniu miejsc turystyczno – rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, oznaczaniu osobliwości przyrodniczych, edukacji przyrodniczo-leśnej, itp.

Pogodzenie funkcji środowiskowej, społecznej i gospodarczej jest niezbędne we współczesnym gospodarowaniu lasem. Lasy mogą być wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne z jednoczesnym prowadzeniem gospodarki leśnej. Rosnące zapotrzebowanie na drewno, wzrost potrzeb ochrony krajobrazu, zwiększająca się świadomość społeczeństwa związana ze zdrowiem oraz coraz większy wpływ funkcji rekreacyjnej lasu doprowadzają do konieczności partycypacji społecznej związanej z prowadzoną gospodarką leśną. Wymaga to modyfikacji w sposobie gospodarowania lasami. Aby wypracować racjonalny kompromis konieczne jest nieschematyczne podejście do wszystkich drzewostanów, są to działania wymagające dużej wiedzy.[33]

Na terenie Nadleśnictwa Trzebież wyznaczono lasy o wiodącej funkcji społecznej o ogólnej powierzchni 4129 ha obejmujące tereny leśne w leśnictwach: Nowe Warpno (wokół miejscowości Nowe Warpno – Miroszewo), Pienice (wokół miejscowości Trzebież), Mazańczyce i Drogoradz (przy miejscowości Drogoradz), Turznica (wokół miejscowości Uniemyśl, Niekłończyca, Dębostrów i Police – Jasienica), Siedlice (wokół Polic, Trzeszczyna, Przęsocina, Siedlic do Pilchowa), Tanowo (wokół Pilchowa, Tanowa i przy obwodnicy oraz wokół Bartoszewa i Sławoszewa) i Dobra (wokół miejscowości Dobra, Wołczkowo, Dołuje i Buk) oraz skupiające tereny wokół Szczecina (obszar leśnictwa Tanowo, Siedlice, Dobra).

W lasach o wiodącej społecznej prowadzenie gospodarki leśnej ukierunkowane jest na zachowanie ich charakteru oraz utrzymanie walorów krajobrazowych lasu. Preferowane jest stosowanie rębni złożonych z długim okresem odnowienia oraz umiarkowanym i rozłożonym w czasie poborem miąższości.

Zaprojektowane wskazania gospodarcze dla lasów o wiodącej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Trzebież uzyskały pozytywną opinię przedstawicieli lokalnej społeczności (członków Zespołu Lokalnej Współpracy).

[33] Szymanek W. 2024. *Planowanie przestrzenne w urządzaniu lasu*.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny i grzyby, w szczególności na gatunki chronione

Analizę wpływu zapisów *Planu* na zwierzęta, rośliny i grzyby (w szczególności na gatunki chronione) wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano. Wyniki analizy zestawione zostały w tabeli C „Przewidywany wpływ planowanych wskazań gospodarczych na chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów (ochrona ścisła i częściowa), niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000" (część tabelaryczna *Prognozy*).

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

W wydzieleniach z gniazdami gatunków objętych ochroną strefową oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W strefie ochrony okresowej w drzewostanach zabiegi dotyczą głównie pielęgnacji (482,89 ha). Na pow. 338,45 ha na gruntach leśnych nie zaprojektowano wskazań gospodarczych, a 29,78 ha stanowią grunty nieleśne. Na pow. 110,60 ha zaplanowano rębnie złożone, a rębnię zupełną przewidziano w dziewięciu wydzieleniach na powierzchni 23,29 ha. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* podano informację, że należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07. dla bielika, sokoła wędrownego, 1.03. – 31.08. dla kani czarnej, kani rudej, orlika krzykliwego i rybołowa) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Program ochrony przyrody wymienia inne gatunki zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w tym występujące w zasięgu Nadleśnictwa Trzebież, co do których brak dokładnej lokalizacji, jak również gatunki pospolicie występujące w całym Nadleśnictwie.

Rozplanowanie poszczególnych działań gospodarczych na cały obszar Nadleśnictwa, a więc brak tak czasowej, jak i powierzchniowej koncentracji czynności gospodarczych w jednym miejscu, powoduje rozproszenie ryzyka negatywnego oddziaływania na siedliska i populacje zwierząt. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach czynności mają stosunkowo niewielki wpływ na populacje gatunków związanych z lasem. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej kilka do kilkunastu dni. Sprzyja to także utrzymaniu populacji gatunków związanych z lasami. Mimo możliwego niekorzystnego wpływu zabiegów na pojedyncze stanowiska cennych gatunków, plan urządzenia lasu nie oddziałuje długookresowo negatywnie na stan całych populacji chronionych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk.

Plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych, w tym jeziorach, bagnach, użytkach ekologicznych, rolach, pastwiskach i zabudowaniach. W związku z powyższym zapisy planu nie mają wpływu na gatunki zwierząt związanych z gruntami nieleśnymi.

Zagadnienia ochrony zwierząt ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem bogactwa gatunkowego. Spośród nich można wymienić:

- należy przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych obowiązujących w strefach ochrony gatunków chronionych (np. strefy ochrony wokół gniazd);
- monitorowanie stanowisk gatunków chronionych;
- pozostawiać drzewa dziuplaste (z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia). W drzewostanach sosnowych, w miarę potrzeb zaleca się rozwieszanie skrzynek lęgowych, w tym skrzynek dla nietoperzy. Skrzynki dla nietoperzy należy koncentrować na skraju lasu, oraz w pobliżu skraju bagien, zrębów i upraw.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych cennych gatunków zwierząt.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się pospolite, chronione gatunki roślin i grzybów podlegające ochronie częściowej lub będące gatunkami cennymi, dla których Program ochrony przyrody nie podaje szczegółowej lokalizacji stanowisk. Gatunki te to m. in.: rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*, brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*. Rośliny te często rosną w wydzieleniach leśnych, zatem osobniki mogą ulec zniszczeniu podczas wykonywania zabiegów gospodarczych.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania zapisów *Planu* na całe populacje pospolicie występujących gatunków.

Zagadnienia ochrony roślin ujęto w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem różnorodności ekosystemów. Spośród nich można wymienić:

- podnoszenie wiedzy przyrodniczej wśród pracowników służby leśnej w Nadleśnictwie;
- monitorowanie stanowisk gatunków chronionych;
- wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych tak, by nie szkodziły one gatunkom chronionym.

Leśniczy podczas projektowania szlaków zrywkowych (ciągów technologicznych) na etapie sporządzania szacunków brakarskich ma obowiązek uwzględnić wszystkie elementy związane z ochroną przyrody, w tym rzadkie i chronione rośliny. Stanowiska tych gatunków zaznacza na szkicu powierzchni manipulacyjnej, w której będzie wykonywane pozyskanie. Przy użytkowaniu rębnym pozostawia się biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu. Taki sposób przygotowywania powierzchni pozwoli ochronić nie tylko te gatunki, których stanowiska są znane i opisane w programie ochrony przyrody, ale również nowe stanowiska roślin.

4.1.4. Oddziaływanie na wodę

Jednym z podstawowych czynników decydujących o trwałości lasów, pozostających w zakresie wpływu *Planu* na gospodarkę leśną, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach.

Kategorię ochronności podano w opisach taksacyjnych i zaznaczono na odpowiednich mapach tematycznych.

W *Planie*, w drzewostanach położonych bezpośrednio przy ciekach i zbiornikach wodnych, w których istnieją warunki do odnowienia naturalnego, planowano rębnie złożone, natomiast na słabszych siedliskach, podczas stosowania rębni zupełnej (Ib), zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.

Ponadto w programie ochrony przyrody zaleca się:

- poprawę stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez:

- utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów bagien, jezior, rzek;

- zachowanie istniejących torfowisk;

- niestosowanie cięć zupełnych w obrębie siedlisk bagiennych (wszystkie Bb, BMb, LMb oraz Ol w 3 stopniu uwilgotnienia) i w pasie szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych;
- ograniczenie cięć zupełnych w strefie buforowej o szerokości jednej wysokości drzewostanu wokół wydzieleni taksacyjnych ze zdiagnozowanym siedliskiem bagiennym (wszystkie Bb, BMb, LMb oraz Ol w 3 stopniu uwilgotnienia).

Powyższe nie dotyczy sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.

W miejscach tych zaleca się pozostawianie naturalnych stref ekotonowych lub ich tworzenie poprzez sadzenie krzewów – w razie ich braku, oraz pielęgnowanie.

4.1.5. Oddziaływanie na powietrze

Biorąc pod uwagę charakter zaplanowanych prac w Nadleśnictwie, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu mogła mieć negatywny wpływ na stan powietrza atmosferycznego. Zachowanie zasobów leśnych jest jednym z podstawowych celów gospodarowania. Realizacja założeń planu w żadnym wypadku nie powoduje zmniejszenia leśnych zasobów ani zarazem ich możliwości związanych z pochłanianiem dwutlenku węgla. Wręcz przeciwnie, można uznać, że zabiegi *Planu* poprawiające stan lasów, równocześnie polepszają stan powietrza, który w dużym stopniu zależy od produkcji tlenu oraz pochłaniania dwutlenku węgla.

4.1.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Jedyne działania mogące wpływać na powierzchnię ziemi to przygotowanie gleby pod odnowienia na zrębach. Wycięcie drzewostanów na powierzchniach zrębowych mogłoby powodować

nasilenie erozji tylko na terenach silniej urzeźbionych, które w obszarze nadleśnictwa spotykane są rzadko. Krótkookresowe pozbawienie roślinności (dla każdego zrębu zaplanowano odnowienie lasu) na rozproszonych powierzchniach nie wpłynie negatywnie na stan gleby. Utrzymanie roślinności leśnej, będące podstawowym założeniem planu urządzenia lasu, sprzyja zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej oraz jest głównym zabezpieczeniem gleby przed erozją. Analizując wpływ założeń *Planu* na powierzchnię ziemi można stwierdzić brak znacząco negatywnego oddziaływania.

4.1.7. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki zrywkowe, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej poprzez sporządzenie wykazu cięć użytków rębnych na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza w wyborze drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych podczas wykonywania planu cięć kierowano się postulatami zawartymi w Zasadach Hodowli Lasu (2023), w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Postulaty te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych ograniczono głównie do:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, na siedliskach borowych, jak również na siedliskach silnie zachwaszczonych;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi;
- innych drzewostanów, w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest utrudnione.

W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, takich jak drogi leśne, rowy, itp. W drzewostanach użytkowanych rębniami zupełnymi planowano do pozyskania 95% miąższości. Leśniczy na etapie wykonawstwa pozostawia fragment starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu (ok. 5%) w formie kęp lub grup drzew do naturalnej śmierci. W przypadku cięć uprzątających w rębniach złożonych odpowiedni % miąższości do pozyskania planowano zgodnie z potrzebami na gruncie. W programie ochrony przyrody zwraca się uwagę na kształtowanie strefy ekotonowej. W związku z powyższym zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego w bezpośrednim sąsiedztwie użytków rolnych, ważniejszych dróg publicznych, bagien, zbiorników i cieków. Ponadto należy dążyć do tego, aby strefy ekotonowe były maksymalnie wypełnione przez roślinność zielną, krzewy i drzewa w układzie pionowym i poziomym.

Do poprawy atrakcyjności krajobrazowej przyczyniają się także prace związane z dostosowaniem drzewostanów do warunków siedliskowych. Przebudowa litych drzewostanów iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego, ma pozytywny wpływ na walory krajobrazowe.

Realizacja użytkowania rębnego ma ponadto bezpośredni wpływ na strukturę wiekowo-przestrzenną. Planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do urozmaicenia kompleksów leśnych, dzięki czemu ograniczy się powstawanie monokultur jednowiekowych i jednogatunkowych.

4.1.8. Oddziaływanie na klimat

Realizacja zadań zwartych w *Planie* nie powoduje zmian klimatu. Zabiegi przeprowadzane w lasach, których celem jest zachowanie ciągłości lasów mogą wpływać tylko na krótko- i średnioterminową zmianę mikroklimatu lokalnego, jedynie w miejscach wykonywanych zrębów i ich najbliższej okolicy.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na stan klimatu.

4.1.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzanej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębnego i przedrębnego oraz ustalaniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Tak prowadzona gospodarka leśna powinna pozostawić zasoby leśne dla przyszłych pokoleń w stanie lepszym niż dotychczas.

Na tej podstawie można przyjąć, że plan urządzenia lasu ma pozytywny wpływ na kształtowanie się zasobów naturalnych.

4.1.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Na gruntach Nadleśnictwa Trzebież występują następujące dobra kultury materialnej:

Tabela 70. Wykaz obiektów kultury materialnej

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Zabieg	Przewidywany wpływ
1.	Stanowiska archeologiczne	Dobra Oddz.: 867j	Obozowisko z epoki kamienia – mezolitu kultury maglemoskiej Nr rej.: A1306 z 7.06.1996 r. (decyzja: DZ-4200/24/0/96)	TP	0
2.		Dobra Oddz.: 878j	Cmentarzysko birytualne, kurhanowe, z epoki brązu Nr rej.: 740 z 18.12.1972 r. (decyzja: Kl.I.6801/29/72)	-	brak
3.		Dobra Oddz.: 898d	Osada kultury łużyckiej z epoki brązu w pobliżu miejscowości Bezrzecze Nr rej.: 707 z 10.11.1971 r.	-	brak

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Zabieg	Przewidywany wpływ
4.		Gunice Oddz.: 671g	Wykopaliska związane z osadnictwem paleolitycznym i wczesnomezolitycznym (AZP 27-4)	TP	0
5.		Gunice Oddz.: 705h	Wczesnośredniowieczne grodzisko położone na półwyspie dawnego jeziora zalewowego (obecnie łąki). Nr rej.: 709 z 10.11.1971 r. (decyzja: Kl.I.6801/39/71)	-	brak
6.	Park	Pienice Oddz.: 57a	Park pałacowy założony w drugiej połowie XIX w. w miejscowości Brzózki nad Zalewem Szczecińskim Nr rej.: 862 z 26.07.01979 r. i A-16 z 25.10.2013 r.	BRAK WSK	+
7.		Gunice Oddz.: 653s	Park podworski Gunice o pow. 4,96 ha z początku XIX w., założony w stylu krajobrazowym. Nr rej.: A-207 z 20.05.2024 r. (numer decyzji: DZ.5130.09.2024.AR)	BRAK WSK	+
		Gunice Oddz.: 653t		-	brak
8.	Miejsca pamięci, miejsca historyczne, obiekty dawnej infrastruktury	Nowe Warpno 3m	Cmentarz ewangelicki	-	brak
9.		Nowe Warpno 5d	Cmentarz.	-	brak
10.		Nowe Warpno 24i	Cmentarz rodowy z 1898 r.	-	brak
11.		Nowe Warpno 25l	Cmentarz z drugiej połowy XIX w.	-	brak
12.		Drogoradz 345g	Pozostałości po dawnym cmentarzu – mogiła.	RB IIIA	0
13.		Gunice 653c	Cmentarz rodowy z przełomu XIX i XX w.	BRAK WSK	+
14.		Tanowo 789m	Poniemiecki cmentarz	BRAK WSK	+
15.		Siedlice 715m	Poniemiecki cmentarz	-	brak
16.		Tatynia 578a	Mogiła z 1946 r.	BRAK WSK	+
17.		Siedlice 827b	Pamiątkowy głaz nagrobny ku pamięci poety Hermana Lönsa z 1934 r.	CP	0
18.		Siedlice 830i	„Most Wilhelma Meyera” Kilkudziesięcioletni most.	CP	0
19.		Poddymin 368d	Plantacje borówek amerykańskich, założone przed II wojną światową.	TP	0
20.		Poddymin 385c		IIIAU	0

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
0 (zero) – brak znaczącego wpływu;
- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;
brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ

Niektóre spośród wymienionych obiektów znajdują się tylko w części wydzielenia. Planowane zabiegi gospodarcze powinny być wykonywane ze szczególnym uwzględnieniem tych miejsc.

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów nie mają wpływu na stan i zachowanie cennych zasobów kultury materialnej. W dalszym rozdziale *Prognozy* podano rozwiązania mające na celu ograniczenie wpływu planowanych zadań gospodarczych zawartych w *Planie.*

Krótka charakterystyka powyższych miejsc, szczegółowe dane w zakresie ich ochrony zamieszczona w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie tych obiektów na odpowiednich mapach tematycznych przyczyni się do utrwalenia wiedzy o występowaniu tego rodzaju dziedzictwa kulturowego na gruntach Nadleśnictwa.

4.1.11. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko

Syntetyczne zebranie ocen cząstkowych określonych dla poszczególnych elementów zawarte w poprzednich rozdziałach, pozwala na zbiorcze zestawienie wyników i dokonanie ogólnej oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest subiektywną oceną popartą wiedzą ekspercką autora *Prognozy*.

Macierz oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa zawarta jest w tabeli A części tabelarycznej prognozy.

Ogólna analiza oddziaływania ustaleń *Planu* pozwala stwierdzić, że **nie wpływa on znacząco negatywnie na środowisko** i poszczególne jego elementy. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie, krótkoterminowo i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregokolwiek elementu środowiska.

4.2 Oddziaływanie planu na prawne formy ochrony przyrody z wyjątkiem ochrony gatunkowej oraz obszarów Natura 2000

4.2.1. Oddziaływanie *Planu* na rezerwaty przyrody

Rezerwat przyrody „Świdwie”

Tabela 71. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Świdwie”

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ[1]
1	2	3	4	5	6
1.	485a	3,31	D-STAN	BRAK WSK	+
2.	485b	4,45	D-STAN	BRAK WSK	+
3.	485c	7,86	PS	-	brak
4.	485d	2,97	D-STAN	BRAK WSK	+
5.	485f	0,95	PS	-	brak
6.	485g	0,93	BAGNO	-	brak
7.	485h	0,77	R	-	brak

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ[1]
1	2	3	4	5	6
8.	485i	3,18	D-STAN	BRAK WSK	+
9.	485j	0,76	D-STAN	BRAK WSK	+
10.	485k	1,16	D-STAN	BRAK WSK	+
11.	485~a	0,21	DROGI L	-	brak
12.	486a	3,03	PS	-	brak
13.	486b	13,49	D-STAN	BRAK WSK	+
14.	486c	8,75	D-STAN	BRAK WSK	+
15.	486d	1,94	D-STAN	BRAK WSK	+
16.	486f	0,38	D-STAN	BRAK WSK	+
17.	486g	2,15	D-STAN	BRAK WSK	+
18.	486h	1,21	D-STAN	BRAK WSK	+
19.	486i	0,84	D-STAN	BRAK WSK	+
20.	486j	0,03	LINIA EN	-	brak
21.	486~a	0,40	DROGI L	-	brak
22.	486~b	0,21	ROWY	-	brak
23.	487b	0,74	D-STAN	BRAK WSK	+
24.	487c	0,59	D-STAN	BRAK WSK	+
25.	487d	1,82	D-STAN	BRAK WSK	+
26.	487g	0,52	D-STAN	BRAK WSK	+
27.	487h	5,63	D-STAN	BRAK WSK	+
28.	487j	0,32	D-STAN	BRAK WSK	+
29.	487k	7,72	D-STAN	BRAK WSK	+
30.	487~b	0,25	DROGI L	-	brak
31.	487~d	0,04	LINIE	-	brak
32.	488f	3,06	D-STAN	BRAK WSK	+
33.	488~b	0,10	DROGI L	-	brak
34.	488~c	0,01	LINIE	-	brak
35.	494a	1,00	D-STAN	BRAK WSK	+
36.	494b	3,46	D-STAN	BRAK WSK	+
37.	494c	10,84	D-STAN	BRAK WSK	+
38.	494d	1,14	D-STAN	BRAK WSK	+
39.	494f	9,01	D-STAN	BRAK WSK	+
40.	494g	2,30	D-STAN	BRAK WSK	+
41.	494h	0,93	D-STAN	BRAK WSK	+
42.	494~a	0,32	ROWY	-	brak
43.	494~b	0,05	L ENERG	-	brak
44.	495a	3,11	D-STAN	BRAK WSK	+
45.	495b	2,32	D-STAN	BRAK WSK	+
46.	495c	0,69	D-STAN	BRAK WSK	+
47.	495d	1,38	D-STAN	BRAK WSK	+
48.	495f	1,05	D-STAN	BRAK WSK	+
49.	495g	0,08	LINIA EN	-	brak
50.	495~a	0,12	LINIE	-	brak
51.	496a	2,98	D-STAN	BRAK WSK	+
52.	496c	2,28	D-STAN	BRAK WSK	+
53.	496g	3,77	D-STAN	BRAK WSK	+
54.	496j	0,06	LINIA EN	-	brak
55.	496~a	0,04	DROGI L	-	brak
56.	496~b	0,20	DROGI L	-	brak
57.	502a	1,98	D-STAN	BRAK WSK	+
58.	502b	2,16	D-STAN	BRAK WSK	+
59.	502c	3,10	D-STAN	BRAK WSK	+
60.	502g	1,32	D-STAN	BRAK WSK	+
61.	502~a	0,06	DROGI L	-	brak

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ[1]
1	2	3	4	5	6
62.	502~b	0,06	LINIE	-	brak
63.	502~c	0,06	LINIE	-	brak
64.	507a	6,09	D-STAN	BRAK WSK	+
65.	507b	4,51	D-STAN	BRAK WSK	+
66.	507~a	0,14	DROGI L	-	brak
67.	512a	3,26	D-STAN	BRAK WSK	+
68.	512b	1,91	D-STAN	BRAK WSK	+
69.	512c	1,90	D-STAN	BRAK WSK	+
70.	512d	2,65	D-STAN	BRAK WSK	+
71.	512h	0,90	D-STAN	BRAK WSK	+
72.	512i	2,99	D-STAN	BRAK WSK	+
73.	512j	1,40	D-STAN	BRAK WSK	+
74.	512m	1,41	D-STAN	BRAK WSK	+
75.	512n	3,10	D-STAN	BRAK WSK	+
76.	512r	0,02	ROWY W	-	brak
77.	512~a	0,40	LINIE	-	brak
78.	535d	1,06	D-STAN	BRAK WSK	+
79.	535g	1,68	PS	-	brak
80.	535h	0,34	BAGNO	-	brak
81.	535i	0,73	D-STAN	BRAK WSK	+
82.	535j	1,60	R	-	brak
83.	535k	3,46			
84.	535l		PS	-	brak
85.	535m	20,55	BAGNO	-	brak
86.	535~b	0,08	LINIE	-	brak
87.	560c	33,04	BAGNO	-	brak
88.	560d	0,86	D-STAN	BRAK WSK	+
89.	560n	0,91	D-STAN	BRAK WSK	+
90.	560o	0,46	D-STAN	BRAK WSK	+
91.	560p	4,04	D-STAN	BRAK WSK	+
92.	560~b	0,04	ROWY	-	brak
93.	585f	4,12	D-STAN	BRAK WSK	+
94.	585g	4,32	D-STAN	BRAK WSK	+
95.	585h	1,79	D-STAN	BRAK WSK	+
96.	585i	7,33	SUKCESJA	BRAK WSK	+
97.	585n	0,33	KANAŁ	-	brak
98.	585o	0,53	URZ WOD	-	brak
99.	585~b	0,20	LINIE	-	brak
100.	585~c	0,23	LINIE	-	brak

[1] symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:
+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;
0 (zero) – wpływ obojętny;
- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;
brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Wydzielenia obejmujące grunty leśne na obszarze rezerwatu pozostawiono bez wskazań gospodarczych, w związku z czym *Plan* będzie mieć pozytywny wpływ na cel i przedmiot ochrony. W *Planie*, a dokładnie w programie ochrony przyrody, zestawiono zadania ochronne wynikające z ustanowionego dla rezerwatu przyrody planu ochrony.

4.2.2. Oddziaływanie *Planu* na istniejące pomniki przyrody

Zabiegi gospodarcze zaplanowane w wydzieleniach, w których występują pomniki przyrody wynikają z potrzeb drzewostanów. Zaleca się monitorowanie stanu zachowania drzew będących uznanymi pomnikami przyrody i w zależności od potrzeb, po uzgodnieniu z organem ochrony przyrody podjęcie odpowiednich działań ochronnych. Nie należy wprowadzać istotnych zmian w bezpośrednim otoczeniu drzew pomnikowych – zaleca się pozostawiać biogrupy z drzewami pomnikowymi. Nie należy niszczyć roślinności epifitycznej, nie składować pozostałości zrębowych i innych odpadów w promieniu 10 m. od drzewa. Drzew pomnikowych nie należy wycinać, uszkadzać, należy je pozostawiać na pniu, aż do naturalnego ich rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu.

Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych tych obiektów wpłynie pozytywnie na stan ich ochrony oraz popularyzacji.

4.2.3. Oddziaływanie *Planu* na istniejący zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Na terenie Nadleśnictwa Trzebież ustanowiono 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Tabela 72. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
BRAK WSK	378,68	+3
Grunty nieleśne	44,05	brak

***** symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:
+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;
0 (zero) – wpływ obojętny;
- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;
brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ;
1- oddziaływanie krótkoterminowe;
2- oddziaływanie średnioterminowe;
3- oddziaływanie długoterminowe.

Wydzielenia obejmujące grunty leśne na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego pozostawiono bez wskazań gospodarczych, w związku z czym *Plan* będzie mieć pozytywny wpływ na cel ochrony obiektu. Przedstawienie w programie ochrony przyrody tematyki związanej z tą formą ochrony przyczyni się do popularyzacji wartości, dla których utworzono zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Zaznaczenie granic obiektów na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do ich ochrony.

4.2.4. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko

Tabela 73. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na formy ochrony przyrody

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w Planie lub Prognozie	Przewidywane oddziaływanie *
1	2	3	4	5
1.	Rezerwat przyrody	Działania powinny wynikać z ustanowionego planu ochronny.		+
2.	Obszary Natura 2000	Dokładną analizę wpływu *Planu* na obszary N2000 zamieszczono w innym rozdziale *Prognozy.*		
3.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
4.	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów.	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.	+
5.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu *Planu* na gatunki chronione i rzadkie zamieszczono w innym rozdziale *Prognozy.*		

***** Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Podsumowanie oceny przewidywanego oddziaływania zamieszczonego w tabeli:

- w stosunku do rezerwatu – **wpływ dodatni**, ponieważ *w Planie* są zawarte informacje z planu ochrony ustanowionego dla rezerwatu;
- w stosunku do pomników przyrody – **wpływ dodatni**, ponieważ podanie w opisach taksacyjnych i programie ochrony przyrody lokalizacji oraz zaznaczenie jej na mapach tematycznych zapobiegnie przypadkowemu uszkodzeniu;
- w stosunku do zespołu przyrodniczo-krajobrazowego – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych.

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na obszary Natura 2000 oraz gatunki roślin i zwierząt ujęto w części tabelarycznej *Prognozy*.

4.3 Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Trzebież znajdują się trzy obszary specjalnej ochrony siedlisk:

- **Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018**

Obszar o powierzchni ogólnej 52611,99 ha. W zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież obszar zajmuje powierzchnię 12650,02 ha, z czego 30,66 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 29 ha.

Struktura wiekowa:

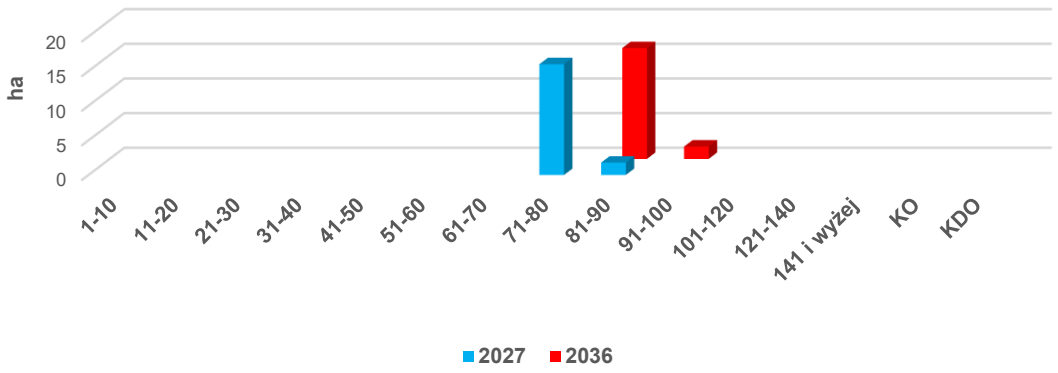

Rysunek 44. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320018 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

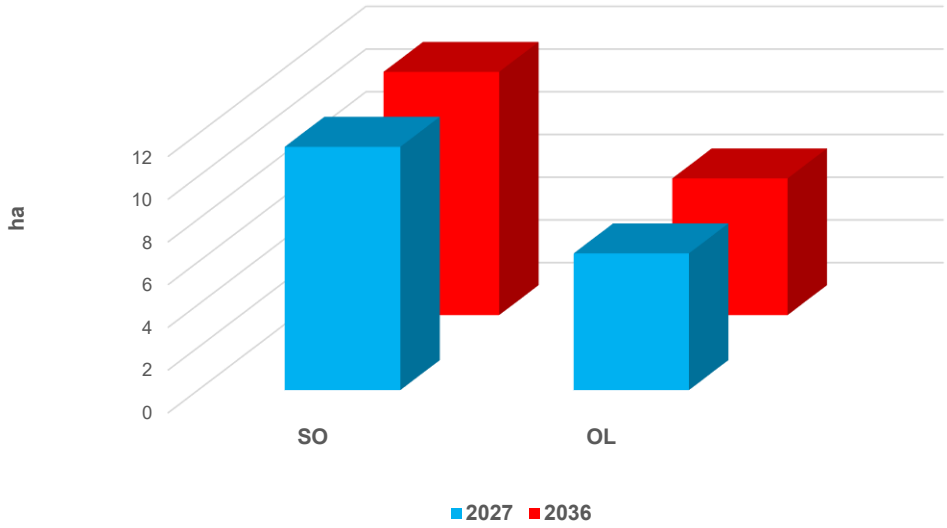

Rysunek 45. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320018 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

Na gruntach N-ctwa Trzebież nie stwierdzono występowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

- **Dolna Odra PLH320037**

Obszar o powierzchni ogólnej 30555,16 ha. W zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież obszar zajmuje powierzchnię 935,77 ha, z czego 737,90 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 610 ha.

Struktura wiekowa:

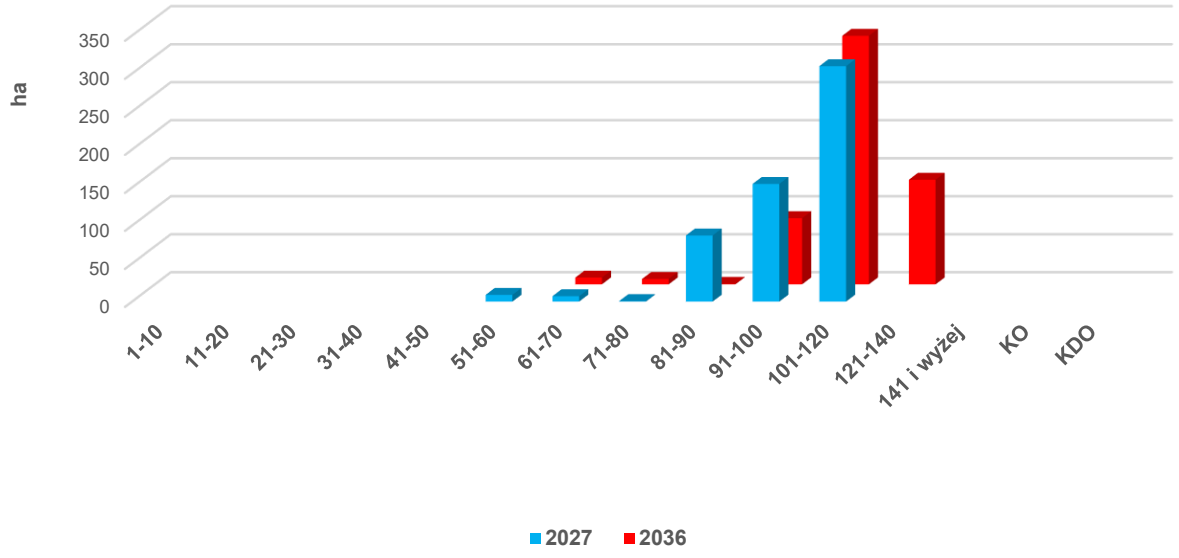

Rysunek 46. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320037 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

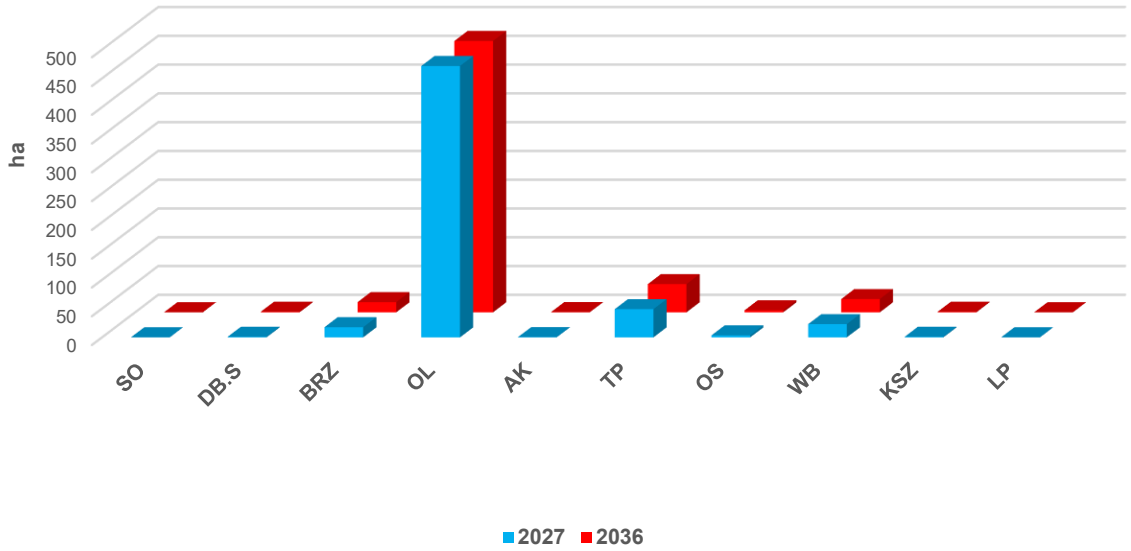

Rysunek 47. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320037 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 74. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Dolna Odra PLH320037 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	9160	Grąd subatlantycki	**B**	13	14,19	Siedlisko zinwentaryzowano głównie punktowo w 12 wydzieleniach (13,78[1] ha), które pozostawiono bez wskazań gospodarczych. 1 wydzielenie z płatem siedliska to grunt nieleśny. *Plan* nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
2.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	**B**	10	16,28	Dla 16,02 ha[1] drzewostanów z siedliskiem (9 wydzieleń) nie planowano zabiegów. 1 wydzielenie z płatem siedliska stanowi grunt nieleśny. *Plan* nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.

* siedlisko priorytetowe

[1] jest to powierzchnia zabiegu w całym wydzieleniu, która może być większa niż powierzchnia siedliska, zajmującego tylko fragment wyłączenia (siedlisko zinwentaryzowane punktowo – płat siedliska nie obejmuje całego wydzielenia)

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z NW, NU). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska.

Tabela 75. Zestawienie gatunków roślin i gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Dolna Odra PLH320037

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1337 Bóbr europejski **B**	Brzegi rzek i jezior, bagna, wyrobiska potorfowe i pożwirowe.	Na gruntach N-ctwa w zasięgu obszaru potwierdzono stanowisko gatunku w wydzieleniu, które pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1661). Ostatnie zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023 r., poz. 195).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabeli B części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na przedmioty ochrony w obszarze Dolna Odra PLH320037.

- **Jezioro Stolsko PLH320063**

Obszar o powierzchni ogólnej 139,68 ha. W zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież obszar zajmuje powierzchnię 139,68 ha, z czego 100,99 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 98 ha.

Struktura wiekowa:

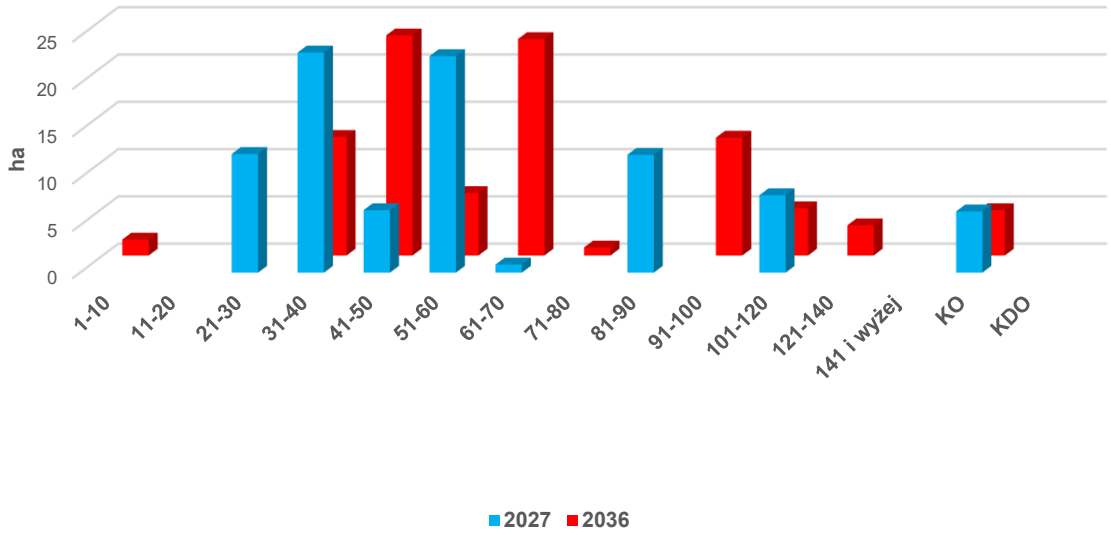

Rysunek 48. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320063 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

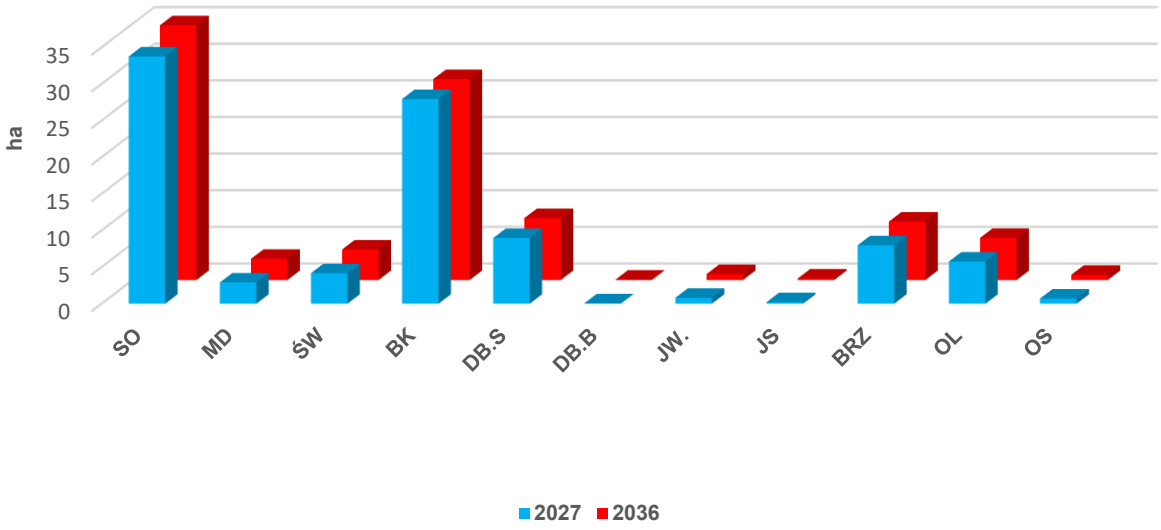

Rysunek 49. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320063 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 76. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Jezioro Stolsko PLH320063 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	9110	Kwaśne buczyny	**C**	7	5,18	Siedlisko zinwentaryzowano w wydzieleniach, w których zaplanowano zabiegi odnowieniowe (ODN-ZŁOŻ, ODN-LUK) i pielęgnacyjne (CP, TP). Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
	9130	Żyzne buczyny	**C**	2	0,55	W 1 wydzieleniu (8,48 ha[1]) z płatem siedliska zaplanowano zabiegi związane z pielęgnowaniem d-stanu (TP). Podczas wykonywania cięć trzebieżowych należy eliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębnią złożoną przewidziano 1,69 ha[1] powierzchni. Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów,

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						związanych ze stanem zachowania siedliska.
	91D0*	Bory i lasy bagienne	**C**	1	5,58	Siedlisko zinwentaryzowano w wydzieleniu, które pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.

* siedlisko priorytetowe

[1] jest to powierzchnia zabiegu w całym wydzieleniu, która może być większa niż powierzchnia siedliska, zajmującego tylko fragment wyłączenia (siedlisko zinwentaryzowane punktowo – płat siedliska nie obejmuje całego wydzielenia)

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z NW, NU). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego plan zadań ochronnych.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabeli B części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na przedmioty ochrony w obszarze Jezioro Stolsko PLH320063.

4.4. Oddziaływanie *Planu* na obszary specjalnej ochrony ptaków

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Trzebież znajdują się cztery obszary specjalnej ochrony ptaków.

- **Dolina Dolnej Odry PLB320003**

Obszar o powierzchni ogólnej 61605,38 ha. W zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież obszar zajmuje powierzchnię 7101,02 ha, z czego 775,15 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 633ha.

Struktura wiekowa:

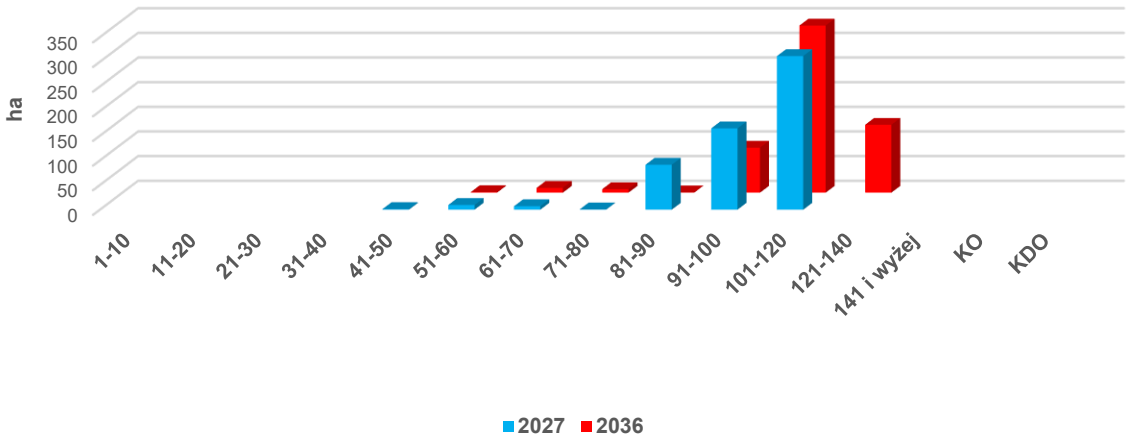

Rysunek 50. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320003 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

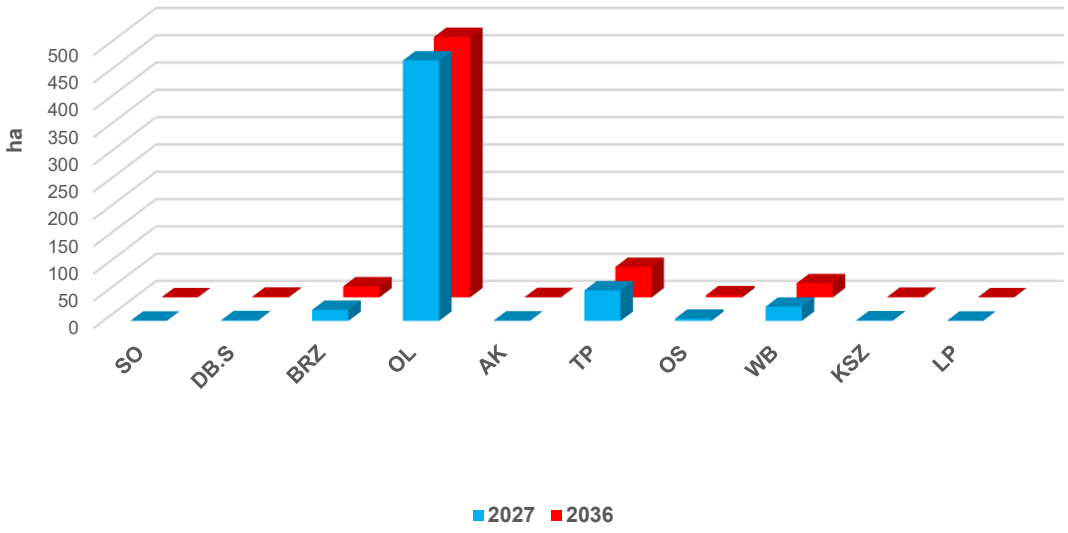

Rysunek 51. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320003 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

Tabela 77. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte np. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A229 Zimorodek **C**	Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa stwierdzono występowanie gatunku w 1 wydzieleniu, które pozostawiono bez wskazań gospodarczych.
A075 Bielik **B**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 4 strefy ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A074 Kania ruda **B**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 2 strefy ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03. – 31.08.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić gatunki, których tryb życia związany jest w znacznej mierze z obszarami leśnymi tj.: bielik *Haliaeetus albicilla* i kania ruda *Milvus milvus*. Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Dolina Dolnej Odry PLB320003 wyznaczono 4 strefy ochrony dla bielika i 2 strefy ochrony dla kani rudej. Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1934). Ostatnie zmiany w tym dokumencie wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 października 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. 2022 r., poz. 4562).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabeli B części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar Dolina Dolnej Odry PLB320003.

- **Jezioro Świdwie PLB320006**

Obszar o powierzchni ogólnej 7196,24 ha, w całości znajduje się w zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież, z czego 3837,13 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 3293 ha.

Struktura wiekowa:

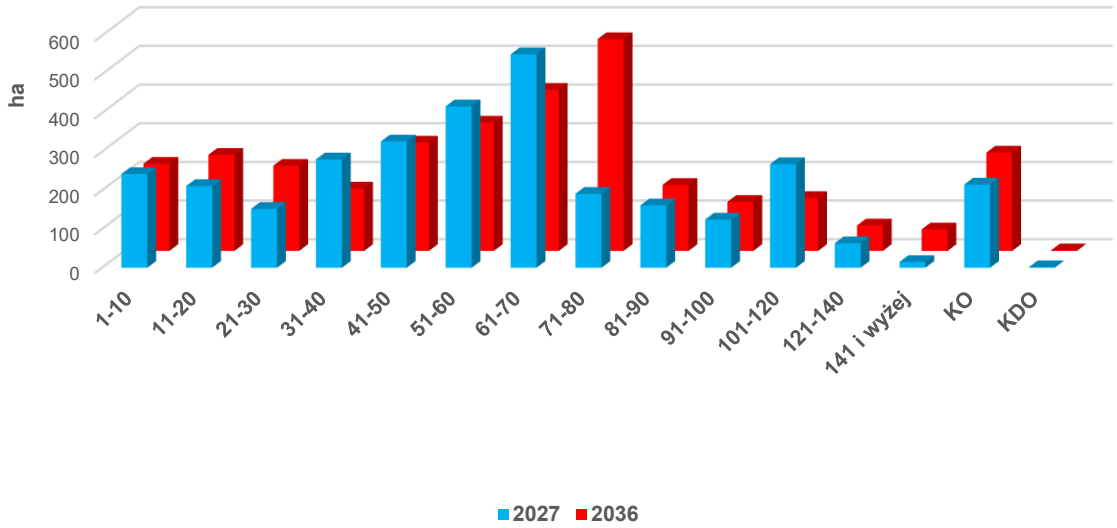

Rysunek 52. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320006 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

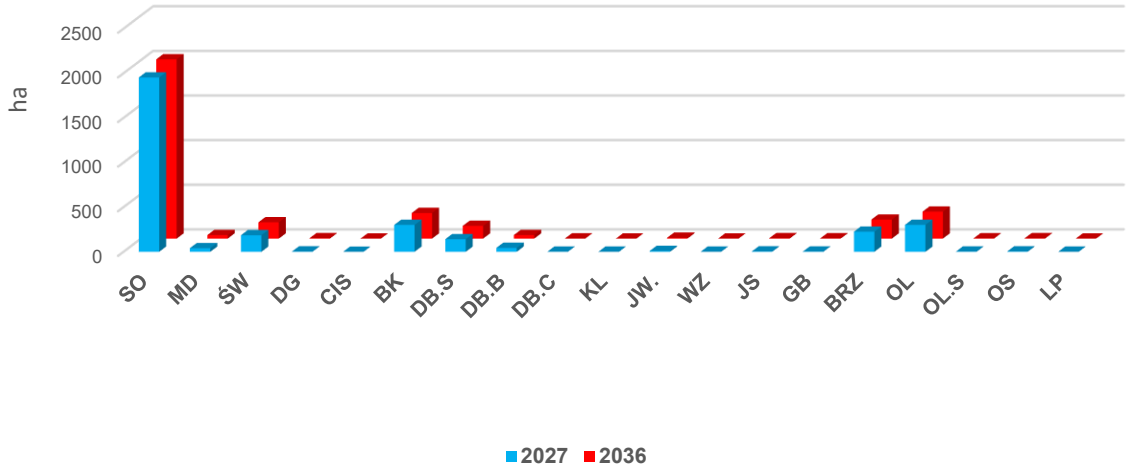

Rysunek 53. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320006 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

Tabela 78. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte np. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A043 Gęgawa **C**	Słodkowodne zbiorniki gęsto porośnięte trzcinami, bagniste łąki i moczary.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa stwierdzono występowanie gatunku w 1wydzieleniu, które stanowi grunt nieleśny. *Plan* nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych.
A089 Orlik krzykliwy **C**	Zwarte, stare i rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 3 strefy ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03. – 31.08.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A153 Kszyk **C**	Bagna, mokradła, torfowiska, jeziora, brzegi strumieni, rowy melioracyjne i podmokłe łąki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa stwierdzono występowanie gatunku w 4 wydzieleniach, spośród których 1 pozostawiono bez wskazań gospodarczych, a 3 wydzielenia stanowią

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
		grunty nieleśne, dla których *Plan* nie zawiera wskazań.
A127 Żuraw **C**	Miejsca lęgowe stanowią siedliska podmokłe: śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa potwierdzono stanowiska gatunku w 32 wydzieleniach. W 6 wydzieleniach zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją drzewostanu (TW,TP, PIEL), 5 wydzieleń pozostawiono bez wskazań gospodarczych, a 21 stanowią grunty nieleśne, dla których *Plan* nie zawiera wskazań.
A075 Bielik **C**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 2 strefy ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A272 Podróżniczek **B**	Miejsca wilgotne, nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa stwierdzono występowanie gatunku w 6 wydzieleniach, spośród których 3 pozostawiono bez wskazań gospodarczych, a 3 wydzielenia stanowią grunty nieleśne, dla których *Plan* nie zawiera wskazań.
A074 Kania ruda **C**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 1 strefę ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03. – 31.08.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A120 Zielonka **B**	Zbiorniki z gęstym pasem trzcin, sitowia i inną roślinnością bagienną na brzegach wód stojących.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa stwierdzono występowanie gatunku w 1wydzieleniu, które pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić gatunki, których tryb życia związany jest w znacznej mierze z obszarami leśnymi tj.: orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, żuraw *Grus grus*, bielik *Haliaeetus albicilla* i kania ruda *Milvus milvus*. Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Jezioro Świdwie PLB320006 wyznaczono 2 strefy ochrony dla bielika, 3 strefy ochrony dla orlika krzykliwego

i 1 strefę ochrony dla kani rudej. Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1924). Ostatnie zmiany w tym dokumencie wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. 2017 r., poz. 1515).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabeli B części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar Jezioro Świdwie PLB320006.

- **Zalew Szczeciński PLB320009**

Obszar o powierzchni ogólnej 47164,57 ha. W zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież obszar zajmuje powierzchnię 16804,46 ha, z czego 1606,27 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 1505 ha.

Struktura wiekowa:

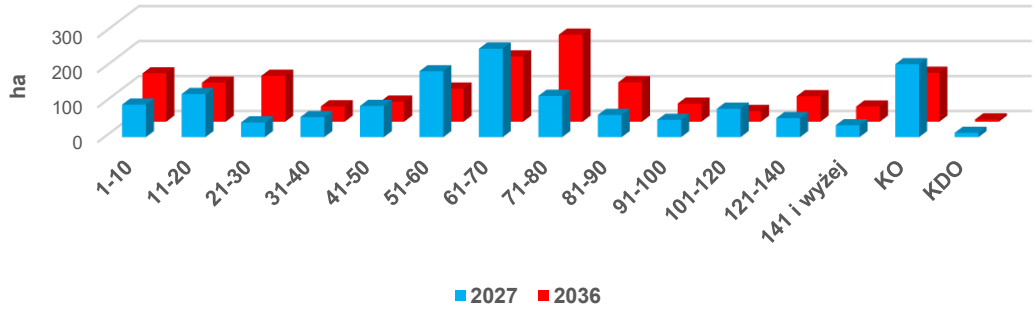

Rysunek 54. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320009 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

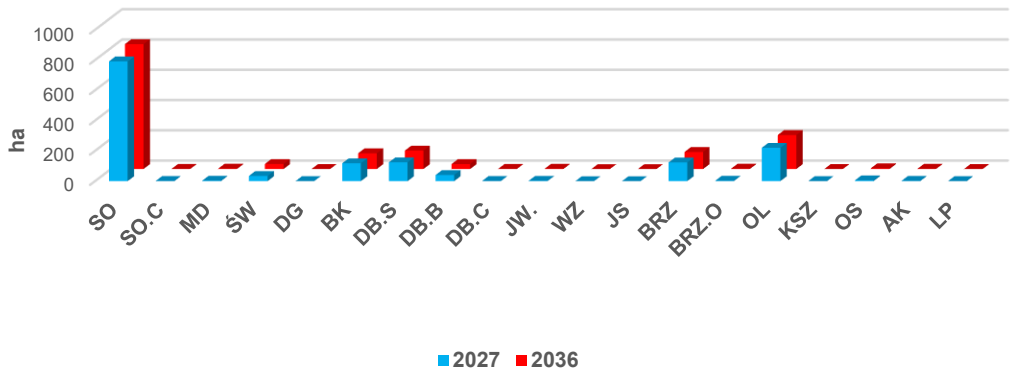

Rysunek 55. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320009 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

Tabela 79. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte np. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A298 Trzciniak **C**	Jeziora i stawy z brzegami porośniętymi pasem rozległych trzcinowisk.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa stwierdzono występowanie gatunku w 1 wydzieleniu, które pozostawiono bez wskazań gospodarczych.
A075 Bielik **B**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 4 strefy ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A073 Kania czarna **C**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 1 strefę ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03. – 31.08.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
		okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A074 Kania ruda **C**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 1 strefę ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03. – 31.08.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić gatunki, których tryb życia związany jest w znacznej mierze z obszarami leśnymi tj.: bielik *Haliaeetus albicilla*, kania czarna *Milvus migrans* i kania ruda *Milvus milvus.* Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Zalew Szczeciński PLB320009 wyznaczono 4 strefy ochrony dla bielika, 1 strefę ochrony dla kani czarnej i 1 strefę ochrony dla kani rudej. Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabeli B części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar Zalew Szczeciński PLB320009.

- **Ostoja Wkrzańska PLB320014**

Obszar o powierzchni ogólnej 14575,73 ha, w całości znajdujący się w zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież, z czego 13499,34 ha stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą około 12725 ha.

Struktura wiekowa:

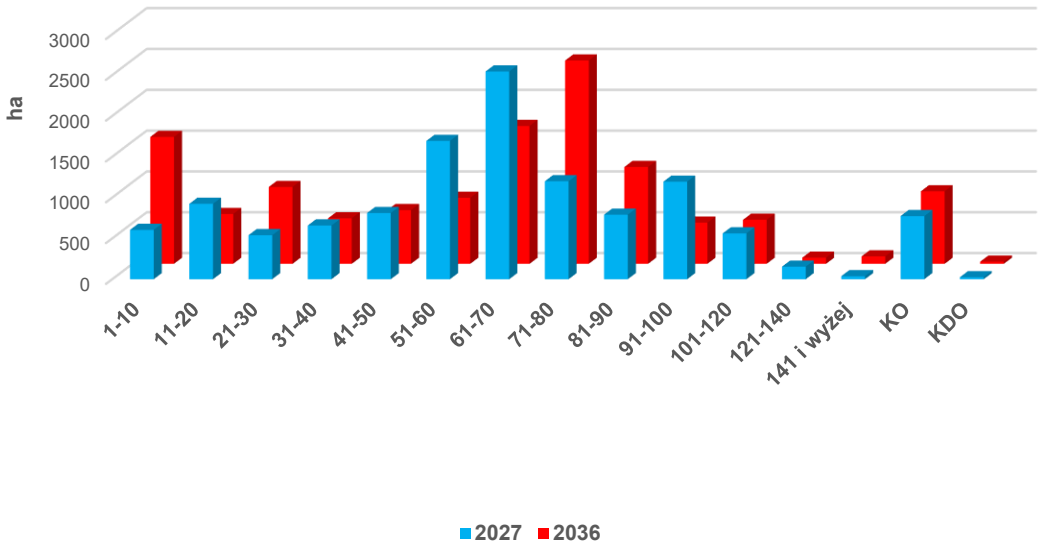

Rysunek 56. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320014 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Gatunki rzeczywiste:

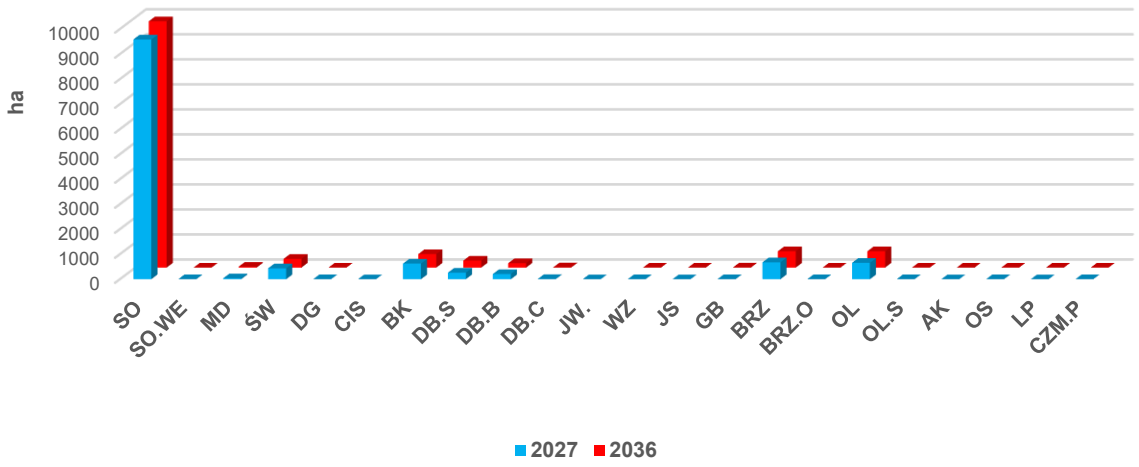

Rysunek 57. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320014 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

Przedmioty ochrony:

Tabela 80. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte np. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A075 Bielik **B**	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 8 stref ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A094 Rybołów **C**	Lasy, w których można znaleźć liczne duże, niezarośnięte zbiorniki wodne. Preferuje skraje starych borów sosnowych, wybrzeża morskie, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 2 strefy ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03. – 31.08.) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić gatunki, których tryb życia związany jest w znacznej mierze z obszarami leśnymi tj.: bielik *Haliaeetus albicilla* i rybołów *Pandion haliaetus*. Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Ostoja Wkrzańska PLB320014 wyznaczono 8 stref ochrony dla bielika i 2 strefy ochrony dla rybołowa. Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabeli B części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar Ostoja Wkrzańska PLB320014.

4.5 Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000" oznacza: „*spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000*".

Na podstawie przedstawionych w *Prognozie* analiz można ocenić wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000, które są zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa.

- **Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów SOO**

Celem wyznaczenia obszarów siedliskowych jest skuteczna ochrona zagrożonych ekosystemów, poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Przedmiotem ochrony są siedliska oraz gatunki, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (dla których w Standardowym Formularzu Danych, tzw. SDF wskazano „ocenę znaczenia ogólnego" A, B lub C).

Najważniejszym elementem *Planu,* który może mieć wpływ na stan zachowania siedlisk oraz istniejących lub potencjalnych miejsc bytowania zwierząt są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów.

Na podstawie analiz uzasadniono, że planowane zabiegi na siedliskach leśnych przyczynią się do poprawy parametrów struktury i funkcji, a zatem do poprawy stanu siedliska.

Celem przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych jest uzyskanie najodpowiedniejszych dla danych warunków siedliskowych składów gatunkowych poprzez eliminowanie gatunków niepożądanych.

Planowane użytkowanie rębniami złożonymi ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Rodzaje rębni dobrano najbardziej zbliżone do naturalnych procesów rozwojowych drzewostanów w danych warunkach siedliskowych. Użytkowanie rębne nie spowoduje zaniku określonego typu siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni. Z użytkowania wyłączono część drzewostanów, które potencjalnie mogą stanowić powierzchnie referencyjne.

Objęcie szczególną troską siedlisk nieleśnych, głównie poprzez zapisy w programie ochrony przyrody, powinno się przyczynić do zachowania tych siedlisk w odpowiednim stanie.

Na podstawie zamieszczonych informacji oraz prognoz odnośnie zakresu zmian, które mogą wyniknąć podczas realizacji zadań gospodarczych można ustalić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność obszarów SOO/OZW.**

- **Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów OSO**

Celem ochrony obszarów Natura 2000 są gatunki ptaków oraz ich siedliska, dla których w Standardowym Formularzu Danych wskazano ocenę znaczenia ogólnego A, B, C.

Najważniejszym elementem *Planu,* który może mieć wpływ na kluczowe gatunki i siedliska są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów, odnoszące się do obszarów bytowania ptaków.

Pewne obszary niepewności dotyczą braku dostatecznej informacji odnośnie konkretnych miejsc występowania gatunków, dla których powołano obszar Natura 2000. W *Prognozie* starano się wytypować potencjalne siedliska ptaków na podstawie wymagań ekologicznych oraz określić, jaki wpływ na te siedliska mogłaby mieć realizacja działań ujętych w *Planie*.

We wcześniejszym rozdziale uzasadniono, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000 OSO. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody odnośnie kształtowania stosunków wodnych, stref ekotonowych, pozostawiania drzew dziuplastych i martwych z pewnością przyczyni się do ochrony populacji ptaków. Pozytywny wpływ na niektóre gatunki ma również udział drzewostanów starszych, pozostawianie pasów ochronnych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych. Dla niektórych gatunków podano terminy wykonania zabiegów, aby w maksymalny sposób wyeliminować lub zredukować ewentualne krótkotrwałe negatywne oddziaływanie. Takie zapisy *Planu* pozwolą zachować spójność czynników strukturalnych mających znaczenie dla funkcjonowania populacji również poza obszarem Natura 2000.

Na tej podstawie można przyjąć, że realizacja zapisów *Planu* warunkuje zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk, **i nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na integralność OSO.**

5. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu realizacji ustaleń projektu planu urządzenia lasu

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

6. Zbiorcze zestawienie i omówienie działań mitygacyjnych zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu

Działania mitygacyjne w leśnictwie są to działania lub modyfikacje działań minimalizujące negatywne oddziaływanie na elementy środowiska przyrodniczego (IUL).

Przykłady działań mitygacyjnych w leśnictwie:

- ochrona istniejących lasów: przeciwdziałanie degradacji i wylesianiu, ochrona starych drzewostanów, które są naturalnymi magazynami węgla;

- zalesianie i zalesianie na gruntach porolnych: tworzenie nowych lasów na terenach wcześniej nieleśnych, co zwiększa pochłanianie CO2.

- stosowanie zrównoważonych praktyk gospodarki leśnej: wybieranie drzewostanów mieszanych i wielogatunkowych, które są bardziej odporne na zmiany klimatu i lepiej magazynują węgiel.

- zarządzanie lasami w sposób sprzyjający akumulacji węgla: wydłużanie okresu użytkowania drzewostanów, stosowanie cięć przerębowych zamiast rębni zupełnej, co pozwala na większe nagromadzenie biomasy i węgla w ekosystemie.

Przy określaniu zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa kierowano się przepisami oraz zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 663);
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2026 r., poz. 1315);
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82 ze zm.);
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
- ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1718);
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska" (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1589, ze zm);
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1302);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2830);
- obwieszczeniu Ministra Środowiska z 30.10.2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 60, poz. 533);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133);

- rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. 2023 poz. 672);
- Instrukcji urządzania lasu z 2023 r.,
- Zasadach Hodowli Lasu z 2023 r.
- Instrukcji ochrony lasu z 2023 r.,
- Instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2019 r.,
- wytycznymi NW, NU.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
   - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
   - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (podział na ostępy);
d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągania celów gospodarki leśnej;
e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
   - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
   - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Narady Wstępnej (NW) i Narady Urządzeniowej (UW), zwołanych w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Trzebież. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągania celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołów z NW i NU, dołączonych do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

1) wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
2) ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
3) zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
4) wytycznych NW.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

Zestawienie działań mitygacyjnych zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Trzebież zawiera Tabela E (część tabelaryczna prognozy).

7. Propozycja monitoringu skutków realizacji ustaleń projektu planu urządzenia lasu na środowisko

W ujęciu ogólnym, ocena skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu powinna być przeprowadzana przede wszystkim:

1. Corocznie – monitoring wykonuje Nadleśnictwo poprzez kontrolę terenową znanych i nowo odnalezionych stanowisk gatunków. Obligatoryjnie, monitoring przeprowadza się w tych wydzieleniach, w których wykonuje się zabiegi gospodarcze. Pozostałe stanowiska w wydzieleniach nieobjętych zabiegami monitoruje się fakultatywnie.
2. Na koniec obowiązywania planu urządzenia lasu:

- analiza zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów w siedliskach przyrodniczych z Załącznika Nr 1 Dyrektywy Siedliskowej, zlokalizowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa; należy także zwrócić uwagę na udział gatunków obcych geograficznie;
- przeprowadzenie analizy wykonania *Planu* i jego wpływu na stan środowiska przyrodniczego gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo, w tym zachowanie siedlisk odpowiednich dla gatunków roślin i zwierząt występujących na omawianym terenie oraz wykonanie planów gospodarczych zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych;
- wykonanie zestawienia (i porównania zmian) bogactwa gatunków chronionych (mierzonego liczbą stanowisk) z uwzględnieniem wyników monitoringu prowadzonego przez Nadleśnictwo.

8. Podsumowanie prac

8.1. Ogólna ocena oddziaływania ustaleń projektu planu urządzenia lasu na środowisko

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzebież na lata 2027-2036 nie wpływa znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

8.2. Skład osobowy autorów prognozy

Autorem prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Trzebież na lata 2027-2036 jest mgr inż. Magdalena Małecka.

Gorzów Wielkopolski, dnia 15.10.2026 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Magdalena Małecka

Literatura

Atlas hydrologiczny Polski. IMiGW. Wyd. Geolog. Warszawa 1987.

Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego

Chyliński, J., Kowalski, P. *Nielegalna turystyka zmotoryzowana na terenie Lasów Państwowych w Polsce*. Przegląd Geograficzny, 94(1), 45–60. 2022.

Czarnecka H. (red). 2005. *Atlas Podziału Hydrograficznego Polski.* Warszawa.

Elaborat Nadleśnictwa Trzebież. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2016.

Elaborat Nadleśnictwa Trzebież. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2027.

Geblewicz O. (red.) *„Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030".* Szczecin. 2018.

Głowaciński Z. (red.). *Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce*. PWN. Warszawa 2002.

Głowaciński Z., Nowacki J. (red.) *Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce*. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu. 2004.

Jackowiak B., Żukowski W. *Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski*. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań 1995.

Instrukcja urządzania lasu. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2024.

Jańczak J. (red.). *Atlas jezior Polski.* Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań 1999.

Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Kapuścinski, R. Historia ochrony przyrody w lasach. *Zarządzanie Ochroną Przyrody w Lasach*. 2013, (07).

Kaźmierczakowa R.(red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków.2016.

Kleczkowski A.S. *Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce, wymagających szczególnej ochrony*. 1990.

Komitet Problemowy ds. Kryzysu Klimatycznego przy Prezydium PAN. (2024). *Komunikat 01/2024 na temat wpływu zmiany klimatu na lasy*. Polska Akademia Nauk.

Kondracki J. *Geografia regionalna Polski.* Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa. 2014.

Kondracki. J. *Polska. Geografia fizyczna Polski.* PWN. Warszawa 1988.

Kurek, W. Wpływ turystyki na środowisko przyrodnicze obszarów górskich. W B. Domański & S. Skiba (Red.), *Geografia i sacrum* (T. 2, s. 95–104). 2005.

Kwarcińska K., Kwarciński T., Ulman P., *Edukować i karać. Zjawisko zaśmiecania lasów w Polsce*, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Małopolska Szkoła Administracji Publicznej w Krakowie, Kraków 2021.

Liro A. (red.) *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA.* Fundacja IUCN. Warszawa 1998.

Łonkiewicz B. 1997. *Wytyczne i zalecenia w zakresie ujmowania w regionalnym i lokalnym planowaniu przestrzennym problematyki leśnej*. IBL, MOŚZNiL.

Maciantowicz, M. *Fragmentacja kompleksów leśnych jako istotne zagrożenie cywilizacyjne*. 2019.

Mapa podziału hydrograficznego Polski w skali 1: 10000 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie/Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej/Wydział Systemu Informacyjnego Gospodarowania Wodami.

Matuszkiewicz J. M. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w: *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej.* Główny Geodeta Kraju. IgiPZ PAN. Warszawa 1994.

Matuszkiewicz J. M. 2007. *Zespoły leśne Polski.* Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Matuszkiewicz W. *Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa*. PAN. Warszawa 1995.

Matuszkiewicz W. *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*. PWN Warszawa 2001.

Mikołajków J., Sadurski A. (red.). 2017. *Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.* Państwowy Instytut Geologiczny; Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa.
Mojski J. E. *Objaśnienia do Mapy Geologicznej Polski 1:200000.* Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1977.
Pawlaczyk P. (red.). *Zasady ochrony przyrody w lasach gospodarczych – propozycja społeczna*. 2008. http://www.kp.org.pl/instrukcja/index.html.
Pierzgalski, E. *Relacje między lasem a wodą – przegląd problemów.* 2008.
Podział hydrograficzny Polski. IMiGW, Warszawa 1983.
Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000, Lasy i bory – praca zbiorowa. Warszawa 2004.
POP Nadleśnictwa Trzebież na lata 2017-2026. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2016.
Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego (do roku 2030)
Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego. www.kobidz.pl
Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2025." Szczecin. 2025. www.powietrze.gios.gov.pl
Solon J. *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*. „Geographia Polonica". 2 (91). s. 143-170
Standardowy Formularz Danych Ujście Odry i Zalew Szczeciński
Standardowy Formularz Danych Dolna Odra
Standardowy Formularz Danych Jezioro Stolsko
Standardowy Formularz Danych Police – kanały
Standardowy Formularz Danych Dolina Dolnej Odry
Standardowy Formularz Danych Jezioro Świdwie
Standardowy Formularz Danych Zalew Szczeciński
Standardowy Formularz Danych Ostoja Wkrzańska
Szafer W., Pawłowski B. *Szata roślinna Polski.* PWN. Warszawa.
Szymanek W. *Planowanie przestrzenne w urządzaniu lasu*. 2024.
Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. *Czerwona lista ptaków Polski*. OTOP. Marki. 2020.
Woś. A. *Klimat Polski.* PWN 1999. Warszawa.
Woś A. *Typy pogody, Regiony klimatyczne (31.8)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej.* Główny Geodeta Kraju. IGiPZ PAN. Warszawa 1994.
www.bdl.lasy.gov.pl
www.wikipedia.pl
www.gdos.gov.pl
www.gios.gov.pl
www.szczecin.lasy.gov.pl/web/Trzebież
https://pl.weatherspark.com
Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone.* Instytut Ochrony Przyrody PAN. 2014.
Zasady Hodowli Lasu. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa 2023.
Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz skrótów i terminów użytych w *Programie* 8
Tabela 2. Przedstawienie stopnia szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu* 16
Tabela 3. Funkcje lasu – zestawienie powierzchni 33
Tabela 4. Kategorie ochronności – zestawienie powierzchni 33
Tabela 5. Zestawienie liczby i powierzchni form ochrony przyrody (i ich otulin) w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Trzebież 40
Tabela 6. Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Trzebież 42
Tabela 7. Zestawienie wspólnych powierzchni [ha] obszarów Natura 2000 na gruntach N-ctwa Trzebież 43
Tabela 8. Zestawienie powierzchni obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 43
Tabela 9. Zestawienie powierzchni obszaru Dolna Odra PLH320037 44
Tabela 10. Zestawienie powierzchni obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 46
Tabela 11. Zestawienie powierzchni obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 47
Tabela 12. Zestawienie powierzchni obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 48
Tabela 13. Zestawienie powierzchni obszaru Zalew Szczeciński PLB320009 50
Tabela 14. Zestawienie powierzchni obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014 51
Tabela 15. Zestawienie powierzchni ZPK „Dębina” 52
Tabela 16. Wykaz chronionych grzybów, w tym porostów, stwierdzonych i występujących pospolicie na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież 53
Tabela 17. Wykaz chronionych roślin stwierdzonych i występujących pospolicie na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież 54
Tabela 18. Powierzchnia stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Trzebież 64
Tabela 19. Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie N-ctwa Trzebież 65
Tabela 20. Ocena stanu JCWP w zasięgu terytorialnym N-ctwa Trzebież 68
Tabela 21. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież 73
Tabela 22. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież 74
Tabela 23. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież 74
Tabela 24. Borowacenie w granicach obszaru PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież 74
Tabela 25. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018na gruntach N-ctwa Trzebież 75
Tabela 26. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież 76
Tabela 27. Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 – siedliska przyrodnicze (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze) 76
Tabela 28. Obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 – gatunki roślin i gatunki zwierząt 77
Tabela 29. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież . 79

Tabela 30. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież 79
Tabela 31. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież 80
Tabela 32. Borowacenie w granicach obszaru PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 80
Tabela 33. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież 81
Tabela 34. Obszar Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 – siedliska przyrodnicze (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze) 82
Tabela 35. Obszar Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 – gatunki roślin i gatunki zwierząt (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym) 82
Tabela 36. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież 84
Tabela 37. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 85
Tabela 38. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież 85
Tabela 39. Borowacenie w granicach obszaru PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 86
Tabela 40. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież 86
Tabela 41. Obszar Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063 – siedliska przyrodnicze (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze) 87
Tabela 42. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 88
Tabela 43. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież 89
Tabela 44. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież 90
Tabela 45. Borowacenie w granicach obszaru PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 90
Tabela 46. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież 91
Tabela 47. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym) 92
Tabela 48. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież 95
Tabela 49. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 96
Tabela 50. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież 97
Tabela 51. Borowacenie w granicach obszaru PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 97

Tabela 52. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież 98
Tabela 53. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież 100
Tabela 54. Obszar Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym) 103
Tabela 55. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 104
Tabela 56. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież 105
Tabela 57. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież 106
Tabela 58. Borowacenie w granicach obszaru PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 106
Tabela 59. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież 107
Tabela 60. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Zalew Szczeciński PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież 108
Tabela 61. Obszar Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym) 109
Tabela 62. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 112
Tabela 63. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach obszaru Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież 112
Tabela 64. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach obszaru PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież 113
Tabela 65. Borowacenie w granicach obszaru PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 113
Tabela 66. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów i gatunków roślin w obszarze Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież 114
Tabela 67. Wykaz chronionych zwierząt stwierdzonych i występujących w obszarze Ostoja Wkrzańska PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież 116
Tabela 68. Obszar Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 – gatunki ptaków (kolorem zielonym wyróżniono gatunki związane ze środowiskiem leśnym) 117
Tabela 69. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 123
Tabela 70. Wykaz obiektów kultury materialnej 133
Tabela 71. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Świdwie” 135
Tabela 72. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych..... 138
Tabela 73. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na formy ochrony przyrody 139

Tabela 74. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Dolna Odra PLH320037 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym) 142
Tabela 75. Zestawienie gatunków roślin i gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Dolna Odra PLH320037 143
Tabela 76. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Jezioro Stolsko PLH320063 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)..... 146
Tabela 77. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)..... 149
Tabela 78. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)..... 151
Tabela 79. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)..... 154
Tabela 80. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)..... 157

Spis rysunków

Rysunek 1. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących 38
Rysunek 2. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych 38
Rysunek 3. Struktura wiekowa drzewostanów..... 39
Rysunek 4. Bogactwo gatunkowe w Nadleśnictwie Trzebież..... 39
Rysunek 5. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury 40
Rysunek 6. Zestawienie powierzchni [ha] wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem 40
Rysunek 7. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (wg SDF)..... 43
Rysunek 8. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (wg SDF) 45
Rysunek 9. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jezioro Stolsko PLH320063 (wg SDF) 46
Rysunek 10. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (wg SDF) 47
Rysunek 11. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (wg SDF)..... 49
Rysunek 12. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009 (wg SDF) .. 50
Rysunek 13. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014 (wg SDF)... 51
Rysunek 14. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320018 73
Rysunek 15. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320018 73
Rysunek 16. Borowacenie w granicach obszaru PLH320018 na gruntach N-ctwa Trzebież..... 75
Rysunek 17. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320037 78
Rysunek 18. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320037 78
Rysunek 19. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolna Odra PLH320037 na gruntach N-ctwa Trzebież 79
Rysunek 20. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320063 83

Rysunek 21. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320063 84
Rysunek 22. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Stolsko PLH320063 na gruntach N-ctwa Trzebież 85
Rysunek 23. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320003 88
Rysunek 24. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320003 88
Rysunek 25. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa Trzebież 89
Rysunek 26. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320006 95
Rysunek 27. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320006 95
Rysunek 28. Bogactwo gatunkowe w granicach obszaru Jezioro Świdwie PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież 96
Rysunek 29. Budowa piętrowa d-stanów w obszarze Jezioro Świdwie na gruntach N-ctwa Trzebież 97
Rysunek 30. Borowacenie w granicach obszaru PLB320006 na gruntach N-ctwa Trzebież 98
Rysunek 31. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320009 104
Rysunek 32. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320009 104
Rysunek 33. Bogactwo gatunkowe d-stanów w obszarze PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież 105
Rysunek 34. Borowacenie w granicach obszaru PLB320009 na gruntach N-ctwa Trzebież 106
Rysunek 35. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320014 111
Rysunek 36. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320014 111
Rysunek 37. Bogactwo gatunkowe drzewostanów w obszarze Zalew Szczeciński na gruntach N-ctwa Trzebież 112
Rysunek 38. Borowacenie w granicach obszaru PLB320014 na gruntach N-ctwa Trzebież 114
Rysunek 39. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego *Planu* 120
Rysunek 40. Struktura wiekowa drzewostanów na początku i na końcu obowiązywania obecnego *Planu* 120
Rysunek 41. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 122
Rysunek 42. Struktura wiekowa drzewostanów na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 122
Rysunek 43. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania głównego i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze 127
Rysunek 44. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320018 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 140
Rysunek 45. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320018 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 140
Rysunek 46. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320037 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 141
Rysunek 47. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320037 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 142

Rysunek 48. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320063 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 145
Rysunek 49. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLH320063 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 145
Rysunek 50. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320003 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 148
Rysunek 51. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320003 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 148
Rysunek 52. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320006 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 150
Rysunek 53. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320006 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 151
Rysunek 54. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320009 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 153
Rysunek 55. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320009 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 154
Rysunek 56. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320014 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 156
Rysunek 57. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w obszarze PLB320014 na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu* 156

Część tabelaryczna

Tabela A. Macierz przewidywanego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

Nadleśnictwo Trzebież

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych[2] oraz ich przewidywane oddziaływanie[1] na elementy środowiska						Łączna ocena oddziaływania *Planu* (ocena ekspercka)	Uwagi
		Brak wskazań	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
1	2		3	4	5	6	7	8	9
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+3	+2	+3	-1	+3	-
2.	Ludzie	+1	+1	+1	0	0	0	+1	-
3.	Zwierzęta	+1	+1	+1	0	0	-1	+1	-
4.	Rośliny	+1	+1	+1	0	0	-1	+1	-
5.	Grzyby	+1	+1	+1	0	0	-1	+1	-
6.	Siedliska przyrodnicze	+3	0	+3	0	0	-1	+2	-
7.	Woda	+1	+1	+1	0	0	-1	0	-
8.	Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	-
9.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	-
10.	Krajobraz	+1	+1	+1	0	0	-1	0	-
11.	Klimat	0	0	0	0	0	0	0	-
12.	Zasoby naturalne	+3	+3	+3	+2	+2	-1	+2	-
13.	Zabytki i dobra kultury materialnej	0	0	0	0	0	0	+1	-

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych[2] oraz ich przewidywane oddziaływanie[1] na elementy środowiska						Łączna ocena oddziaływania *Planu* (ocena ekspercka)	Uwagi
		Brak wskazań	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
1	2		3	4	5	6	7	8	9
14.	Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko[3]	+3	+3	+3	+2	+2	-1	+2	-

[1] Ocena ekspercka wpływu grup czynności na środowisko oraz dotyczące okresu tego oddziaływania:
+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
- (minus) wpływ ujemny, negatywny,
1 – oddziaływanie krótkoterminowe – oddziaływanie kilkuletnie (w zależności od charakteru działania), maksymalnie do długości 1 okresu gospodarczego;
2 – oddziaływanie średnioterminowe – oddziaływania trwające dłużej niż jeden okres gospodarczy, jednak bez trwałego wpływu na dany element środowiska;
3 – oddziaływanie długoterminowe – oddziaływania mające względnie trwały wpływ na dany element środowiska (np. symbol -3 ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym)

[2] Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nieprzeznaczone dla konkretnych wydzieleń drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej

[3] Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz jest oceną eksperta

Tabela B. Przewidywany wpływ planowanych wskazań gospodarczych na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 (siedliska przyrodnicze, zwierzęta i rośliny)

Nadleśnictwo Trzebież

Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria zachowania przedmiotów ochrony	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania przedmiotów ochrony								Łączna ocena oddziaływania planowanych zadań[1]	Ogólne uwagi o przedmiocie ochrony, jego stanie ochrony oraz szczegółowe uwagi o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lub grunt nieleśny			
		Powierzchnia wydzieleń z przedmiotem ochrony w ha oraz %										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	SOO Dolna Odra PLH320037											
9160 B Grąd subatlantycki	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	64,42	64,42		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
91E0* B Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak			Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak				
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak				
	ha	-	-	-	-	-	-	-	60,77	60,77		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
1337 B Bóbr europejski	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	0,40	0,40		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
SOO Jezioro Stolsko PLH320063												

Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria zachowania przedmiotów ochrony	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania przedmiotów ochrony								Łączna ocena oddziaływania planowanych zadań[1]	Ogólne uwagi o przedmiocie ochrony, jego stanie ochrony oraz szczegółowe uwagi o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lub grunt nieleśny			
		Powierzchnia wydzieleń z przedmiotem ochrony w ha oraz %										
9110 C Kwaśne buczyny	kryterium 1	brak	0	0	brak	0	brak	brak	brak	0	0	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	0	0	brak	0	brak	brak	brak			
	kryterium 3	brak	0	0	brak	0	brak	brak	brak			
	ha	-	5,18	17,67	-	10,14	-	-	-	32,99		
	%	-	15,7	53,6	-	30,7	-	-	-	100,0		
9130 C Żyzne buczyny	kryterium 1	brak	0	0	brak	0	0	brak	brak	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	0	0	brak	0	-2	brak	brak			
	kryterium 3	brak	0	0	brak	0	-2	brak	brak			
	ha	-	1,18	0,51	-	8,48	1,69	-	-	11,86		
	%	-	9,9	4,3	-	71,5	14,2	-	-	100,0		
91D0 C Bory i lasy bagienne	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	5,58	5,58		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
	OSO Dolina Dolnej Odry PLB320003											
A229 Zimorodek **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	brak	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	15,50	15,50		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A075 Bielik **B**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			

Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria zachowania przedmiotów ochrony	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania przedmiotów ochrony								Łączna ocena oddziaływania planowanych zadań[1]	Ogólne uwagi o przedmiocie ochrony, jego stanie ochrony oraz szczegółowe uwagi o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lub grunt nieleśny			
		Powierzchnia wydzieleń z przedmiotem ochrony w ha oraz %										
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	14,08	14,08		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A074 Kania ruda **B**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	8,27	8,27		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
OSO Jezioro Świdwie PLB320006												
A043 Gęgawa **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	16,23	16,23		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A089 Orlik krzykliwy **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	7,77	7,77		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A153 Kszyk **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	66,22	66,22		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		

Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria zachowania przedmiotów ochrony	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania przedmiotów ochrony								Łączna ocena oddziaływania planowanych zadań[1]	Ogólne uwagi o przedmiocie ochrony, jego stanie ochrony oraz szczegółowe uwagi o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lub grunt nieleśny			
		Powierzchnia wydzieleń z przedmiotem ochrony w ha oraz %										
A127 Żuraw **C**	kryterium 1	brak	brak	0	0	0	brak	brak	+3	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	0	0	0	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	0	0	0	brak	brak	+3			
	ha	-	-	6,66	0,76	24,26	-	-	189,50	221,18		
	%	-	-	3,0	0,3	11,0	-	-	85,7	100,0		
A075 Bielik **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	25,92	25,92		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A272 Podróżniczek **B**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	90,43	90,43		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A074 Kania ruda **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	2,56	2,56		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A120 Zielonka **B**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	7,33	7,33		

Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria zachowania przedmiotów ochrony	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania przedmiotów ochrony								Łączna ocena oddziaływania planowanych zadań[1]	Ogólne uwagi o przedmiocie ochrony, jego stanie ochrony oraz szczegółowe uwagi o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lub grunt nieleśny			
		Powierzchnia wydzieleń z przedmiotem ochrony w ha oraz %										
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
OSO Zalew Szczeciński PLB320009												
A298 Trzciniak **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	2,50	2,50		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A075 Bielik **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	32,31	32,31		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A073 Kania czarna **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	4,26	4,26		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A074 Kania ruda **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	4,51	4,51		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
OSO Ostoja Wkrzańska PLB320014												
A075 Bielik **B**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3		Nie dotyczy

Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria zachowania przedmiotów ochrony	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania przedmiotów ochrony								Łączna ocena oddziaływania planowanych zadań[1]	Ogólne uwagi o przedmiocie ochrony, jego stanie ochrony oraz szczegółowe uwagi o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lub grunt nieleśny			
		Powierzchnia wydzieleń z przedmiotem ochrony w ha oraz %										
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3		Brak negatywnych oddziaływań	
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	26,14	26,14		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		
A094 Rybołów **C**	kryterium 1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	kryterium 2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	kryterium 3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3			
	ha	-	-	-	-	-	-	-	13,59	13,59		
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	100,0		

Kryteria zachowania przedmiotów ochrony:
- siedliska przyrodnicze:
kryterium 1: naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się – ocenia się: zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszenie jako (-);
kryterium 2: struktura siedliska i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), bez zmian jako (0), pogorszenie jako (-);
kryterium 3: stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), bez zmian jako (0), pogorszenie jako (-)

- gatunki roślin i zwierząt:
kryterium 1: liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych – ocenia się: zwiększenie liczebności (+), bez zmian (0), zmniejszenie liczebności (-);
kryterium 2: naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się – ocenia się: zwiększenie naturalnego zasięgu (+), bez zmian (0), zmniejszenie naturalnego zasięgu (-);
kryterium 3: powierzchnia siedlisk odpowiednich dla gatunku nie zmniejsza się – ocenia się: zwiększenie powierzchni siedlisk (+), bez zmian (0), zmniejszenie powierzchni siedlisk (-).

Symbole przewidywanego oddziaływania planowanych działań na przedmioty ochrony oraz dotyczące okresu tego oddziaływania:
+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak czynności.

1 – oddziaływanie krótkoterminowe – oddziaływanie kilkuletnie (w zależności od charakteru działania), maksymalnie do długości jednego okresu gospodarczego;
2 – oddziaływanie średnioterminowe – oddziaływanie trwające dłużej niż jeden okres gospodarczy, jednak bez trwałego wpływu na dany element środowiska;
3 – oddziaływanie długoterminowe – oddziaływanie mające względnie trwały wpływ na dany element środowiska.
x – brak informacji o lokalizacji stanowisk. Analizie poddano oddziaływanie na powierzchnię siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku.

[1] Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz jest oceną eksperta.

Tabela C. Przewidywany wpływ planowanych wskazań gospodarczych na chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów (ochrona ścisła i częściowa) niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000

Nadleśnictwo Trzebież

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Ochrona ścisła/częściowa											
Bagnica torfowa	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Bagno zwyczajne	Stan populacji	brak	brak	0	0	0	brak	brak	+3	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	1	1	2	brak	brak	25			
	%	brak	brak	3,4	3,4	6,9	brak	brak	86,3	100,0		
Bażyna czarna	Stan populacji	brak	0	0	brak	brak	brak	brak	brak	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	1	1	brak	brak	brak	brak	brak			
	%	brak	50	50	brak	brak	brak	brak	brak	100,0		
Błotniszek wełnisty	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Błyskoporek podkorowy	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
Cebulica dwulistna	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Centuria pospolita	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Chrobotek (rodzaj)	Stan populacji	brak	0	brak	brak	0	brak	-1	brak	0	Wpływ negatywny w wydzieleniu, w którym zaplanowano użytkowanie rębne.	Działania mitygacyjne, minimalizujące negatywny wpływ zaplanowanych cięć rębnych zestawiono w Tabeli E.
	Liczba stanowisk	brak	2	brak	brak	8	brak	1	brak			
	%	brak	18,2	brak	brak	72,7	brak	9,1	brak	100,0		
Cis pospolity	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Długosz królewski	Stan populacji	brak	0	0	0	0	-1	brak	+3	0	Wpływ negatywny w wydzieleniu, w którym zaplanowano użytkowanie rębne.	Działania mitygacyjne, minimalizujące negatywny wpływ zaplanowanych cięć rębnych zestawiono w Tabeli E.
	Liczba stanowisk	brak	3	1	1	3	3	brak	4			
	%	brak	20,0	6,7	6,7	20,0	20,0	brak	26,6	100,0		
Fałdownik nastroszony	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	+3	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	1	brak	brak	4			
	%	brak	brak	brak	brak	20,0	brak	brak	80,0	100,0		

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
Jarząb brekinia	Stan populacji	brak	0	0	0	0	-1	brak	brak	0	Wpływ negatywny w wydzieleniu, w którym zaplanowano użytkowanie rębne.	Działania mitygacyjne, minimalizujące negatywny wpływ zaplanowanych cięć rębnych zestawiono w Tabeli E.
	Liczba stanowisk	brak	1	5	1	2	1	brak	brak			
	%	brak	10,0	50,0	10,0	20,0	10,0	brak	brak	100,0		
Kocanki piaskowe	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	+3	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	1	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	33,3	brak	brak	66,7	100,0		
Kruszczyk szerokolistny	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Kukułka krwista żółtawa	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Kukułka plamista	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	3			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Kukułka krwista	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	3			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Kukułka szerokolistna	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
Mokradłoszka zaostrzona	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Mszar krokiewkowaty	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Naparstnica zwyczajna	Stan populacji	brak	brak	0	0	brak	brak	brak	brak	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	1	2	brak	brak	brak	brak			
	%	brak	brak			brak	brak	brak	brak	100,0		
Nasięźrzał pospolity	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Nowelia krzywolistna	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	6			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Piórosz pierzasty	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Rokitnik zwyczajny	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Rosiczka okrągłolistna	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	7			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
Rzęsiak pospolity	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	+3	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	4	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	80	brak	brak	20	100,0		
Śnieżyczka przebiśnieg	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	3			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Torfowiec błotny	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Torfowiec frędzlowaty	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Torfowiec kończysty	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Torfowiec nastroszony	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	1	brak	brak	brak			
	%	brak	brak	brak	brak	100,0	brak	brak	brak	100,0		
Torfowiec ostrolistny	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Torfowce (rodzaj)	Stan populacji	brak	0	0	0	0	-1	brak	+3	0	Wpływ negatywny w	Działania mitygacyjne, minimalizujące

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
	Liczba stanowisk	brak	3	5	1	8	2	brak	37		wydzieleniach, w których zaplanowano użytkowanie rębne.	negatywny wpływ zaplanowanych cięć rębnych zestawiono w Tabeli E.
	%	brak	5,3	8,9	1,8	14,3	3,6	brak	66,1	100,0		
Wiciokrzew pomorski	Stan populacji	brak	0	0	0	0	-1	brak	+3	0	Wpływ negatywny w wydzieleniach, w których zaplanowano użytkowanie rębne.	Działania mitygacyjne, minimalizujące negatywny wpływ zaplanowanych cięć rębnych zestawiono w Tabeli E.
	Liczba stanowisk	brak	6	18	2	13	4	brak	11			
	%	brak	11,1	33,3	3,7	24,1	7,4	brak	20,4	100,0		
Widłak jałowcowaty	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-1	brak	0	Wpływ negatywny w wydzieleniu, w którym zaplanowano użytkowanie rębne.	Działania mitygacyjne, minimalizujące negatywny wpływ zaplanowanych cięć rębnych zestawiono w Tabeli E.
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1	brak			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	brak	100,0		
Wrzosiec bagienny	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Żagiew guzowata	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Bączek	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
Błotniak stawowy	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Bóbr europejski	Stan populacji	brak	brak	0	brak	0	brak	brak	+3	0	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	2	brak	2	brak	brak	4			
	%	brak	brak	25,0	brak	25,0	brak	brak	50,0	100,0		
Gąsiorek	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Kania ruda	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Kląskawka	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Pijawka lekarska	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Samotnik	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	5			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Sokół wędrowny	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	4			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		

Gatunek	Kryteria oceny	Wskazania gospodarcze oraz ich przewidywane oddziaływanie na stan zachowania gatunków chronionych								Łączna ocena oddziaływania planowanych działań[1]	Ogólne uwagi o wymaganiach siedliskowych gatunku i perspektywie zachowania	Propozycje modyfikacji lub działania ograniczające negatywne oddziaływanie
		Zalesienia	Odnowienia	CW, CP, PIEL	CP-P, TW	TP	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak wskazań lun grunt nieleśny			
		Liczba stanowisk gatunku										
Traszka grzebieniasta	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		
Żołna	Stan populacji	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	+3	+3	Brak negatywnych oddziaływań	Nie dotyczy
	Liczba stanowisk	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1			
	%	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	100,0	100,0		

Symbole przewidywanego oddziaływania planowanych działań na przedmioty ochrony oraz dotyczące okresu tego oddziaływania:
+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak czynności.
1 – oddziaływanie krótkoterminowe – oddziaływanie kilkuletnie (w zależności od charakteru działania), maksymalnie do długości jednego okresu gospodarczego;
2 – oddziaływanie średnioterminowe – oddziaływanie trwające dłużej niż jeden okres gospodarczy, jednak bez trwałego wpływu na dany element środowiska;
3 – oddziaływanie długoterminowe – oddziaływanie mające względnie trwały wpływ na dany element środowiska.
x – brak informacji o lokalizacji stanowisk. Analizie poddano oddziaływanie na powierzchnię siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku.

[1] Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz jest oceną eksperta.

Tabela E. Zestawienie działań mitygacyjnych zastosowanych w planie urządzenia lasu

Nadleśnictwo Trzebież

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 95 %	IB 90 %	Położenie przy drogach publicznych – celem zmiany jest pozostawienie pełniących funkcję krajobrazową fragmentów drzewostanu (przy zachowaniu bezpieczeństwa) poprzez rezygnację z cięć rębnych lub zastąpienie albo modyfikację rębni, w celu wydłużenia okresu odnowienia oraz redukcji procentu cięcia rębnego.	DROGA	Mazańczyce	10-30-1-04-267 -a -00
IB 95 %	IIIB 50 %		DROGA	Myślibórz	10-30-1-02-298 -i -00
IB 95 %	IIB 50 %		DROGA	Myślibórz	10-30-1-02-298 -k -00
IB 95 %	IIA 60 %		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-101 -j -00
IB 95 %	IIB 60 %		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-102 -b -00
IB 95 %	TPP		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-102 -c -00
IB 95 %	IIB 60 %		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-39 -a -00
IB 95 %	TPP		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-39 -h -00
IB 95 %	IIB 60 %		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-67 -d -00
IB 95 %	TPP		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-67 -f -00
IB 95 %	IB 90 %		DROGA	Nowe Warpno	10-30-1-01-95 -d -00
IB 95 %	IB 90 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-320 -i -00
IB 95 %	IB 90 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-340 -a -00
IB 95 %	IIA 40 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-369 -d -00
IB 95 %	IIA 40 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-369 -f -00
IB 95 %	IIIB 20 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-384 -d -00
IB 95 %	IIIB 20 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-384 -f -00
IB 95 %	IB 90 %		DROGA	Poddymin	10-30-1-05-407 -f -00
IB 95 %	IIB 30 %		DROGA	Tatynia	10-30-1-08-578 -g -00
IB 95 %	IIB 30 %		DROGA	Tatynia	10-30-1-08-603 -k -00
IB 95 %	IB 80 %	Położenie przy siedliskach bagiennych w częściowym zasięgu OCP2 – celem zmiany jest pozostawienie pełniących funkcję ochronną fragmentów drzewostanu poprzez redukcję procentu ciecia rębnego.	OCP2	Dobra	10-30-1-10-674 -g -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 %		OCP2	Dobra	10-30-1-10-682 -a -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Dobra	10-30-1-10-698 -h -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Dobra	10-30-1-10-699 -c -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Dobra	10-30-1-10-708 -c -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Drogoradz	10-30-1-06-345 -d -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Drogoradz	10-30-1-06-467 -b -00
IB 95 %	IB 70 % RB retencyjna przebud. intens.		OCP2	Gunice	10-30-1-13-676 -w -00
IB 95 %	IB 70 %		OCP2	Mazańczyce	10-30-1-04-197 -d -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Mazańczyce	10-30-1-04-239 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 %		OCP2	Mazańczyce	10-30-1-04-277 -c -00
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Mazańczyce	10-30-1-04-284 -d -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 %		OCP2	Myślibórz	10-30-1-02-140 -b -00
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Myślibórz	10-30-1-02-210 -h -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 %		OCP2	Myślibórz	10-30-1-02-263 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 60 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-10 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 60 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-10 -h -00
IB 95 %	IB 70 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-104 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-18 -g -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-34 -g -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-70 -c -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Nowe Warpno	10-30-1-01-71 -g -00
IIIAU 90 %	IIIAU 60 %		OCP2	Pienice	10-30-1-03-46 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 %		OCP2	Poddymin	10-30-1-05-344 -a -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Tatynia	10-30-1-08-630 -j -00
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-436 -i -00
IB 90 %	IB 70 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-480 -h -00
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-512 -f -00
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-512 -l -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-533 -l -00
IB 95 %	IB 80 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-558 -f -00
IB 95 %	IB 90 %		OCP2	Zalesie	10-30-1-09-607 -a -00
IB 95 %	TPP	Położenie w obszarze lasów o wiodącej funkcji społecznej – celem zmiany jest kształtowanie walorów krajobrazowych, prospołecznych poprzez rezygnację z	OS	Dobra	10-30-1-10-857 -g -00
III B 40 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-858 -b -00
IB 100 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-858 -f -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIAU 90 %	IIIB 30 %	cięć rębnych lub zastąpienie albo modyfikację rębni, w celu wydłużenia okresu odnowienia oraz redukcji p	OS	Dobra	10-30-1-10-859 -a -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-859 -b -00
IIIA 30 %	IIIB 30 %		OS	Dobra	10-30-1-10-861 -b -00
IIIAU 90 %	IVD 20 %		OS	Dobra	10-30-1-10-861 -c -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Dobra	10-30-1-10-861 -f -00
IB 95 %	TPP		OS	Dobra	10-30-1-10-862 -h -00
IB 100 %	TPP		OS	Dobra	10-30-1-10-862 -i -00
IB 95 %	TPP		OS	Dobra	10-30-1-10-862 -m -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Dobra	10-30-1-10-864 -f -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-865 -g -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-866 -g -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-867 -d -00
IIIB 50 %	IVD 40 %		OS	Dobra	10-30-1-10-868 -a -00
IIIAU 90 %	IIIA 40 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-871 -d -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-871 -g -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-887 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-887 -n -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-888 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-888 -c -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-891 -f -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-891 -k -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-891 -o -00
IIIB 40 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-891 -r -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-891 -t -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Dobra	10-30-1-10-891 -x -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-898 -a -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-898 -b -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-898 -g -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Dobra	10-30-1-10-898A -b -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Drogoradz	10-30-1-06-459 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 70 % RETENCYJNA		OS	Drogoradz	10-30-1-06-463 -a -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Drogoradz	10-30-1-06-463 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Drogoradz	10-30-1-06-463 -c -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Gunice	10-30-1-13-676 -l -00
IIIA 40 %	IIIA 40 % RETENCYJNA		OS	Gunice	10-30-1-13-676 -p -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Gunice	10-30-1-13-676 -t -00
I B 95 %	BRAK WSK		OS	Gunice	10-30-1-13-686 -i -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Gunice	10-30-1-13-686 -l -00
IB 95 %	IB 80 % RB retencyjna		OS	Gunice	10-30-1-13-701 -d -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Gunice	10-30-1-13-701 -i -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-145 -i -00
IB 100 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-267 -d -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-267 -f -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-268 -b -00
IIIB 40 %	IIIB 30 %		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-268 -d -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-269 -d -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-269 -f -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-270 -a -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-270 -f -00
IB 100 %	TPP		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-270 -g -00
IIIAU 90 %	IIIAU 90 % RETENCYJNA		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-271 -b -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-272 -b -00
IIIA 40 %	IIIA 40 % RETENCYJNA		OS	Mazańczyce	10-30-1-04-273 -f -00
IB 95 %	TPP		OS	Nowe Warpno	10-30-1-01-2 -b -00
IB 95 %	TPP		OS	Nowe Warpno	10-30-1-01-2 -c -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Nowe Warpno	10-30-1-01-3 -i -00
IB 100 %	TPP		OS	Nowe Warpno	10-30-1-01-4 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Nowe Warpno	10-30-1-01-4 -f -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIA 40 %	TPP		OS	Nowe Warpno	10-30-1-01-4 -h -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Pienice	10-30-1-03-109 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Pienice	10-30-1-03-109 -d -00
IIIAU 90 %	IVD 50 %		OS	Pienice	10-30-1-03-109 -j -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Pienice	10-30-1-03-74 -f -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-715 -l -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -a -00
IIIAU 90 %	IVD 40 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -f -00
IIIAU 90 %	IVD 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -g -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -h -00
IB 100 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -i -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -k -00
IIIB 50 %	IVD 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -l -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -m -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-716 -n -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-717 -f -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-729 -a -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-729 -b -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-729 -d -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-732 -d -00
IIIB 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-733 -a -00
III B 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-733 -b -00
IIIAU 90 %	IIIB 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-734 -c -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-735 -b -00
IIIAU 90 %	IVD 40 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-735 -d -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-736 -b -00
IB 95 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-736 -c -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-737 -f -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-737 -g -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIA 30 %	IVD 40 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-738 -b -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-739 -h -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-739 -j -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-741 -c -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-741 -i -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-741 -k -00
IB 100 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-742 -c -00
IB 100 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Siedlice	10-30-1-12-742 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-742 -l -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-743 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-743 -g -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Siedlice	10-30-1-12-743 -i -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-756 -a -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-756 -c -00
IIA 50 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-757 -d -00
IIA 50 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-758 -d -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-759 -d -00
IIIA 40 %	IIIA 40 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-759 -f -00
IB 100 %	IVD 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-760 -c -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-760 -g -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-760 -h -00
IB 95 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-761 -a -00
IB 100 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-761 -j -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-762 -f -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-762 -l -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Siedlice	10-30-1-12-763 -a -00
IB 95 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-763 -g -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-763 -k -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-763 -m -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 100 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-765 -a -00
IB 95 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-765 -d -00
IIIB 40 %	IVD 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-765 -l -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-779 -d -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-779 -i -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-780 -b -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-780 -h -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-781 -b -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-781 -c -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-781 -j -00
IIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-782 -j -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-782 -k -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-783 -c -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-783 -g -00
IIIA 40 %	IIIA 40 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-783 -h -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-783 -j -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-784 -a -00
IIIBU 80 %	IVD 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-784 -c -00
IIIB 40 %	IVD 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-785 -b -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-785 -c -00
IIIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-785 -f -00
IIIB 40 %	IVD 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-785 -h -00
IIIB 40 %	IVD 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-785 -i -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-801 -a -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-802 -a -00
IIIAU 90 %	IVD 40 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-803 -c -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-804 -a -00
IIA 40 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-805 -a -00
IB 100 %	TPP przeksztalceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-805 -b -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-807 -a -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-807 -c -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-808 -a -00
IIIB 40 %	IIIB 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-808 -c -00
IIA 50 %	IIB 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-825 -c -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-828 -b -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-830 -c -00
II A 50 %	IVD 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-830 -h -00
IIIAU 90 %	IVD 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-831 -j -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-832 -n -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-833 -a -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-835 -n -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-836 -f -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-837 -i -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-838 -c -00
IIAU 90 %	IVD 30 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-839 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Siedlice	10-30-1-12-840 -g -00
IB 100 %	ODN-ZúO»		OS	Siedlice	10-30-1-12-843 -h -00
IIA 50 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-843 -i -00
I B 95 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-843 -k -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-844 -i -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-845 -b -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-847 -c -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-847 -h -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-848 -a -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-848 -d -00
IIIB 30 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-848 -f -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-848 -h -00
IIAU 90 %	IVD 20 %		OS	Siedlice	10-30-1-12-849 -a -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Siedlice	10-30-1-12-850 -b -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-851 -j -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-853 -ax -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-853 -b -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-853 -w -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-854 -b -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-855 -b -00
IB 100 %	TPP		OS	Siedlice	10-30-1-12-855 -n -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Siedlice	10-30-1-12-855 -s -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-685 -b -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-685 -n -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-700 -j -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-718 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-718 -f -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-720 -k -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-720 -o -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-721 -b -00
IB 100 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Tanowo	10-30-1-11-721 -k -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-721 -m -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-721 -p -00
IIIAU 90 %	IVD 40 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-722 -b -00
IIIAU 90 %	IVD 40 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-722 -c -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-722 -f -00
IB 100 %	IVD 30 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-722 -j -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-722 -m -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -c -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -g -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -i -00
IIIAU 90 %	IIIAU 90 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -j -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -l -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -m -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-723 -o -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-724 -g -00
IIIAU 90 %	IIIAU 90 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-725 -d -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-725 -f -00
IIIAU 90 %	IIIAU 90 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-726 -a -00
I B 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-726 -f -00
I B 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-727 -a -00
I B 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-728 -d -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-745 -h -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-746 -b -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-746 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-746 -f -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-746 -g -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Tanowo	10-30-1-11-747 -i -00
IIIAU 90 %	IVD 40 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-749 -f -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-749 -h -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-750 -g -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-750 -l -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-751 -l -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-751 -n -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-751 -o -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-751 -p -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-751 -r -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-752 -d -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-754 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-754 -k -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-766 -d -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIA 40 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-766 -j -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Tanowo	10-30-1-11-767 -d -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-769 -a -00
IB 95 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Tanowo	10-30-1-11-769 -f -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-770 -k -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-771 -d -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-772 -a -00
IIIAU 90 %	IVD 30 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-772 -d -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-772 -g -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-773 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-773 -d -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-774 -c -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-775 -f -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-775 -p -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-776 -f -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-776 -j -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-777 -a -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-777 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-778 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-786 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-789 -j -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-790 -a -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-790 -c -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-790 -d -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-790 -g -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-790 -j -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-791 -a -00
IIIA 30 %	IVD 30 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-792 -b -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-792 -d -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-793 -c -00
IIIAU 90 %	IIIAU 90 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-793 -h -00
IB 100 %	IB 90 % RB retencyjna		OS	Tanowo	10-30-1-11-793 -j -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-794 -g -00
IB 100 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-795 -b -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-796 -c -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-797 -a -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-797 -b -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-798 -a -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-798 -j -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-798 -k -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-799 -d -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-799 -g -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-799 -h -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-800 -i -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-800 -l -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-810 -g -00
IIIA 40 %	PIEL		OS	Tanowo	10-30-1-11-810 -i -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-810 -n -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-811 -k -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-812 -a -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-812 -c -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-812 -f -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-813 -b -00
IIIAU 90 %	IIIAU 80 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-813 -d -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-813 -g -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-813 -h -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-814 -c -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-814 -f -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-814 -h -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-814 -k -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Tanowo	10-30-1-11-817 -b -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-818 -a -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -b -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -c -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -d -00
IIIA 40 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -h -00
IIIA 30 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -k -00
IB 95 %	TPP		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -l -00
IB 100 %	IIAU 80 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-819 -m -00
IIIAU 90 %	IIAU 80 %		OS	Tanowo	10-30-1-11-820 -g -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Tanowo	10-30-1-11-820A -b -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS	Tatynia	10-30-1-08-667 -k -00
IB 100 %	TPP		OS	Turznica	10-30-1-07-561A -d -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS	Turznica	10-30-1-07-561A -g -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS	Turznica	10-30-1-07-561A -i -00
IIIAU 90 %	IIIAU 85 % RETENCYJNA		OS	Turznica	10-30-1-07-587 -g -00
IIIA 30 %	IIIA 30 % RETENCYJNA		OS	Turznica	10-30-1-07-587 -i -00
IIIB 30 %	BRAK WSK	Położenie w obszarze lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz w pobliżu cieków naturalnych – celem zmiany jest kształtowanie walorów krajobrazowych, prospołecznych, ochronnych przy ciekach poprzez rezygnację z cięć rębnych lub zastąpienie albo modyfikację rębni, w celu wydłużenia okresu odnowienia oraz redukcji procentu cięcia rębnego	OS-CIEK	Dobra	10-30-1-10-863 -a -00
IB 95 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Dobra	10-30-1-10-863 -b -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Dobra	10-30-1-10-865 -l -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Dobra	10-30-1-10-866 -c -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Dobra	10-30-1-10-898A -l -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-801 -i -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-802 -j -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-802 -k -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-807 -m -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-821 -c -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-821 -f -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-821 -h -00
IIIA 40 %	IVD 40 %		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-822 -d -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-822 -f -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-823 -c -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-823 -f -00
IIIB 40 %	IVD 20 %		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-824 -d -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-824 -f -00
IIIB 40 %	IIIB 30 %		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-825 -f -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-826 -b -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-827 -c -00
IIA 50 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-827 -d -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-828 -g -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-828 -i -00
IIA 50 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-829 -a -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-829 -c -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-831 -g -00
IIIB 30 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-831 -h -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-832 -b -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-832 -g -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-832 -i -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-833 -d -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-833 -f -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-833 -g -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-833 -h -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-834 -b -00
II B 50 %	IIB 30 %		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-834 -c -00
IIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-835 -o -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-837 -f -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-837 -m -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-837 -n -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-838 -a -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-838 -d -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-839 -c -00
IIA 50 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-840 -a -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-840 -c -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-840 -d -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-840 -i -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-840 -j -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-841 -d -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-841 -h -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-841 -j -00
IIIAU 90 %	IIIB 40 %		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-842 -a -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-842 -b -00
IIA 50 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-842 -i -00
IIIBU 80 %	IVDU 70 %		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-844 -b -00
IB 100 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-844 -c -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-844 -h -00
IIIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-845 -g -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-845 -h -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-846 -b -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-846 -c -00
IIA 40 %	TPP przekształceniowa		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-846 -d -00
IB 100 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-846 -h -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-846 -i -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-846 -j -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-847 -a -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-847 -d -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-847 -f -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-848 -i -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-849 -f -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-849 -i -00
IIIA 40 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-849 -n -00
IIA 50 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-850 -f -00
IB 100 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-851 -f -00
IB 100 %	TPP		OS-CIEK	Siedlice	10-30-1-12-853 -p -00
IIIA 30 %	IVD 30 %		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-749 -c -00
IIIA 40 %	TPP		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-750 -a -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-750 -c -00
IB 95 %	TPP		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-750 -h -00
IB 95 %	IVD 30 %		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-751 -b -00
IB 95 %	TPP		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-751 -d -00
IB 100 %	TPP		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-751 -h -00
IB 95 %	TPP		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-770 -i -00
IB 100 %	TPP		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-789 -z -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-811 -l -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-815 -j -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-818 -g -00
IIIA 30 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-819 -s -00
IB 100 %	BRAK WSK		OS-CIEK	Tanowo	10-30-1-11-819 -t -00
IB 100%	IB 95%; TP	Tworzenie strefy ochronnej wokół gatunku chronionego, nieschematyczne wykonywanie cięć	D-STAN	Myślibórz	10-30-1-02-254 -j -00
IIIA	IIIA 30%		D-STAN	Nowe Warpno	10-30-1-01-25 -j -00
IIA	IIA 30%		D-STAN	Mazańczyce	10-30-1-04-183 -k -00
IIIAU	IIAU 90%		D-STAN	Nowe Warpno	10-30-1-01-61 -b -00
IIIB	IIIB 50%		D-STAN	Poddymin	10-30-1-05-455 -d -00
IIIA	IIIA 30%		D-STAN	Mazańczyce	10-30-1-04-235 -g -00
IIIA	IIIA 30%		D-STAN	Tatynia	10-30-1-08-578 -i -00

Pierwotna propozycja wskazówki	Wskazówka PUL	Przyczyna zmiany i cel	KOD	Leśnictwo	ADR_FOR
IIIBU	IIIBU 70%		D-STAN	Dobra	10-30-1-10-886 -a -00
IIIAU	IIIAU 80%		D-STAN	Drogoradz	10-30-1-06-410 -g -00
IIIAU	IIIAU 85%		D-STAN	Tanowo	10-30-1-11-718 -f -00
IIIA	IIIA 40%		D-STAN	Nowe Warpno	10-30-1-01-103 -f -00
IB	IB		D-STAN	Tatynia	10-30-1-08-580 -d -00